

9 770353 734051

Organizacija prvenstva nekoč in danes str. 12-13

Poletje v Novem tedniku

Potopisi

Bralci so izbrali Gano

str. 31

RADIO CELJE

90,6 95,1 95,9 100,3

NOVI TEDNIK

VSAK ČETRTEK

Zaupate nam že 68 let

novi tednik

Odgovorna urednica: RT Biserka Povše Tašič

Št. 40 / Leto 68 / Celje, 5. september 2013 / Cena 2,50 EUR

Spregovorila je košarka ...

str. 2, 3, 4

Legendarni ultramaratonec: »Jokal sem pred Iglo«

str. 30

ŠMARJE PRI JELŠAH

Huda kri zaradi prvošolcev

str. 6

PRIOLOGA

Žalec praznuje

PRIOLOGA

Radeče praznujejo

PRIOLOGA

Podčetrtak praznuje

str. 33-40

TABOR

Vabijo s kmetijsko cono

str. 10

ki se nahaja v Planetu Tuš v Celju, vam ob nakupu korekcijskih očal trikrat tedensko nudi brezplačni zdravniški pregled oči v ambulanti, opremljeni po najvišjih standardih.

Naročila na zdravniški pregled in za informacije na telefon: 03 620 97 60

Ob nakupu enih korekcijskih očal vam druga z enako enožariščno dioptrijo podarimo.

NAZARJE

Bo brez dela 138 ljudi?

str. 5

Foto: SHERPA

Poslovni pogum velja!

MOS^{46.}

Mednarodni sejem obrti in podjetnosti

Celjski sejem, 11.-17. september 2013

7 SPODBUDNIH DNI. ENKRAT NA LETO. ZA DOBRO LETO.

- ▶ NAJPOMEMBNEJŠI POSLOVNI SEJEM V SLOVENIJI IN REGIJI
- ▶ 15 DVORAN, 1585 RAZSTAVLJAVCEV, 34 DRŽAV
- ▶ ENERGETSKA SVETOVALNA TOČKA
- ▶ UGODNI NAKUPI, DOŽIVETJA

Velika nacionalna udeležba Turčije (dvorana A)

www.ce-sejem.si

UVODNIK

Zgrešeni meti
in trojke

»Hvala bogu, nisem najslabša, ko gre za poznavanje športa,« sem si rekla pred dnevi sredi mesta, ko sem slišala, kako se je mlajša gospa iskreno čudila, da bo evropsko prvenstvo v košarki in da bodo naši igrali tudi v Celju. Očitno je opazila velik transparent, izobešen nad ulico, ki opozarja na EuroBasket, in odkrila, da se obeta pomemben dogodek.

No, podobno neobveščenih danes verjetno že skoraj ni več. Če pa so še, bodo v gneči obiskovalcev od vsepovsod zaznali, da se nekaj dogaja. In vrvež v središču mesta in okolici dvorane si te dni zagotovo želijo vsi, ki so se na dogodek posebej pripravljali. Čeprav je mogoče slišati očitke, da malo več usklajevanja med mestnimi organizatorji in gostinci ne bi škodilo, vsi upajo, da se bo košarkarski veledogodek dobro iztekel. Kakšnih velikih takojšnjih zaslužkov si večina, razen hotelirjev in gostincev, niti ne obeta in o številkah ne govori. Še tisti, ki so s svojo ponudbo sledili dogajanju in se potrudili z novimi izdelki, so skrivnostni, ko naj bi razkrili kakšen konkreten znesek. Morda so pričakovanja prevelika in prireditev lokalnim organizatorjem in manjšim mestom ne bo prinesla zaslužkov, kot si jih obetajo? Večina navijačev iz Slovenije in sosednje Hrvaške bo verjetno po tekmi odšla naravnost domov, saj že cena vstopnic in stroški za prihod na prizorišča v teh časih niso zanemarljivi. Bo na koncu vse, s čimer se bomo lahko pohvalili, promocija mesta, ki naj bi bila naložba za kdaj kasneje? Kdaj pa, če ne znamo dovolj dobro izkoristiti tako velikih dogodkov, kot sta na primer te dni prvenstvo in sejem? Bojim se namreč, da bo pot s Hudinje do mesta za mnoge preveč utrujajoča, podobno kot so z anketo pred časom ugotovili med obiskovalci Mosa. Te sejeme menda tako utruji, da nimajo ne želje ne energije za spoznavanje mestnih lepote.

V središču so pripravljene na obisk množic, vsaj tako zatrjujejo, a ne samo v navijaški coni na Krekovem trgu, kjer se bojijo, da bo celo zmanjkalo prostora za vse. V Stanetovi ulici so medtem »turški tabor«, ki so ga pred dnevi postavili in nato na srečo hitro odstranili, zamenjale lesene stojnice. Očitno so organizatorji tudi sami ugotovili – tako kot večina mimoidočih – da veliki beli plastični šotori zmalčijo središče mesta, zakrijejo polovico lokalov in trgovin in tudi novo tlakovanje, ki daje lepšo podobo. Koliko bo stala takšna zamenjava na vrat na nos, ki pove predvsem to, da so bile stvari slabo domišljene, še ni znano, plačali jo bomo pač Celjani. Upamo le, da bodo domače dobrote, ki jih bodo ponujali na stojnicah, zamikale navijače in da se ti v veliki meri razlikujejo od nogometnih, za katere je znano, da jih poleg tekem zanima samo ena vrsta ponudbe – pivska.

Se je pa medtem medijsko precej bolj neopazno začelo novo šolsko leto. Velikih novosti ni prineslo, če odštejemo običajne septembrske minuse v družinskih proračunih, ki jih povzroči brezplačna šola. Kolikor se spominjam, je bil september vedno zelo stresen za vso družino, saj je bilo treba spet ujeti stari ritem jutranjega vstajanja, pisanja nalog in učenja, vse to pa še uskladiti z obiskovanjem izvenšolskih dejavnosti. Včasih kar prevelik zalogaj za otroke in starše, če niso priskočili tudi stari starši. Toda v urejenih razmerah vse skupaj običajno steče. Starši so opora, v sodelovanju z učitelji, ki niso razumljeni kot sovražniki, je lahko uspeh največji. Težko je tam, kjer v družini stvari niso v redu. Tudi šola ni vselej prijeten kraj, kamor greš brez strahu in z dobro voljo. Vrstniki lahko zagrenijo življenje marsikateremu sošolcu. Odrasli so tisti, ki rešujejo na videz nerešljive travme otrok, če so le pripravljene prisluhniti in ukrepati. Ali kot pravi ena od sogovornic v današnjem časopisu: najhujše je, če se tisti, ki bi lahko pomagali, ne odzivajo ustrezno in skušajo problem pomesti pod preprogo, češ, pri nas se to ne dogaja.

O pomatanju problemov pod preprogo bi lahko na dolgo pisali tudi v okviru širših razmer v državi. Dolgo vroče poletje nekakšnega praznega teka se končuje v pričakovanju, kaj vse se bo še pokadilo izpod preproge in s kako težkim stepalnikom se je bodo lotili tisti od zunaj, ki verjetno že pripravljajo kovčke za obisk pri nas, saj se sami obnašamo, kot da je še vedno vse v redu. Ko bi jih le še mi lahko spakirali in za nekaj časa odšli kam stran!

TATJANA CVIRN

Iz ulice na prvenstvo: oris zgodovine celjske košarke je naslov razstave na Trgu celjskih knezov. V zgodovinskem arhivu so jo pripravili v sodelovanju z muzejem novejšje zgodovine ter štirimi košarkarskimi zanesenjaki: Miletom Čepinom, Markom Zorkom, Vilijem Šusterjem in Francem Ramskuglerjem. Moška košarka v Celju je začela leta 1946, le leto kasneje so bila pod koši tudi že dekleta.

Ponudbo Dežele Celjske v Stanetovi ulici sta preverili celjska podžupanja Darja Turk (desno) in direktorica zavoda Celeia Milena Čeko Pungartnik.

Pripravljeni, a z veliko treme

Bo Celje prijazen in dober gostitelj? – Za organizatorje je šestdnevno dogajanje velik zalogaj

Zdaj je, kar je. Včeraj se je začelo in za ocene, kako prijazen in dober gostitelj predtekmovalnega dela evropskega košarkarskega prvenstva je Celje, bo treba počakati vsaj do prihodnjega tedna. V ponedeljek zvečer bo namreč uraden »konec« košarke v knežjem mestu.

S slovensko reprezentanco, za katero večina letos verjame, da lahko poseže po najvišjih mestih, bodo ljubitelji košarke naprej živeli v Ljubljani. V domačem mestu so velikemu športnemu dogodku prilagodili tako

ponudbo kot odpiralni čas v številnih mestnih in primestnih lokalih. V Celju je ljubitelji košarke pričakala uradna navijaška cona na Krekovem trgu. Dogajanje v njej bo vseh šest dni celjskega dela prvenstva med 11. in 23. uro, tržnična ponudba Dežele Celjske na stojnicah v Stanetovi ulici pa bo obiskovalcem na voljo med 10. in 19. uro. S slednjo se je zapletlo v ponedeljek, ko so šele ob postavljanju 20 belo-modrih paviljonskih šotorov ugotovili, da so le preveliki, da kazijo podobo ulice in zapirajo dostope

do siceršnjih trgovin v ulici. Večino so zamenjali z lesenimi stojnicami, ki jih Celjani poznamo z obiskov podeželja v mestu, le tik ob mestni zvezdi so ostali trije večji šotori.

Kopica neznanek

Program dogajanja na Krekovem trgu je pestro zastavljen. Dopoldnevi so namenjeni učencem in dijakom, popoldne bodo košarkarske spretnosti kazali mlajši in starejši člani domačega ženskega in moškega košarkarskega kluba. Proti večeru bo sledil glasbeno-zabavni del s koncerti uveljavljenih skupin, trikrat bodo v knežjem mestu na obisku člani akrobatske skupine Dunking Devils, vmes bodo seveda na velikem zaslonu še prenosi tekem. Organizatorji so se trudili pritegniti na Krekov trg kar največ ljudi – a prostora za obiskovalce je pravzaprav zelo malo.

»Nespametno bi bilo, da ne bi imeli treme pred tem, kaj se bo zgodilo v navijaški coni,« pravi Jerneja Kolar iz zavoda Celeia, ki je poskrbel za program dogajanja na Krekovem trgu in postavitev tržnice v Stanetovi ulici. Pričakujejo, da se bodo ljudje odzvali in prišli v mesto. »Vreme nam gre glede na napoved na roke, Krekov

trg je kot prireditveno prizorišče mikaven, poskrbeli smo za odlične nastope,« našteva razloge, zakaj je te dni vredno obiskati mestno središče. Želijo si tako domačih meščanov, okoliških prebivalcev kot tudi tujcev, ki bodo v Celje prišli zgolj zaradi tekem. Pred tekmami in po njih bo namreč tudi zanje dovolj priložnosti za obisk mesta. »Seveda si želimo, da bi obiskali tudi okoliške kraje, tako v okolici Celja kot tudi v 21 občinah Dežele Celjske,« pravi in dodaja, da če jim bo v teh krajih všeč, je to najtrdnjše zagotovilo, da se bodo kdaj kasneje vrnil v Celje.

Prevozi in ponudba

Med dvorano in središčem mesta bo vseh šest dni med 10. in 23. uro krožno vozil turistični vlakec. A glede na to, da lahko v dva vagona sprejme le 40 potnikov, posamična vožnja pa traja približno pol ure, bo ob konicah le stežka sprejel vse, ki bodo želeli z enega na drug konec mesta. Takrat bo pač treba peš ali s taksijem, v Celju namreč na javni avtobusni promet ni pametno kaj dosti računati.

Kar 17 lokalov v ožjem mestnem središču je za čas prvenstva prilagodilo svojo

Neposredno ob Areni Celje sta še dve urejeni prizorišči za obiskovalce. Prvi obroč ob dvorani je v rokah KZS, v drugega pa je celjski mestni organizacijski odbor pritegnil gostince. Čeprav so v njem prvenstvena pravila že bolj ohlapna, so še vedno zelo stroga. Na tem območju smejo prodajati samo izdelke sponzorjev prvenstva, določen je način znamčenja in reklamiranja, tudi program prireditev. Na državni ravni je določena tudi primerna cena za posamezne izdelke, torej cene pi-jač, na primer.

ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA	PONEDELJEK	TOREK	SREDA
14	27 13	25 12	25 12	26 13	25 14	26 14

Vir: www.vreme-on.net

NE PREZRITE

Objavili bomo podlistek v treh delih na temo vremena in kmetijstva. Avtorica prispevkov bo mag. Andreja Sušnik iz Urada za meteorologijo pri ARSO, ki je pred desetletjem pripravil študijo o vplivu vremena na kmetovanje. V Novem tedniku se bomo 12. septembra v prvem delu podlistka vprašali, ali je kmetijskih suš v Sloveniji vse več.

... že v prihodnji številki

Več kot dve uri pred začetkom prve tekme – v Areni Celje sta se pomerili reprezentanci Gruzije in Poljske – so bili Sintalovi varnostniki že v pripravljenosti. Po še zadnjih popravkih uniform in preverjanju, ali imajo vso opremo, so se razkropili po zunanjem prizorišču ter v dvorano. (Foto: GrupA)

Akrobatska skupina Dunking Devils je včeraj dopolne odprla vrata uradne navijaške cone na Krekovem Lipko, uradna maskota prvenstva, ima v teh dneh veliko dela. Še dobro, da so ga klonirali. nastopih ob 11. uri, 13.30 in 17. uri.

Celjska mestna navijaška cona je v primerjavi z drugimi gostiteljskimi mesti najmanjša, sprejela bo lahko le približno tisoč ljudi. Je pa res, da so se na dogodek zelo dobro pripravili mestni gostinci, zato bodo očitno ravno oni reševali morebitne zadrege. Kajti lahko se zgodi, da bo mesto na trenutke pretesno za vse, ki ga bodo obiskali.

Mestni Tic vsak dan ob 10. in 13. uri pripravlja organizirano vodenja po mestu, od petka do vključno nedelje po 11. uri bo na Starem gradu animiran prikaz srednjeveškega življenja Živa zgodovina. Za vodenja, ki bodo za tujce v angleščini, za slovenske obiskovalce pa seveda v domačem jeziku, bo treba odšteti simboličen evro, za obisk Žive zgodovine pa bo treba kupiti le redno vstopnico za Stari grad, ki za odrasle stane 2 evra. Vsa ostala ponudba za obiskovalce bo v Celju brezplačna. Tako koncerti na Krekovem trgu ter Štimung fest ob Šmartinskem jezeru – z nocojšnjim uvodnim Štimung žurom za mlade, petkovim večerom za vse generacije in sobotnim zaključkom za ljubitelje narodno-zabavne glasbe – kot tudi pokušnje različnih domačih dobrot na tržnici Dežele Celjske, vožnja s turističnim vlakcem in v popoldansko-večernem času tudi parkiranje.

ponudbo kulinarike in pijač ter podaljšalo obratovalni čas. Nekateri bodo imeli tako odprto do 3. ali celo 4. ure zjutraj. Z izdajo dovoljenj ni bilo nobenih težav, zdaj se morajo gostinci seveda le še držati tega, kar so napovedali v svoji prijavi za izdajo dovoljenja. V Sloveniji, zlasti v štirih mestih gostiteljskih prvenstva, so namreč za čas prvenstva poostren nadzor napovedali tudi inšpektorji. Ti bodo najbolj skrbno pregledovali gostince, kjer je za nespoštovanje predpisov

zagrožena kazen celo 1.200 evrov, pod lupo pa bodo vzeli tudi trgovce in taksiste. Morda bo tudi njihova strogost prispevala k temu, da se bodo obiskovalci prvenstva počutili v Sloveniji dobrodošlo in lepo sprejeto in bomo Slovenci obveljali za dobre gostitelje. Zlasti tujci, ki bi se jim zdelo, da jih skušajo v mestu na vsakem koraku opehariti, se ne v Celje ne v katero drugo mesto zagotovo nikoli več ne bi vrnili.

IVANA STAMEJČIČ
Foto: SHERPA

Promet med evropskim prvenstvom

Policija od voznikov pričakuje previdnost in dosledno upoštevanje pravil

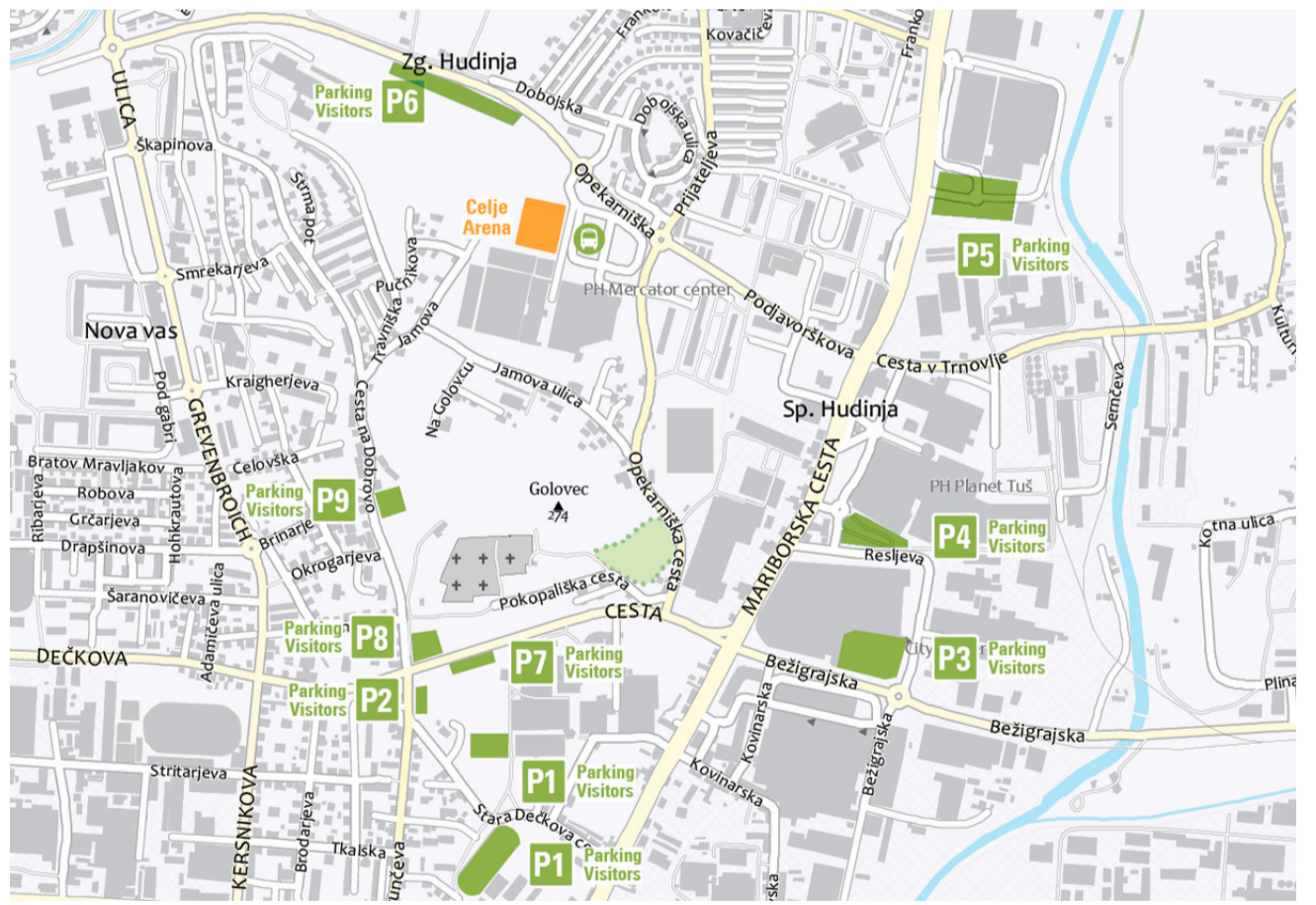
Že na začetku poletja smo poročali o dodatnem usposabljanju celjskih policistov, ki bodo v času evropskega košarkarskega prvenstva EuroBasket 2013 fizično urejali promet na nekaterih večjih prometnicah v Celju. Poleg tega bo v Celju ponekod tudi spremenjen prometni režim. Policisti se obračajo tudi na Celjane, ki se ne bodo udeleževali tekem v Zlatorogu, da za svoje voznje uporabljajo druge, stranske ceste, ki jih poznajo, saj se bodo tako izognili gneči.

S spremembami prometnega režima, ki bodo veljale v Celju do 9. septembra, bodo zagotovili večjo pretočnost prometa, manj gneče in zastojev. Fizično bodo policisti do omenjenega datuma promet urejali predvsem na križiščih z Mariborsko cesto v popoldanskem času. Zato na policiji znova opozarjajo, da v času, ko policist fizično ureja promet

v križišču, ne veljajo nobeni drugi prometni znaki, temveč je policist tisti, ki ga morajo vozniki upoštevati. Tam, kjer je na večjih prometnicah več zaporednih križišč, moramo biti pozorni na to, da bo tudi v naslednjem križišču promet urejal drug policist.

Od 4. do 9. septembra bo sprememba prometnega režima na Severni vezni cesti, od krožnega križišča k dvorani Zlatorog do krožnega križišča

v Ulici mesta Grevenbroich. Severna vezna cesta bo v dneh EuroBasketa, med 13. in 1. uro zjutraj, začasno enosmerna iz smeri Hudinje proti Novi vasi. Ob njej bo organizirano enostransko parkiranje vozil na voznem pasu iz smeri Nove vasi. Javnih parkirnih površin na območju dvorane ne bo. V času prvenstva je predvidena tudi začasna krožna linija turističnega vlaka v smeri dvorana Zlatorog-Krekov trg. SŠol

Načrt parkirišč v Celju. Vnaprej je bilo sicer težko oceniti, koliko obiskovalcev EuroBasketa 2013 se bo v Celje pripeljalo z avtobusi ali avtomobili, a v mestnem organizacijskem odboru prireditve ocenjujejo, da je dovolj parkirišč v širši okolici dvorane. (Vir: Košarkarska zveza Slovenije)

Povprašali smo vas

Ivan Marovt, Celje: »Pravkar sem ob kosilu vzel brošuro o košarkarskem prvenstvu, v soboto zvečer si bom tekmo ogledal v živo. Mislim, da lahko tak dogodek mestu prinese lepo promocijo. Mestno jedro je lepo urejeno, program na Krekovem trgu je dobro zastavljen, zdaj je pomembna le še prava ponudba. Kot Celjan sem vesel in ponosen, da je prvenstvo tudi pri nas. To bi po mojem mnenju lahko najbolje izkoristili trgovci, gostinci in seveda tudi prebivalci za razvedrilo.«

Matija Kovač, Celje: »Čeprav nisem športni navdušenec, spremljam dogajanje v povezavi z evropskim košarkarskim prvenstvom. Za Celje kot eno gostiteljskih mest je to velika gospodarska priložnost, da se predstavi mednarodni javnosti, prihod velikega števila obiskovalcev pa pomeni nekaj dobrega za naše gostince, ponudnike turističnih storitev in tudi ostale. Opažam tudi spremembe v mestu, ki pa niso vse pozitivne. Vidim, da so napako, ko so »zašotorili« Stanetovo ulico, že popravili. Ne katere stvari se delajo brez poslušanja za splošno arhitekturno podobo mesta. Sicer pa mislim, da je vedno dobrodošel pozitiven duh, ko mesto obiščejo ljudje in se začne nekaj dogajati.«

Marjeta Irman, Štore: »EuroBasket spremljam, opažam spremembe v mestu, o tem berem novice v medijih, to prvenstvo je tudi tema mojih pogovorov s prijatelji. Vem, da bodo kvalifikacije v Celju, naslednji krogi pa v Ljubljani. Zagotovo si bom kakšno tekmo tudi ogledala, navijala pa bom seveda za naše. Menim, da lahko EuroBasket prinese veliko dobrega za Celje. Mesto po mojem mnenju dobro oglašuje, kar je lahko odskočna deska, da bi se navijači še kdaj vrnili sem. Največji dobiček bi od tega dogodka lahko imeli gostinci in hoteli.« TV

Slovenija na zmagovalnem odru!

Nekdanji celjski košarkarji so povedali ...

Naša težava je obramba

Mile Čepin: »Prvi favorit je Francija, želim si, da Slovenija igra v finalu z njo. Erazem Lorbek mora pozdraviti poškodbo in mu odgovedi ne zamerim. Od Bena Udriha smo jo seveda pričakovali, dobro pa je, da ni v selekciji Saše Vujačića, ki bi bil zaviralni člen. Naša težava je obramba, s čimer se z mano nihče ne strinja. Imamo vsaj štiri igralce, ki so sposobni proti conski obrambi zadevati z razdalje. Igramo hitreje,

kot prej. Pod vodstvom Božidarja Maljkovića na prejšnjem evropskem prvenstvu nismo igrali dobro in tudi nismo bili dobro vodeni. Na letošnjih pripravljalnih tekmah je bil opazen napredek. Premalo je igral Jaka Blažič. Morda so ga »skrivali«. Goran Dragič premalo poskrbi za soigralce. Pred Jako Lakovičem je labodji spev. Ko bo treba, bo odigral ustrezno. V Celju ima Slovenija lepe možnosti za vseh pet zmag, kajti Španija v predtekmovalni skupini ne blesti. Po križanju s koprsko skupino moramo upati zgolj na to, da v četrtfinalu ne naletimo na Francijo. Celjska kluba Keleja in Luxuris bi morala delovati enotno, le tako bi lahko izkoristili trenutno evforijo. Na sprejemu v Ljubljani so me trepljali kot »legendo«, ko pa sem generalnemu sekretarju KZS omenil, da nimam vstopnice za tekmo Slovenije, je dejal, da tudi zase nima vstopnice ...«

V pričakovanju slovenske medalje

Tone Sagadin: »Menim, da bo evropsko prvenstvo dobra promocija za košarko, da se bodo zanjo mladi navdušili. Od reprezentance pričakujem njen največji uspeh, torej da bo osvojila medaljo. Prvenstvo si bom z veseljem ogledal, žal samo po televiziji. Mislim, da je Košarkarska zveza Slovenije pozabila na tiste, ki smo prispevali določen delež k razvoju naše košarke. Upam, da bo na celjskem po-

dročju prireditvev odtegnila mlade od računalnikov. V Celju spet deluje obetaven klub, upajmo, da mu bo evropsko prvenstvo pomagalo, da se bo resnično uveljavil. Glede Udriha in Vujačića? Sem pripadnik stare šole. Še vedno menim, da je igranje za nacionalno vrsto čast. Toda danes vladata dolar in evro. Žal. Očitno je, da so najmočnejše reprezentance Španije, Francije, Turčije, Litve in Srbije. Naša izbrana vrsta je takoj za njimi. Toda s pomočjo domačega igrišča, torej zagona, ki ga prispeva občinstvo, in če se odpre Boštjanu Nachbarju in Goranu Dragiču, se lahko zavihtimo proti vrhu in osvojimo medaljo. Med pogovori s prijatelji smo začutili, da bo v Celju izjemno pomemben dogodek. S prihodom tujih navijačev, pa bo zagotovo dober »štimgung« in bo naše mesto zagotovo oživelo.«

Preveč igre v valovih

Bojan Jug: »Zelo dobro je, da bo Slovenija prvi del prvenstva odigrala v Celju, v katerem košarka izumira. Svoj čas smo bili drugi najmočnejši center v republiki. Upam, da bo EuroBasket prava vzpodbuda, da se vrnemo na stara pota. Premalo poznam razmere. Vem, da so fantje v celjskem košarkarskem klubu Luxuris zagnani. Trenutek je primeren, da ga izkoristijo. Mlade bi lahko animirali. Naš prijatelj Marko Zorko je

neumoren in že vrsto let navdušuje otroke za košarko pri Keleji ter z njimi zelo dobro dela. Toda manjka nadgradnja, ni nikogar, ki bi finančno pomagal. Fantje s 13, 14 leti odhajajo na celjsko periferijo. Moral bi se pojaviti sponzor, ki bi izkoristil svetlo tradicijo. Fenomen odpovedovanja nastopov za reprezentanco mi je nerazumljiv. Evri, dolarji poroke ... Najbrž je še kakšen drug razlog vpet, tudi odnos Košarkarske zveze Slovenije do določenih igralcev. Toda igranje za reprezentanco je na prvem mestu čast. Kot večni optimist sem prepričan, da bomo vseeno osvojili medaljo. Preveč igramo v valovih, proti Franciji sedem minut in pol nismo dosegli koša. To se nam lahko maščuje, vedno se ne moreš vrniti v igro. Če bi bile naše bivše republike še skupaj? Prave tekmičice ne bi imele.«

DEAN ŠUSTER, foto: SHERPA

EuroBasket kot viagra za gospodarstvo

Velik dogodek in malo zaslužka?

Na vsaj dve vprašanji, povezani z EuroBasketom, je ta hip nemogoče odgovoriti: kako se bo uvrstila slovenska reprezentanca in kakšen bo izkupiček tega doslej največjega športnega dogodka v državi?

Številke, ki so jih pred začetkom prvenstva omenjali organizatorji, so velike. Slovenske hotele naj bi zasedlo približno 30 tisoč tujih navijačev, ta turistični obisk pa naj bi prinesel približno 40 milijonov evrov prihodka. Cilj je visok in bo uresničen le, če bodo udeleženci zapravljeni. Kot kaže v Celju, bodo lahko navijači zapravljeni le v hotelih in gostilnah, saj večina podjetnikov v prvenstvu očitno ni našla izziva oziroma prave ideje za dodaten zaslužek.

Karikature in kuharica v angleščini

Med redkimi, če ne že kar edinimi v Celju, ki so se odločili dati pečat prvenstvu in so se dobro pripravili na ponujeno priložnost, so v podjetju Leonardo. Izložbo svoje trgovine v središču mesta so že pred časom okrasili s plakati, ki jih je za EuroBasket izdelal priznan celjski slikar in karikaturist Bori Zupančič. Motivi Borijevih »košarkarjev« so tudi na majicah, lončkih, zvezkih, beležkah in kemičnih svinčnikih, ki jih prodajajo v vseh svojih trgovinah po Sloveniji in v prodajalnah Mladinske knjige. Koliko denarja

so vložili v projekt, ki so ga pripravljali kar nekaj mesecev, v Leonardo ne želijo povedati. Pravijo pa, da vložek ni bil majhen, zato upajo, da bo te izvirne spominke odneslo domov čim več tujih navijačev.

»Piskrček«, kot pravi sam, je k dogodku pristavil tudi celjski založnik **Miran Gracer**. V njegovem podjetju Grafika Gracer so natisnili

Slovensko kuharico v angleškem jeziku, ki jo bodo ves čas prvenstva prodajali pred dvorano Zlatorog in v uradni navijaški coni na Krekovem trgu. »Upam, da 20 evrov, kolikor stane knjiga, ne bo preveč za takšen kuharski spominke iz Slovenije,« pravi Gracer, ki kot predsednik območne obrtne zbornice dvomi, da bo šest dni košar-

karskega praznika celjskim hotelirjem, gostincem, agencijam in tudi taksistom prineslo večji zaslužek.

Predvsem promocija?

Zaslužila bo brez dvoma celjska turistična agencija Palma, ki je uradna turistična agencija EuroBasketa, a koliko, v podjetju še ne želijo govoriti. Kot pravijo, vidijo dogodek predvsem kot izvirno promocijo in kot priložnost za dodatno utrditev svoje blagovne znamke. Zato zaslužek tudi ni bil osnovni motiv za izziv, ki ga prinaša vloga uradne agencije. Sicer so si v Palmi zadali cilj, da na prvenstvo pripeljejo 10 tisoč gostov. V Celju in nekaterih okoliških zdraviliških krajih so zakupili kar nekaj hotelskih zmogljivosti, podatke, koliko tujih navijačev so oziroma še bodo pripeljali na tekme v Celje, pa za zdaj še skrbno skrivajo. Med uradnimi dobavitelji prvenstva je tudi Skupina Pivovarne Laško, kjer računajo, da bodo v navijaških točkah po Sloveniji prodali 150 tisoč litrov piva oziroma 300 tisoč vrčkov.

Hoteli polni brez višjih cen

To, da Celje gosti prve tekme slovenske reprezentance, je dvorezen meč, pravijo ponavalci. Razprodana dvorana Zlatorog bo sicer napolnila blagajno Košarkarske zveze

Slovenije, a ne bo napolnila celjskih gostiln. Slovenski navijači se najbrž ne bodo dolgo zadrževali v mestu, enako velja tudi za navijače s Hrvaške, ki bodo po tekmah, vsaj večina, krenili domov. Kljub temu celjski gostinci upajo na čim večji promet v času prvenstva. Delovni čas v mestu je podaljšalo tudi nekaj trgovin, kjer sicer povečane prometa niso načrtovali, vendar nanj računajo. Tuševa trgovina, na primer, še nikoli ni imela toliko polic napolnjenih s pivom.

V središču dogajanja v mestu je vsekakor Hotel Evropa, kjer pravijo, da so v promocijo hotela in, v obogatitev ponudbe v času EuroBasketa vložili veliko denarja. Seveda pričakujejo nekaj zaslužka, čeprav cen niso zviševali. Vendar si bolj kot šest dni prvenstva blagajno želijo dolgoročne učinke, predvsem večjo prepoznavnost in večjo zasedenost. Hotel je te dni v celoti zaseden, največ gostov imajo iz Španije in s Hrvaške.

Popolnoma zaseden je tudi hotel Štorman. Poleg nekaterih stalnih gostov so 70 postelj zapolnili navijači s Češke, v hotelu so tudi novinarji nekaterih slovenskih časopisnih hiš. Tudi v hotelu Štorman pravijo, da cen hotelskih in gostinskih storitev niso zviševali, a tudi denarja za kakšno dodatno ponudbo niso zapravljali. Kljub temu upajo, da bodo od EuroBasketa imeli vsaj nekaj zaslužka. »Seveda bomo veseli, če bodo prihodki ta mesec višji kot običajno. Predvsem upamo, da bomo na tujce naredili dober vtis in bodo k nam prišli še kdaj,« je povedala vodja hotela **Sabina Vranc**.

Tako kot oba mestna hotela je v teh dneh dobro zaseden tudi mladinski hostel. Njihove sobe je zakupila Palma, gosti pa so Čehi, Latvijci, Gruzijci

in celo nekaj Hrvatov. Tudi pri njih cen niso zviševali.

Premalo sodelovanja

Na šest dni »obsednega stanja« so se dobro pripravili tudi v restavraciji Carraro, ki je le streljaj od dvorane Zlatorog. Celo jedilnike so natisnili v več tujih jezikih, pripravili so tudi letake, s katerimi obiskovalce tekem vabijo k sebi. Pa čeprav so si že pred začetkom prvenstva prostor pri njih rezervirali predstavniki Fibe, košarkarske zveze in Petrola. »Da bomo gostinci imeli velike zaslužke, ne drži. Pri nas smo nekoliko zvišali le cene kave in piva, če pa že bomo kaj zaslužili, nam bo to z davki in prispevki pobrala država,« pravi lastnik restavracije **Milan Kojič**. Še v začetku tedna je bil jezen, ker mu mestne oblasti niso povedale, ali v času prvenstva zunanji prostor restavracije lahko poveča za dodatnih sto kvadratnih metrov. Poleg tega je tudi ogorčen, češ da so bili gostinci v času priprav preveč prepuščeni sami sebi in svoji iznajdljivosti.

Poznejši izplen

Tako kot večina tudi direktor celjske gospodarske zbornice **Drago Polak** pravi, da bodo takojšnji učinek evropskega košarkarskega prvenstva občutili le hotelirji in gostinci. Ostali bodo morebiten izplen zaznali šele čez nekaj časa. »Prepričan sem, da se bo v ozadju zgodilo kar nekaj gospodarskih povezav, saj je znano, da športne dogodke spremlja tudi veliko poslovanje. Takšnih dogodkov bi moralo biti čim več, lahko bi bili prava viagra za naše gospodarstvo,« pravi Polak.

JANJA INTIHAR
Foto: SHERPA

Podjetje Leonardo je med redkimi, ki je poskrbelo, da bodo lahko navijači Celje zapustili tudi s kakšnim lepim spominkom.

Celjski Mos »v živo«

Letošnji Mednarodni sejem obrti in podjetništva na celjskem sejmišču od srede do prihodnjega torka

Mednarodni živ-žav se bo po končanih tekmah v košarki nadaljeval na celjskem sejmišču, kjer v sredo odpira vrata 46. mednarodni sejem obrti in podjetnosti (Mos).

»Trudimo se, da Mos ohranja vlogo največjega poslovnega dogodka pri nas in v regiji. Gre za 7-dnevno dogajanje, ki omogoča naj-

Sejemska statistika se v zadnjih letih malo spreminja, povečuje pa se zastopanost tujih držav. Skupno se bo predstavilo 1.585 razstavljalcev iz 34 držav, ki jim v 15 sejmskih dvoranah in na zunanjih razstavnih površinah nudijo 65 tisoč kvadratnih metrov prostora.

več mreženja, spoznavanja novih trgov in poslovnih priložnosti, hkrati pa je priložnost za srečanje z obstoječimi poslovnimi partnerji. S predstavitvami in odzivom razstavljalcev na sejmu smo lahko zadovoljni, seveda pa želimo, da bodo obiskovalci našli informacije, ki jih iščejo na tovrstnih dogodkih,« je poudarila izvršna direktorica družbe Celjski sejem Breda Obrez Preskar.

Pestro dogajanje na letošnjem Mosu je v imenu družbe Celjski sejem napovedala Breda Obrez Preskar, v imenu Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije pa Branko Meh.

Tudi letošnji Mos odlikujejo raznovrstnost blagovnih znamk, pestra ponudba, številne novosti, premierne predstavitve in sejemske ugodnosti, seveda pa tudi bogato dogajanje v spremljajočem programu. Skratka, kot napovedujejo organizatorji, bo dogajanje na sejmu v znamenju najboljših blagovnih znamk, novih tehnolo-

logij in inovativnih posameznikov. Najbolje bodo tudi tokrat zastopani ponudniki izdelkov in storitev zaključnih del v gradbeništvu, aparatov

za hlajenje in prezračevanje ter materialov za energetske učinkovito gradnjo ali obnovo stanovanjskih in industrijskih zgradb. Ogle dati si bo mogo-

Mos bo odprt od srede do prihodnjega torka, vsak dan med 9. in 19. uri (zadnji dan ga bodo zaprli ob 18. uri). Cene vstopnic ostajajo nespremenjene, konec tedna in čez vikend pa bo do sejmišča vozil brezplačni avtobus.

Novi dovoz na sejmišče, ki bo olajšal prometni režim, je v prvi vrsti namenjen razstavljalcem, obiskovalce bodo pričakale prenovljene dvorane. Po vzoru tujih sejmov letos v Celje prihajajo nove informacijsko-komunikacijske tehnologije.

če stroje in opremo za kovino, les, elektro in varilno tehniko, predstavili se bodo ponudniki notranjega pohištva in opreme, gospodinjskih aparatov in opreme za dom, šport in aktivno preživljanje prostega časa na prostem ...

Tudi podjetje v oblaku

Med razstavljalci bodo trije Mosovi podjetni talenti, prvič pa si bo mogoče »v živo« ogledati delovanje podjetja v oblaku. Že tradicionalno sejem dopolnjujejo mednarodna poslovna srečanja, saj bo poleg največje skupinske turške predstavitev sodelovalo še več drugih držav. V strokovnem programu bodo govorili o razmerah v bankah, aktualnem podjetniškem svetovanju ter o energetski sanaciji javnih objektov. V okviru sejmskega dogajanja bo Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije predstavila novost, kartico tisočernih ugodnosti Mozaik podjetnih, ter razglasila obrtnika leta, seveda pa dogajanje ne bo minilo brez sprostitve, zabave in novih spoznanj s področja zdravja.

US, foto: GrupA

ZADNJA NOVICA

Nekdanje Gorenjevo podjetje v likvidaciji

Kot kaže, se je končala ena od zgodb, povezana s tujimi lastniki. Potem, ko je februarja Gorenje investicijski družbi CoBe Capital prodalo proizvodni podjetji Gorenje Kuhinje in Gorenje Notranja oprema, se je novi lastnik pred dnevi odločil, da bo Notranjo opremo poslal v likvidacijo.

Ko so v investicijski družbi sklenili posel z Gorenjem, so zagotovili, da bo delo obdržalo vseh 400 zaposlenih na proizvodnih lokacijah v Mariboru, Velenju in Nazarjah. Koncem avgusta se je podjetje Gorenje Notranja oprema preimenovalo v Vario 2000 s sedežem v Nazarjah, kamor naj bi preselili tudi zaposlene v skupnih službah. Par dni kasneje pa se je lastnik CoBe Capitala odločil za likvidacijo, zaradi česar bo samo v Nazarjah brez dela ostalo 138 zaposlenih. Na dogajanje se bodo danes odzvali v velenjskem odboru sindikata Skei.

US

NA KRATKO

Hugo Bosio sklenil svoj največji posel

Podjetje Bosio iz Štor, ki izdeluje industrijske peči in pralne linije za metalurško industrijo, je sklenilo največji posel v svoji 23-letni zgodovini.

Za železarno Rdeči oktober iz Rusije bodo izdelali več industrijskih peči za termično obdelavo pločevine in jeklenih palic. Posel je vreden kar 12,5 milijona evrov. Projekt je tako velik, da bodo z njim zapolnili svoje zmogljivosti do konca tega leta in še za celo leto 2014. Ta mesec so morali uvesti tudi dvoizmensko delo in začeli dodatno zaposlovati. Direktor in solastnik podjetja Hugo Bosio upa, da s tem sodelovanja z rusko železarno, ki namerava za vse nove peči odšteti okrog 30 milijonov evrov, še ni konec.

Jl

Izguba zaradi slabitev

Zaradi slabitev in rezervacij so v Banki Celje pod črto poslovanja v prvem polletju spet morali zapisati izgubo.

Znašala je 5,5 milijona evrov, lani ob enakem času je banka imela dobrih 300 tisoč evrov dobička. Tekoči dobiček je sicer znašal 12,7 milijona evrov, a so v Banki Celje v prvem polletju oblikovali za dobrih 19 milijonov evrov rezervacij in slabitev, kar je za skoraj 100 odstotkov več kot v lanskih prvih šestih mesecih.

Konec junija je kapital Banke Celje znašal 151 milijonov evrov. Bilančna vsota se je znižala za dobre 4 odstotke, na 2,17 milijarde evrov.

Jl

UREJANJE OKOLICE, od ideje do izvedbe:

- * zasaditve
- * vzdrževanje vrtov
- * načrtovanje in svetovanje

Simbio, d.o.o. | Teharska 49 | 3000 Celje | Mob.: +386 (0) 31 520 385
| Fax: +386 (3) 425 64 12 | vrtnarstvo@simbio.si | www.simbio.si

Cinkarna nad načrti

V Cinkarni Celje po pol leta ugotavljajo, da so v tem času poslovali slabše kot v zadnjih letih, a kljub temu bolje, kot so pričakovali.

Očitno je namreč, da je padec poslovne uspešnosti cinkarne manjši od načrtovanega, hkrati pa bistveno manjši od tistega, ki so ga doživeli konkurenti iz panoge. Uprava posledično ocenjuje, da je poslovanje cinkarne, upoštevajoč razmere na relevantnih trgih in v svetovnem gospodarstvu, zelo dobro, hkrati pa napoveduje, da bo poslovanje ob koncu leta boljše, kot so načrtovali. Cinkarna je v prvih šestih mesecih ustvarila malo manj kot 89 milijonov evrov prihodkov, kar je za 6 odstotkov manj kot v enakem obdobju lani. Namesto načrtovanih 6 milijonov izgube so beležili 3,4 milijona evrov dobička, kar pomeni 75 odstotkov manj kot v enakem obdobju lani. Če se gospodarske razmere ne bodo bistveno zaostrole, bo cinkarna tudi letos poslovala z dobičkom.

US

Cetis z dobičkom

V skupini in družbi Cetis so objavili polletne rezultate poslovanja. V tem obdobju je Skupina Cetis s 15 podjetji ustvarila več kot 22 milijonov, družba Cetis pa več kot 17 milijonov evrov prihodkov.

Tako so v pol leta v Skupini Cetis uresničili 57 odstotkov celoletnega načrta, vendar so ustvarili manj čistega dobička, saj so v prvih šestih mesecih dosegli samo 32 odstotkov za letos načrtovanega dobička. Na splošno lahko rečemo, da so ustvarili trikrat manj čistega dobička kot v primerljivem obdobju lani. Bistveno so povečali prodajo na tujih trgih, saj se je delež v skupini povečal za 17, v družbi Cetis pa kar za 21 odstotkov. Kot pojasnjujejo v Cetisu, so v razmerah šibke gospodarske aktivnosti in zaostrene konkurence na trgu grafične dejavnosti v prvi polovici leta ostali osredotočeni na trge, kjer dosegajo večje tržne deleže.

US

Matek napisal odpoved

Dolgoletni direktor laške Thermane Roman Matek je nadzornemu svetu podjetja poslal odpoved pogodbe o zaposlitvi. Mandat, ki ga od 15. julija opravlja le še kot član uprave, se mu je namreč iztekel 1. septembra.

Kot je znano, je Matka julija na čelu zdravilišča zamenjal Andrej Bošnjak. Odločitev, da bo zapustil zdravilišče, ni prese- nečenje. Z odpovedjo je čakal le do sklepa nadzornega sveta,

da v njegovem primeru ne bo upošteval konkurenčne klavzule. Kdaj bo odšel iz zdravilišča, še ne ve. »Če bo nadzorni svet tako želel in ne bo zahteval odpovednega roka, lahko Thermano zapustim takoj,« pravi Matek. Kje se bo zaposlil, še vedno ne želi povedati, že pred časom pa je dejal, da ima ponudbe tako iz Slovenije kot tudi iz tujine.

Jl

Gorenje v rdečih številkah

Kot smo že napovedali, je Skupina Gorenje poslovanje v prvem polletju zaključila v rdečih številkah, na kar so vplivali 1,2-odstotni padec evropskega trga gospodinjskih aparatov, slabitev nekaterih valut nasproti evru, predvsem ruskega rublja, švedske krone, srbskega dinarja in avstralskega dolarja, naložbe, povezane s strateškimi selitvami proizvodnje, in slabitev nekaterih naložb.

V Gorenju so ustvarili 590 milijonov evrov, kar je skoraj tri odstotke manj kot lani. Vendar opozarjajo, da so se prihodki v njihovi temeljni dejavnosti, pri izdelkih za dom, kljub padcu evropskega trga povečali. Rast je Gorenje doseglo predvsem na račun prodaje v vzhodni Evropi. Vseeno velja, da je prvo polovico leta Skupina Gorenje zaključila s 7,8 milijona evrov minusa, kar je v skladu z načrtovano letno dinamiko. Na negativni čisti poslovni izid so močno vplivale tečajne razlike, ki so povzročile več kot 6,5 milijona evrov minusa. Kot je že pred časom napovedal predsednik uprave Franjo Bobinac, naj bi bilo poslovanje proti koncu leta boljše. Z vsem, kar so začeli lani in zaključujejo letos, naj bi bilo Gorenje prihodnje leto v bistveno boljši formi.

US

PREKLOPITE
na PLIN

Preverite svojo možnost priklopa na plin na številki
080 16 17 | www.energetika-ce.si

Takole slovesno je bilo ob lanskem odprtju nove enote Livada vrtca v Šmarju pri Jelšah.

Zaradi prvošolcev veliko hude krvi

Ravnateljica šmarskega vrtca prvi šolski dan zaposlenim ni odobrila spremstva otrok

ŠMARJE PRI JELŠAH – V vrtcu, ki ga bo letos obiskovalo skoraj 500 otrok, je bilo ob začetku novega šolskega leta zelo pestro. Ne le zaradi 115 nadebudnežev, ki so prvič prestopili vrata vrtca, solze so tekle tudi po licih nekaterim zaposlenim. Med njimi in ravnateljico je bilo nemalo hude krvi.

Na uho nam je prišla izpoved zaposlene v šmarskem vrtcu, ki je želela svojega prvošolčka na prvi šolski dan pospremiti v šolo. Ravnateljico je prosila za nekajurno odsotnost z dela, a je ta ni uslišala. Z isto težavo naj bi se soočila še nekaj mamic, ki tako razočarane in jezne niso mogle prisostvovati pomembni prelomnici, kot je vstop otroka v šolo.

Manjkalo bi preveč vzgojiteljic

Zgodbo smo preverili pri ravnateljici šmarskega vrtca **Marti Drogenik**, ki je potrdila, da je bilo v tednu pred začetkom šole v šmarskem vrtcu precej burno. Pravi, da zaposlenim v ponedeljek resnično ni odobrila triurne odsotnosti z dela. »Če bi šlo za dve, tri ali štiri zaposlene, ne bi bil noben problem, tudi v preteklih letih so delavke lahko v šolo pospremile svoje prvošolce, ampak letos je bilo zaposlenih s prvošolci kar 14,« razlaga. Pri tem dodaja, da je med njimi le ena tehnična delavka, delovno mesto vseh ostalih je v igralnicah, pri čemer le ena vzgojiteljica, ki ima

otroka v celjskem vrtcu, kjer je bil sprejem popoldne, prostih ur ni potrebovala.

V 17 oddelkih v enotah na osmih različnih lokacijah je delo praktično nemogoče organizirati ob odsotnosti 13 zaposlenih, kar je, kot pravi ravnateljica, delavkam na sestanku prejšnjo sredo tudi pojasnila. V nekaterih igralnicah bi tako ob otrocih na primer ostala le pomočnica vzgojiteljice, kar tudi z zakonskega vidika ni sprejemljivo. Je pa zaposlene s prvošolci pozvala, naj same prosijo svoje kolegice, ali bi lahko med morebitno odsotnostjo priskočile na pomoč in si nekoliko prilagodile delo, česar ni storila nobena. »Sama pa zaposlenim ne morem naložiti dodatnega dela, saj bom takoj poslušala o mobingu,« še pravi Drogenikova in navreže tudi možnost, da bi lahko zaposlene prosile ravnateljica šole, da sprejem za prvošolce po vzoru nekaterih ostalih šol pripravi popoldne.

Zaenkrat brez pobud

Kot je povedal ravnatelj šmarske osnovne šole **Stanko Šket**, nobena od vzgojiteljic iz vrtca k njemu ni prišla s takšnim predlogom. Tudi od ostalih staršev prvošolcev tovrstne prošnje šola še ni prejela, zato o popoldanskem sprejemu prvošolcev niso nikoli razmišljali. Bi pa, če bi za to zaprosilo več staršev, šola po Šketovih besedah sprejem ob

Na internetnem forumu **Starševski čvek je ministrstvo za javno upravo na vprašanje o pravici do izrednega dopusta javnih uslužbencev v primeru spremljanja prvošolca v šolo na prvi šolski dan navedlo, da odsotnost z dela s pravico do nadomestila plače ureja Zakon o delavcih v državnih organih, ki med drugim določa, da imajo javni uslužbenci pravico do tovrstne odsotnosti z dela zaradi neodložljivih opravkov. O tej pravici odloča predstojnik posamezne ustanove. Menijo pa na ministrstvu, da spremljanja otroka prvi šolski dan v prvi razred osnovne šole ne moremo šteti kot neodložljiv opravke. Dogodek je namreč predvidljiv in ga je možno načrtovati.**

prvem šolskem dnevu zagotovo lahko pripravila v popoldanskem času. Ravnatelj sicer ugotavlja, da si veliko družin prvošolcev prvi šolski dan organizira tako, da lahko otroka v šolo pospremita oba starša. Letos sta približno s polovico otrok prišla oba starša. Ostalo polovico večinoma spremljajo mamice, nekateri pa pridejo tudi le z očetom. Imajo pa vsako leto tudi nekateri zaposleni v šoli svoje prvošolce, ki jim šola omogoči, da kakšno uro vendarle lahko preživijo na sprejemu.

ANJA DEUČMAN
Foto: arhiv NT (SHERPA)

Obstanek doma še vedno negotov

RADEČE – V začetku letošnjega leta je zaokrožila vest, da naj bi ministrstvo za pravosodje in javno upravo oziroma njegova uprava za izvrševanje kazenskih sankcij zaradi varčevanja zaprla prevzgojni dom. Kot je dejala županja **Rafaela Pintarič**, je obstanek doma v kraju negotov, pogodba med upravo za izvrševanje kazenskih sankcij in lastnicami zgradbe pa velja še do leta 2015.

Dom za vzgojo mladih, ki jih je življenje zaneslo na kriva pota, je bil do leta 2008 v državni lasti, nato pa so bila poslopja in ze-

mljišče vrnjena lastnicam, hčeram krščanske ljubezni sv. Vincencija Pavelskega, ki so začele državi zaračunavati najemnino. Del stavb je še v denacionalizacijskem postopku, zato lokalna skupnost še ne ve, kakšna bo odločitev vlade. Si pa želi dom, v katerem je zaposlenih okoli 20 domačinov, nekaj zaposlenih pa prihaja od drugod, obdržati v kraju. Delovanje prevzgojnega doma ima poleg delovnih mest po besedah županje številne pozitivne učinke, ustanova pa za domačine, ki z njo živijo že vrsto let, ni moteča.

TV

Območna obrtno-podjetniška zbornica Celje – kamenček v MOZAIKU PODJETNIH

Območna obrtno-podjetniška zbornica Celje (OOZ Celje) ima več kot 40-letno tradicijo delovanja in združuje 1.355 članov na področju Mestne občine Celje ter občin Dobrna, Vojnik in Štore. Zbornica svojim članom zagotavlja strokovno podporo in prostor ureničevanja skupnih interesov. Trudi se biti najboljši servis svojim članom, zato si skupaj s celotnim obrtno-podjetniškim zborničnim sistemom prizadeva za znižanje stroškov in povečanje uspešnosti poslovanja članov. K temu bo v prihodnje prispeval tudi doslej največji obrtno-podjetniški projekt MOZAIK PODJETNIH.

MOZAIK PODJETNIH je skupnost slovenskih obrtnikov in podjetnikov, ki s pomočjo obrtno-podjetniškega zborničnega sistema pridobiva zares velike ugodnosti in popuste pri nakupu materiala in storitev izbranih dobaviteljev, partnerjev ali članov MOZAIKA PODJETNIH, ki sledi preprosti resnici: »Skupaj smo največji kupec v Sloveniji. Združeni v veliki obrtno-podjetniški družini lahko zato na trgu kupujemo ceneje.« V MOZAIK PODJETNIH vstopajo številni ugledni partnerji, ponudba ugodnosti je vsak dan večja. Naj navedemo le nekatere: Telekom Slovenije, d. d., Generali zavarovalnica, d. d., Best connect, d. o. o., Merkur, d. d., GA Gospodinjki aparati, d. d., Inpos, d. o. o., Celje, Best connect, d. o. o., Prigo Brezovica, d. o. o., Špan, d. o. o., Kompas, d. d., Thermana, d. d., Laško, Kova, d. o. o., Celje, Hranilnica Lon, d. d., in mnogi drugi.

Ena kartica – ugodnosti številnih partnerjev

MOZAIK PODJETNIH je identifikacijska kartica članov OZS in kartica tisočeri ugodnosti, s katero lahko člani takoj in brez dodatnih pogojev uveljavijo številne popuste pri nakupu izdelkov in storitev, koristijo brezplačne storitve ali druge ugodnosti številnih partnerjev, ki so podrobno predstavljene na spletnem naslovu <http://mozaik.ozs.si/>. Z redno uporabo kartice lahko ustvarijo prihranke, ki so na letni ravni nekajkrat višji od članarine.

Imetniki kartice MOZAIK PODJETNIH lahko sodelujejo v mreži popustov JAZ-TEBI, ki jih v okviru zborničnega sistema nudijo drug drugemu. S tem dobijo brezplačno promocijo svoje ponudbe. Lahko pa koristijo tudi posebne ugodnosti območnih obrtno-podjetniških zbornic.

Imetnikom kartice MOZAIK PODJETNIH so na OOOZ Celje na voljo naslednje ugodnosti:

- brezplačno osnovno podjetniško svetovanje
- brezplačno individualno specialistično davčno in pravno svetovanje
- brezplačni seminarji, delavnice, tečaji ali popusti pri udeležbi
- brezplačen najem dvorane za posamezne dogodke
- brezplačno mesečno glasilo Informacije in 50-odstotni popust pri oglaševanju v glasilu
- brezplačno vlaganje e-izvršb na podlagi verodostojne listine

- sofinanciranje strokovnih izobraževanj in strokovnih ekskurzij
- brezplačna promocija članov v prostorih zbornice (promocijski material – letaki, prospekti ipd.)
- kritje stroškov najema razstavnega prostora (osnovna ureditev) za skupinski nastop članov na MOS v primeru zadostno izražene interesa
- sofinanciranje udeležbe na družabnih srečanjih

OOZ Celje – nepremičnine in storitve, d. o. o.: možnost najema stanovanj po neprofitnih najemninah v lastnih večstanovanjskih objektih na različnih lokacijah Mestne občine Celje ter občin Vojnik in Štore za delavce, ki so zaposleni pri članih OOOZ Celje, in za člane OOOZ Celje.

Zavarovalnica Adriatic Slovenica: sklenitev dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, nezgodnega zavarovanja ter zavarovanja težkih boleznih in operacij po ugodnejših pogojih (velja za člane OOOZ Celje, njihove ožje družinske člane ter zaposlene pri članih OOOZ Celje).

Terme Olimia: popusti pri nakupu kart za kopanje in savno.

Terme Dobrna: popusti pri nakupu kart za kopanje, savno, nastanitev, kopeli, storitve in programe Medicinskega centra, storitve in programe Hiše na travniku.

Racio razvoj, d. o. o., Celje: popusti na storitve svetovanja, usposabljanja, izdelave pravilnikov in projekte s kadrovskega področja.

Agencija Ave, Alenka Vodončnik, s. p., Celje: brezplačno svetovanje o možnostih pridobitve nepovratnih sredstev, popusti na izdelavo poslovnih načrtov, prijave na odprte javne razpise in na jezikovne programe (angleški, nemški in španski jezik).

Hranilnica Lon, d. d., Kranj, Poslovna enota Celje: ugoden podjetniški paket, ne glede na pravno obliko ali višino letnih prihodkov (nizki stroški vodenja TRR, elektronske banke in provizij za transakcije, nižji stroški odobritve limita in kredita ...).

Na OOOZ Celje zagotavljajo, da se bodo v okviru projekta MOZAIK PODJETNIH obseg in število raznovrstnih ugodnosti ter s tem možnosti za finančni prihranek iz meseca v mesec povečevale tako v celotnem sistemu OZS kakor tudi na lokalnem področju, ki ga pokriva OOOZ Celje. Zato vabijo vse, ki bi v MOZAIK PODJETNIH želeli dodati svoj kamenček bodisi kot uporabniki kartice bodisi kot ponudniki ugodnosti, da pokličejo ali se osebno oglasijo na zbornici.

NA KRATKO

Darovali kri za življenje

DOBJE – V kulturnem domu sta Območno združenje Rdečega križa Šentjur in občinska organizacija RK Dobje v četrtek, 29. avgusta, organizirali krvodajalsko akcijo za transfuzijski oddelek Splošne bolnišnice Celje.

Krvodajalsko akcijo v Dobju organizirajo enkrat letno, zadnja akcija pa je tretja zapovrstjo po daljšem premoru. Udeležilo se je 46 ljudi, večinoma domačinov, ki so darovali vsak po 4 dcl krvi. Občinska organizacija RK Dobje sicer skrbi za obiskovanje starejših občanov, ki imajo okrogle obletnice, pozimi organizira srečanje za starostnike, veliko dela pa ima z delitvijo hrane. Po besedah predsednice Silve Antlej je med prosilci za prehranske pakete v zadnjem času tudi več mladih, ki so ostali brez zaposlitve.

TV

Zadolževanje

TABOR – Občina je z rebalansom, ki so ga svetniki sprejeli na seji konec avgusta, v proračun dodala postavko o dolgoročnem zadolževanju.

Taborčani so sprva načrtovali, da bodo sredstva za projekt izgradnje kanalizacije s centralno čistilno napravo, ki se počasi približuje h koncu, pridobili s prodajo občinskega zemljišča. Ker tega niso uspeli prodati, bodo potrebna finančna sredstva pridobili z zadolževanjem. Odločili so se, da najamejo dolgoročno posojilo v vrednosti 250 tisoč evrov.

ŠO

»Mislim, da smo dobili lepo glasbeno šolo, primerno za naše mlade, na katerih svet stoji. Če jim bomo dali ustrezne prostore za učenje, bodo imeli tudi starši z njihovo vzgojo bistveno manj problemov, saj bodo otroci v popoldanskem času vključeni v dejavnosti, ki jih zanimajo,« je ob odprtju glasbene šole dejal župan Občine Laško Franc Zdolšek.

Glasbena šola pod eno streho

Boljši pogoji za naslednje rodove, ki se bodo želeli naučiti igrati in plesati

LAŠKO – Vsi oddelki glasbene šole se z začetkom novega šolskega leta vračajo v prostore na Valvasorjevem trgu, kjer je bil glasbeni pouk že po letu 1970. Od takrat se je šola selila po različnih lokacijah. Od leta 1993 je bila v prostorih kulturnega centra, ker se je število učencev in učiteljev v zadnjem desetletju povečevalo, pa so pouk prestavili še v tri druge prostore.

Ideja, da bi bila glasbena šola v stavbi na Valvasorjevem trgu, sega v leto 2007, ko so se tam sprostili prostori z gradnjo nove enote vrtca v Debru. Leta 2009 je občina kandidirala za evropska sredstva za obnovo starega mestnega jedra in za zunanjo obnovo ter gradnjo ostrišja stavbe pridobila približno 300 tisoč evrov. Notranjost je gradila v dveh delih v letih 2010 in 2011, v letošnjem letu pa je uredila še mansardo. Za celotno obnovo je iz svojega proračuna namenila približno 530 tisoč evrov.

Odslej bo pouk združen na enem mestu, kar je po besedah ravnateljice Rosane Jakšič velika pridobitev. Glasbena šola je bogatejša za veliko novih prostorov, poleg učilnic še za več dvoran, in sicer za manjše nastope, za

Odprtje prenovljenih prostorov so z nastopi polepšali učenci glasbene šole.

orkester, za ples ter tudi za knjižnico, zbornico in arhiv. Zaradi boljših prostorskih pogojev se bodo v glasbeni šoli lahko lotili tudi projektov, kot je na primer soorganizacija

regijskega tekmovanja mladih glasbenikov. V prihodnjih mesecih bodo poskrbeli še za nakup manjkajočih glasbil. Kot je dejala ravnateljica, potrebujejo v novih učilnicah največ

klavirjev oziroma pianinov, da ob korepeticijah ne bodo več potrebne selitve iz prostora v prostor. Prav tako načrtujejo nakup timpanov in ksilofona za potrebe tolkalnega oddelka in orkesterske igre.

Vse programe Glasbene šole Laško-Radeče bo sicer letos obiskovalo okoli 500 učencev, v enoti Laško je k pouku glasbil vpisanih 188, v enoti Radeče pa 128 otrok.

TINA VENGUST
Foto: Grupa

Ravnateljica Rosana Jakšič je pojasnila, da poskušajo v Glasbeni šoli Laško-Radeče učence za vpis navdušiti z glasbenimi in s plesnimi produkcijami v vrtcih in osnovnih šolah, število vpisanih mest pa je pogojeno s soglasjem ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. Med novejših programov v enoti Laško spada pouk citer.

Direktorica in svet zavoda na različnih bregovih

Svet zavoda odločitev o razrešitvi pojasnil, direktorica molči

LAŠKO – Svet zavoda Zdravstvenega doma (ZD) Laško je zadnji tork v avgustu sprejel sklep o razrešitvi direktorice zdravstvenega doma mag. Branke Bugarin. Delavci ji očitajo predvsem slabo poznavanje zakonodaje, zdravstvene dejavnosti, organiziranosti ZD in pomanjkanje večšin vodenja ter kulturnega in spoštljivega sodelovanja z njimi. Bugarinova nam odgovora na očitke zaposlenih in odločitve sveta zavoda ni želela posredovati.

Delavci direktorici ZD, ki je svoj mandat začela aprila, očitajo, da pri različnih odlo-

čitvah s strokovnega področja ni sodelovala s strokovnimi delavci in strokovnim sve-

tom. Kot je dejal podpredsednik sveta zavoda Dimitrij Gril, strokovnega sveta Bugarinova sploh ni imenovala, saj njegovih predstavnikov ni predlagala svetu zavoda v potrditev. Nazadovoljstvo med zaposlenimi so povzročili še neorganizirano dežurstvo konec julija, problematika v zvezi z vzdrževanjem reševalnih

vozil – zanje direktorica naj ne bi dovolila niti osnovnih servisnih opravil – in porušeni medsebojni odnosi.

Člani sveta zavoda so direktorico glede njenega vodenja ZD prosili za odgovor na dveh sejah zavoda v avgustu. Kot je pojasnil Gril, Bugarinova na zastavljena vprašanja ni odgovorila. »Svet zavoda je bil enoten, da je njen glavni problem v nezmožnosti komuniciranja z delavci, ki ima za posledico porušene medsebojne odnose, kar lahko posledično vpliva na delo z bolniki. Prav tako bi lahko nekatere njene dosedanje odločitve imele katastrofalne posledice,« je dejal.

Igre po lučko

LUČE – Minula sobota je bila v občini v znamenju zabave, smeha in bolj ali manj zagrizenih športnih obračunov.

Športna društva so v sodelovanju z občino v Krnici pripravila tekmovanje med zaselki oziroma prireditelj z naslovom Šport za hec, olimpijske igre v občini Luče. Na tekmovanju so se predstavniki devetih zaselkov merili v različnih športnih disciplinah in družabnih igrah. Ob burni podpori navijačev so na koncu skupno zmago slavili domačini iz zaselka Krnica, drugo je bilo naselje Podveža in tretje naselje Luče.

US

Zlati harmonikarji

LJUBNO – Na prireditvi Zlata harmonika Ljubečne je nastopilo 30 »frajtonarjev« v različnih starostnih skupinah in 15 veteranov, ki so do finala prišli preko 11 izbirnih in dveh polfinalnih tekmovanj.

Zmagovalec občinstva je letos postal Miha Grmek Seražin, absolutni zmagovalec in prejemnik Plakete Avgusta Stanka pa Martin Golič. Odlično izvedeni programi vseh tekmovalcev so botrovali 10 zlatim plaketam, med dobitnicami »zlata« pa je tudi Tanja Podkrižnik z Ljubnega, sicer učenka Primoža Zvira.

US

Zaradi zapore daljša pot

ŠOŠTANJ – V teh dneh se v Belih Vodah zaključuje obnova ceste od križišča Petkovnik do križišča Mostnar in krajšega cestnega odseka proti Šoštanju.

Poleg cest bodo povsem obnovili obstoječi most čez potok Florjanščico ter na novo postavili betonski konzolni zid in kamnito zložbo, ki jo je spodjedel potok v lanski poplavi. Zaradi del je v tem predelu cesta zaprta za promet, zato so morali spremeniti tudi režim šolskih prevozov za učence iz Belih Vod. V šolo v Šoštanj jih namreč vozijo preko Topolšice.

US

ŠOLSKI CENTER CELJE

IZREDNO IZOBRAŽEVANJE (IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH)

Pot na Livo 22, 3000 Celje

VPIS 2013/2014

V Šolskem centru Celje smo za šolsko leto 2013/2014 pripravili razširjen program ponudbe izobraževalnih programov in usposabljanj.

Vabimo vas, da se vključite v programe formalnega in neformalnega izobraževanja, in sicer:

I. IZREDNO SREDNJEŠOLSKO IZOBRAŽEVANJE (izobraževanje odraslih)

STORITVENE DEJAVNOSTI IN LOGISTIKA

- kozmetični tehnik
- logistični tehnik
- ustvarjalec modnih oblačil
- avtoservisni tehnik
- avtoserviser
- avtokaroserist
- frizer
- izdelovalec oblačil

ELEKTROTEHNIKA IN KEMIJA

- tehnik računalništva
- elektrotehnik
- kemijski tehnik
- električar

GRADBENIŠTVO

- gradbeni tehnik
- okoljevarstveni tehnik
- zidar
- tesar
- izvajalec suhomontažne gradnje
- pečar – polagalec keramičnih oblog
- pomočnik pri tehnologiji gradnje

STROJNIŠTVO, MEHATRONIKA IN MEDIJI

- strojni tehnik
- medijski tehnik
- tehnik mehatronike
- oblikovalec kovin – orodjar
- inštalater strojni inštalacij
- klepar – krovec
- mehatronik – operater

II. NACIONALNE POKLICNE KVALIFIKACIJE

Organiziramo pripravljalne seminarje in izvajanje postopka za preverjanje strokovnih znanj in spretnosti – pridobitev CERTIFIKATA za naslednja področja:

- voznik/voznica v cestnem prometu – temeljna poklicna kvalifikacija (pridobitev ali podaljšanje KODE 95)
- operater/operaterka na CNC-stroju
- TIG in MIG-MAG-varilec/varilka
- vizažist/vizažistka
- maniker/manikerka
- izvajalec/izvajalka zidanja in ometavanja

III. DRUGO IZOBRAŽEVANJE

- specializirani tečaji s področja strojništva, elektrotehnike, gradbeništva, medijskih komunikacij, logistike, frizerstva in modnega oblikovanja
- brezplačni tečaji in usposabljanja za brezposelne osebe

INFORMACIJE: vsak dan od 8. do 16. ure
E-pošta: izobrazevanje-sspsce@guest.arnes.si
Splet: <http://www.sc-celje.si>
Tel: (03) 42 858 28, (03) 42 858 54

Po sklepu sveta zavoda o razrešitvi direktorice je zdaj na potezi Občinski svet Občine Laško, ki bo odločal, ali bo k sklepu podal soglasje ali ne.

TINA VENGUST

Kot določa 85. člen statuta ZD Laško, je za strokovnost dela zdravstvenega doma, če direktor te ustanove nima ustrezne visoke izobrazbe medicinske smeri, odgovoren strokovni vodja. Branka Bugarin je magistra znanosti, ki je magisterij opravila na ekonomskem področju, strokovna vodja ZD Laško, ki je tudi predsednica sveta zavoda ZD Laško, pa je Jelka Markovič Grahek, dr. medicine.

Letos Lesično, prihodnje leto Kozje

KOZJE – Energetska sanacija stavbe osnovne šole v Lesičnem je zaključena, v petek je bil tehnični prevzem med občino in izvajalcem. Izvajalec trenutno odpravlja nekatere pomanjkljivosti, kot je v takšnih primerih običajno.

V devetletki v Lesičnem so poskrbeli za novo strešno kritino, novo fasado ter izolirali podstrešje, prav tako so zamenjali stavbno pohištvo ter kupili nove peči. Namesto dragega kurilnega olja bodo stavbo od letošnje zime ogrevali z lesnimi peleti, občina naj bi tako privarčevala 30 odstotkov denarja za ogrevanje šolskih prostorov. Prihodnje leto, med poletnimi počitnicami bo sledila še energetska sanacija osnovne šole in vrtca v Kozjem, kjer bodo opravili podobno energetska sanacijo. Tamkajšnje šole bodo ogrevali s pomočjo daljinskega ogrevanja, ki naj bi bilo v kraju mogoče že to jesen. Za energetska sanacijo obeh šol in vrtca so občini odobrili sedemsto tisoč evrov evropskih sredstev.

BJ

Po svetoemski fari

PODČETRTEK – V nedeljo je bila prireditev turistično romanje po svetoemski fari, ki jo je pripravilo Turistično društvo Pristava pri Mestinju. Sveta Ema je kraj na hribu nad Pristavo, kjer je cerkev sv. Eme. Tam je edina župnijska cerkev, ki je v Sloveniji posvečena svetnici, domnevno doma s Pilštanja.

Na pohodu je sodelovalo štirideset romarjev ter drugih pohodnikov, ki so se zbrali pri podružnični cerkvi sv. Urbana ter nadaljevali pot do župnijske cerkve sv. Eme. Tam je bila skupna maša s številnimi romarji iz avstrijske Koroške, kjer sveto Hemo Krško, kot ji tam pravijo, posebej častijo. Po maši so še uprizorili igro o tej svetnici, romarji in pohodniki so se napotili še do podružničnih cerkva sv. Vida, sv. Areha in sv. Katarine. Med njimi so bili cerkveni pevci, zato so v cerkvah zapeli, domačini so vse skupaj na več mestih pogostili. Predsednik turističnega društva, Srečko Gobec omenja, da je namen pohoda med drugim opozoriti na kulturno bogastvo, ki ga predstavlja pet cerkva svetoemske župnije. Pristavsko turistično pripravljajo med letom več prireditev, med njimi kolesarski maraton, kmečko parado, gobarski in Martinov pohod ter žive jaslice.

BJ

Zdravstveni dom z novo direktorico

CELJE – Ponedeljek je bil prvi delovni dan za novo direktorico Zdravstvenega doma Celje. Vodenje enega najpomembnejših javnih zavodov mestne občine je prevzela Alenka Obrul.

Z njenim imenovanjem za direktorico je bilo kar nekaj zapletov. Tako je svet zavoda že v začetku maja Alenka Obrul med tremi kandidatkami izbral za direktorico, na to pa se je s protesti odzval del zaposlenih ter k vnovičnemu razmisleku z javnim pismom pozval župana Bojana Šrota in mestne svetnike, ki so pred dokončnim imenovanjem morali k izboru podati še svoje soglasje. Na seji mestnega sveta v drugi polovici junija se je oglasilo več svetnikov, zvečine vsi so opozarjali, da je za vodenje tako pomembnega javnega zavoda več kot potrebno soglasje znotraj kolektiva, zatem pa so z 18 glasovi za in 9 proti podprli imenovanje.

Magistrica ekonomije Alenka Obrul se v dosedanji poklicni karieri z zdravstvom ni nikoli ukvarjala, zadnja leta ji je kot podsekretarki za investicije in javna naročila v štorski občinski upravi uspelo v občino pritegniti kar nekaj evropskega denarja, od začetka lanskega leta pa je tudi predsednica Nogometnega kluba Celje.

IS

Iz Aninega dvora v Indijo

ROGAŠKA SLATINA – Festival Šok, ki ga pripravlja Klub šmarske regije in Obsotelja, bo letos prvič obiskal vseh šest občin šmarske upravne enote. Slovesno odprtje desetdnevnega festivala je bilo pretekli konec tedna v mestu stekla in vode.

Obiskovalci Aninega dvora v Rogaški Slatini so se na odprtju festivala Šok, ki prinaša kulturo, šport in odklop, sprehodili po Indiji. Fotografije s svojega popotovanja po tej mistični deželi je namreč postavil na ogled svetovno priznan fotograf Arne Hodalič. Pred odprtjem razstave je pripravil tudi delavnico, na kateri je okoli 20 ljubiteljev fotografije seznanil z osnovami tovrstne umetnosti, razstavo pa si je sicer mogoče ogledati še do nedelje. Festival, ki se ponaša tudi z dobrotelstvom, jutri prinaša še dobrodelni 7-kilometrski tek, pod okriljem katerega bodo študenti denar od štartnine namenili za nakup šolskih potrebščin za otroke iz socialno ogroženih družin, v soboto pa bodo v Imenem v občini Podčetrtek šaljive športne igre s koncertom, na katerem bo med drugim zaigrala skupina Mi2 iz Rogatca.

AD

Plaketa upokojeni učiteljici

ROGATEC – Le nekaj dni pred občinskim praznikom je občinski svet na izredni seji potrdil letošnje občinske nagrade. Sobotna slovesnost bo povsem v znamenju žensk.

Denarno nagrado bo ob desetletnici prejelo Društvo kmečkih žena Sveti Rok. Priznanje občine bo župan Martin Mikolič podelil Nataši Novak, izjemno aktivni na področju kulture. Navdušuje jo predvsem folklor, pri čemer svoje znanje prenaša na mlajše rodove, bila je soustanoviteljica lutkovne skupine, kot profesorica likovne vzgoje je aktivna tudi pri umetniških projektih. Ker občina naziva častni občan letos ne bo podelila, je najvišje letošnje priznanje občinska plaketa. Z dolgoletnim aktivnim delom na različnih področjih si jo je prislužila Ruža Čobič, upokojena učiteljica. Poleg številnih krožkov in tečajev v šoli ter šolske knjižnice je med drugim vodila nekdanjo Antifašistično fronto žensk, ki se je kasneje preimenovala v društvo žena. Pomemben del njenega življenja je poezija, saj se je podpisala že pod številne pesmi, leta 2002 je izdala pesniško zbirko. Ruža Čobič je tudi zaslužna, da v Rogatcu danes uspešno deluje muzej na prostem. Nastal je namreč prav na njeno pobudo, zaradi česar se ji je občina že pred leti zahvalila s priznanjem.

AD

Najboljši vojniški golaž

ŠMARJE PRI JELŠAH – Na Sladki Gori je konec prejšnjega tedna zadišalo. Turistično društvo Skriti biser je namreč pripravilo tekmovanje v kuhanju enolončnice v kotlu.

Prireditev je novost v kraju, ker je odlično uspela, pa bo zagotovo postala tradicionalna. Golaž je kuhalo deset ekip s po štirimi člani, največ kuharskih veščin pa je pokazalo Društvo Dobra volja iz Pristave pri Vojniku. Pokal za drugo mesto je dvignila ekipa iz Polžanske Gorce, tretje mesto je šlo v Ržiše. Vsi kuharji so imeli sicer na voljo enake sestavine, ki jih je priskrbel organizator, tako da so o najboljšem golažu odločale malenkosti pri pripravi. Turistično društvo Skriti biser v zadnjih letih redno skrbi za pestro dogajanje na Sladki Gori, najodmevnejša prireditev, ki jo pripravlja, je še vedno junijski pohod Od gorca do gorca.

AD

Najprej Sputnik, nato Voyager

VITANJE – V vesoljskem centru si je bilo v nedeljo mogoče zadnjič ogledati različne ruske vesoljske predmete, ki so bili na ogled eno leto. Po novem bodo v Kulturnem centru evropskih vesoljskih tehnologij razstavili del ameriškega vesoljskega programa.

Iz ruskega vesoljskega muzeja si je bilo doslej mogoče ogledati prvi satelit iz leta 1957, to je Sputnik 1. Ob njem so veliko pozornost vzbujala oblačila ruskih kozmonavtov, skafandra Orel in Sokol ter vesoljsko spodnje perilo.

Po novem bosta v Vitaju na ogled eden ključnih delov ameriškega satelita Voyager in razstava o manj znanem slovenskem rojaku dr. Antonu Mavretiču, ki je sodeloval pri razvoju tega vesoljskega programa. Pogovori med Zavodom Ksevt in Naso so potekali med poletjem, razstavo v Vitaju naj bi postavili to jesen.

BJ

Do prihranka z geotermalno energijo

BRASLOVČE – Eden zadnjih projektov občine je energetska obnova zgradbe Osnovne šole Braslovče, pri čemer občini pomaga podjetje Termo-tehnika.

Do zdaj so v šoli uporabljali konvencionalni sistem ogrevanja. Letna poraba kurilnega olja je tako znaša kar 50 tisoč litrov. S prehodom na nov sistem ogrevanja in segrevanja sanitarne vode s toplotno črpalko zemlja/voda in zemeljskimi sondami se bo letna poraba energije zmanjšala za kar 70 odstotkov. Če upoštevamo celotno investicijo za obdobje 15 let, to pomeni, da bodo Braslovčani imeli letno za približno 50 odstotkov nižje stroške ogrevanja. Termo-tehnika in Občina Braslovče sta sklenili pogodbo, v kateri sta se obvezali, da bo podjetje financiralo projekt za obdobje 5 let, občina pa bo v tem času lahko odplačevala investicijo iz prihrankov, ki bodo nastali pri uporabi toplotne črpalke. Okvirna vrednost celotne investicije znaša 230 tisoč evrov.

ŠO

Kmalu brez belih lis

PREBOLD – V Sloveniji je kar nekaj t. i. območij belih lis, na katerih ni možnosti dostopa do komercialnega medmrežja. V občini Prebold so takšni predeli v večjem delu naselij Matke in Marija Reka.

Občina se je tako pred dvema letoma skupaj še z drugimi 11 slovenskimi lokalnimi skupnostmi odločila sodelovati pri gradnji hrbtničnega omrežja, ki obsega 14 postaj, njegova gradnja pa je stala 8,5 milijona evrov. Sistem je zgradilo podjetje Iskra sistemi, ki je za infrastrukturo že pridobilo uporabno dovoljenje, zato sedaj išče potencialne operaterje, ki bodo zagotavljali medmrežne linije. V projektu, ki ga vodi Občina Mozirje, poleg Preboldčanov v Spodnji Savinjski dolini sodelujejo še občine Vransko, Tabor, Braslovče in Polzela.

ŠO

Z glasbo oživljajo kulturno dediščino

VRANSKO – Na Vranskem je kar nekaj podružničnih cerkva, ki so jih še do nedavnega po mnenju zavoda in nekaterih občanov po krivici zapostavljali. Da v zadnjih letih ni več tako, pripomorejo vranski poletni večeri, v sklopu katerih Vranšani v sakralnih objektih in Schwentnerjevi hiši pripravljajo koncerte klasične glasbe.

Na predzadnjem od petih koncertov je v soboto v Schwentnerjevi hiši nastopil Duo Claripiano, v katerem od leta 1994 sodelujeta pianistka Tatjana Kaučič in klarinetist Dušan Sodja. Pred tem so v okviru vranskih poletnih večerov, na katerih sodelujejo izključno akademsko izobraženi glasbeniki, že nastopili akordeonist Luka Juhart v cerkvi sv. Mohorja in Fortunata v Stopniku, kvartet kljunastih flavt Le Phénix v cerkvi sv. Jeronima na Taboru in Pihalni kvintet Artvento v cerkvi sv. Marije Magdalene na Ločici. Poletni glasbeni cikel bo zaokrožil koncert harfistke Urške Križnik in flavtistke Mateje Zupan predzadnjo soboto v septembru v cerkvi sv. Martine v Šmartnem v Podvrhu.

ŠO

Odslej varneje in sodobneje

POLZELA – Občina je v nedeljo odprla prenovljen cestni odsek v Založah in na ta način začela sklop prireditev v počastitev letošnjega občinskega praznika, ki ga sicer Polzelani praznujejo 2. oktobra.

Cestni odsek na t.i. Korberjevem klancu, dolg približno kilometer, je občina začela obnavljati lani jeseni in zaključila letos spomladi. Uredila je bankine, celotno odvodnjavanje in cestišče razširila s treh na pet metrov. Na ta način je cesta, zgrajena pred 35-letmi, postala veliko bolj sodobna in varna tako za občasne uporabnike kot za domačine, ki se po njej vozijo vsakodnevno. Da je investicija, vredna 250 tisoč evrov, še kako pomembna, so potrdili tudi številni Založani, ki so se udeležili simboličnega odprtja za njih še kako pomembne cestne povezave.

ŠO

SEPTEMBER

Javna vodstva in otroške delavnice
v Pokrajinskem muzeju Celje

Razstavišče Knežji dvor CELEIA - MESTO POD MESTOM Nedelja, 8. in 22. september 2013 ob 11.00	Razstavišče Stara grofija ALMA M. KARLIN - POTI Torek, 10. in 24. september 2013 ob 17.00
GROFJE CELJSKI Nedelja, 15. in 29. september 2013 ob 11.00	KULTURNO ZGODOVINSKA ZBIRKA Torek, 17. september 2013 ob 17.00

Otroške delavnice

IZDELAJMO PAHLJAČO Četrtek, 12. SEPTEMBER 2013	od 16.00 do 18.00	ČELADA RIMSKEGA VOJŠČAKA Četrtek, 19. SEPTEMBER 2013
--	----------------------	--

Info in najave za otroške delavnice: E: muzej@pokmuz-ce.si, info@pokmuz-ce.si;
T: 03 428 09 62, 03 428 09 50

Za kmetijsko cono so namenjena zemljišča na levi strani državne ceste v smeri iz Žalca proti Ljubljani, in sicer v neposredni bližini križišča Ojstriška vas-Gomilsko.

Namesto industrijske kmetijska cona

Priložnost za nova delovna mesta in izboljšanje samooskrbe s hrano v Spodnji Savinjski dolini

TABOR – V dolini mr-goli takšnih in drugačnih industrijskih con, ki so po prepričanju lokalnih skupnosti priložnost za nastajanje novih delovnih mest. Občina Tabor na drugi strani vidi priložnost za gospodarski razvoj v ustanovitvi kmetijske cone. Na ta način bi namreč izkoristila podeželsko-kmetijski značaj, zadostila potrebam po samooskrbi s hrano in obenem zagotovila nova delovna mesta.

Že dlje se je namreč trudila prodati 1,3 hektarja veliko

stavbno zemljišče. Ker ji to ni uspelo, se je odločila, da ga bo s približno 10 hektarji kmetijskih površin v neposredni bližini, ki so sicer v lasti države, namenila za kmetijsko cono, s katero bo upravljala gospodarska družba za proizvodnjo hrane. Taborčani si želijo, da bi pri projektu, vrednemu polčetrtilijon evrov, poleg Občine Tabor, katere vložek bo stavbno zemljišče, sodelovale še ostale občine Spodnje Savinjske doline, ki naj bi vložile določeno vsoto denarja. Seveda si po

besedah taborskega župana **Vilka Jazbinška** želijo k sodelovanju pritegniti druge vlagatelje, kot so kmetijske zadruge, kmetje, banke in nenazadnje podjetja, ki se na takšen ali drugačen način ukvarjajo s proizvodnjo hrane. »Prizadevamo si, da bi bili lastniki družbe predvsem ustanove v javnem sektorju. Na ta način bomo pridobili zaupanje prebivalcev Spodnje Savinjske doline in jih obenem prepričali, da osrednji cilj projekta ni dobičkonosnost,« je prepričan župan.

Najprej le rastlinjaki

Gospodarsko družbo bo Občina Tabor ustanovila v prihodnjih mesecih, želi pa si, da bi začeli graditi center pridelave hrane čim prej, zato ima s potencialnimi vlagatelji že razgovore. V centru pridelave hrane bi najprej začeli gojiti zelenjavo za potrebe vrtcev, šol, domov za ostarele in zavodov v Spodnji Savinjski dolini. Na predvidenih kmetijskih zemljiščih naj bi tako postavili sistem rastlinjakov z ogrevanjem in namakanjem. Stavbno zemljišče, ki ga bo

prispevala Občina Tabor, naj bi kasneje služilo za gradnjo prehrabnega centra s hladilnicami, sortirnico in z razdeljevalnico pridelkov ter nekoč tudi za prodajo.

Ideja dobra, uresničitev nekoliko težja

Projekt je na ravni Spodnje Savinjske doline že potrjen, prav tako je eden od predlaganih projektov za umestitev v načrt razvojnih programov za finančno perspektivo Savinjske regije 2014–2020. Župani ostalih spodnjesavinjskih občin se strinjajo, da je projekt perspektiven in zanimiv, kar je tudi razlog, da so ga podprli na ravni regijske projektne sheme. Vranski župan **Franc Sušnik** projekt pozdravlja, vendar občine ne vidi v vlogi investitorke. Prepričan je, da je kmetijska cona lahko uspešna, a bo zanjo morala Občina Tabor poiskati zasebne vlagatelje. Na drugi strani žalski župan **Janko Kos** pra-

vi, da o uresničevanju tega projekta še ne teče konkretnjša razprava, zato občina še ne razmišlja o tem, koliko bo vanj vložila oziroma če sploh bo. Preboldčani so po besedah podžupana **Francija Škrabeta** pripravljene sodelovati, vendar še ne vedo, na kakšen način. Podobno meni tudi polzelski župan **Jože Kužnik**, ki se strinja, da je projekt z vidika samooskrbe s hrano in z zagotavljanjem delovnih mest dobrodošel, vendar je sodelovanje še povsem odprto in odvisno od dogovora med vsemi spodnjesavinjskimi občinami.

Kot kaže, bo pot do prvih uspehov tako na polju kot na gospodarskem in dohodkovnem področju še dolga. Nenazadnje lahko le upamo, da bodo občine in drugi vlagatelji uspeli združiti moči in uresničiti, če že ne v celoti, vsaj del tega velikopoteznega načrta.

ŠPELA OŽIR

Foto: Arhiv Občine Tabor

NA KRATKO

Svetnik sodeloval v programu Erasmus

ŽALEC – Žalski občinski svetnik Viktor Mitov je bil kot eden od treh Slovencev izbran za sodelovanje v programu Erasmus za izvoljene predstavnike lokalnih skupnosti. V obdobju devetih mesecev, od oktobra lani do letošnjega poletja, je sodeloval v različnih učnih procesih.

Najprej se je lani oktobra udeležil dnevov odprtih vrat v Bruslju, potem je obiskal različna evropska mesta, kjer je pridobil izkušnje iz integriranega trajnostnega urbanega razvoja, in se konec junija udeležil še zaključnega seminarja v Bruslju. Kot izvoljen predstavnik lokalnih in regionalnih oblasti je tako lahko kot eden od stotih državljanov Evropske unije v teh mesecih podrobneje spoznal, kako lahko pripomore k doseganju zastavljenih ciljev v domačem okolju.

ŠO

Ob prazniku preizkusili dvorano

LAŠKO – Minuli konec tedna so ob krajevnem prazniku v Jurkloštru namenu predali novo kulturno dvorano v objektu kartuzijske pristave in poskrbeli za pester kulturni program.

Nekdanji gospodarski objekt, imenovan pristava, je maja dočkal obnovo mansarde, ki bo služila delu krajevnih skupnosti, društev in za predstavitev in ubjanje vrednot kartuzij na Slovenskem. V sklopu ureditve mansarde je občina uredila tudi večnamensko dvorano, ki so jo krajski preizkusili minuli petek, ko so tam pripravili koncert jurkloštrskih godcev. Osrednja prireditev ob krajevnem prazniku pa je minila ob srečanju kozjanskih borcev za vrednote NOB, obeležitev 80-letnice delovanja Prostovoljnega gasilskega društva Jurklošter in z bogatim kulturnim programom.

TV

Najmočnejša generacija

ŠENTJUR – Osnovne šole v Občini Šentjur v šolskem letu 2013/14 obiskuje skupno 1.649 učencev, od tega 202 prvošolca. V zadnjih desetih letih je to najmočnejša generacija, statistika pa napoveduje, da bo drugo leto število osnovnošolcev še nekoliko višje.

Vpis v šentjurske osnovne šole se povečuje. V lanskem šolskem letu je bilo namreč skupno število vpisanih osnovnošolskih otrok 1.634, od tega 194 prvošolcev. V dveh matičnih šolah,

OŠ Hruševac in OŠ Franja Malgaja Šentjur, imajo letos po dva oddelka prvošolčkov. OŠ Dramlje, Planina pri Sevnici, Blaža Kocena Ponikva in matična OŠ Slivnica so oblikovale po en oddelk prvošolcev. V POŠ šoli Blagovna je prag prvič prestopilo 12 prvošolcev, v POŠ Loka pri Žusmu šest, v POŠ Kalobje so v šolske klopi prvič sedli štiri in v POŠ Prevorje en učenec.

TV

Gledališče zatiranih

GORNJI GRAD – Prebivalcem v središču občine so gledališčniki z NEfestivalom dodobra popestrili zadnje avgustovske dni.

V KUD Transformator so jim namreč omogočili spoznavanje gledališča zatiranih. Bistvo je v tem, da se gledališče pomeša med ljudi ter iz gledalca naredi igralca in obratno. NEfestival je kreativno in izobraževalno srečanje ustvarjalcev, ki delujejo po metodah gledališča zatiranih po vsej Sloveniji. Osnovni nameni druženja so povezovanje, izmenjava izkušenj, znanj in spretnosti. Tako so oblikovali NEfestivala v Gornjem Gradu preživeli tri aktivne dni, med drugim pa so se predstavljali s predstavami in performansi ter pripravili različne delavnice.

US

Golte v pričakovanju svežega denarja

MOZIRJE – V občinah in podjetjih, ki so lastniki družbe Golte, izvajajo ustrezne postopke za nujno dokapitalizacijo tega gorskoturističnega centra.

Čprav družba še ni insolventna, vseeno ne more poravnati sprotne obveznosti. Položaj zahteva takojšnje ukrepanje na področjih razdolžitve, prihodkov in stroškov. Zato v družbi načrtujejo 500 tisoč evrov dokapitalizacije, o čemer bodo dokončno odločitev sprejeli lastniki na skupščini. Med občinami sta največji lastnici Velenje in Mozirje z 2,5-odstotnim deležem, med podjetji pa hčerinski družbi premogovnika PV Invest z 61- in HTZ s 16-odstotnim deležem. V torek so velenjski svetniki s potrditvijo rebalansa proračuna že prižgali zeleno luč za dokapitalizacijo družbe Golte v vrednosti 50 tisoč evrov. Vendar v Velenju svojo odločitev pogojujejo s tem, da bi pri dokapitalizaciji sodelovali vsi lastniki. Če dokapitalizacija ne bi uspela, družbi Golte še letos grozi stečaj.

US

Primer dobre prakse

SOLČAVA – Center Rinka je v švicarskem Bernu prejel 3. nagrado na natečaju za trajnostno prenavo in gradnjo v Alpah »Constructive Alps«.

Za Center Rinka je žirija zapisala, da objekt sicer nima visoke energetske učinkovitosti, tako kot večina ostalih, se mu pa med

štiristo projekti ni mogla izogniti, ker kvalitativno izstopa v prostorskem in socialnem smislu ter je izjemen primer urbane revitalizacije degradiranih alpskih naselij. Objekt je po mnenju žirije izjemen primer kulturne krepitve naselja in vzorčen primer tudi z ekonomskega vidika. Stavba nadgrajuje naselje Solčava, ponuja uporabne turistične usluge v tem odmaknjem kraju, domačinom pa zagotavlja prostore za njihovo druženje. Način uporabe materialov je dokaz znanja, zavedanja in volje vseh sodelujočih. Center Rinka kaže, da je lahko tudi na vzhodnih mejah Alp trajnostna gradnja ne le prazna obljuba, temveč izgrajena realnost.

US

Drameljska klapa navdušila

REČICA OB SAVINJI – Člani turističnega društva že več let ob zaključku poletja pripravljajo koncert v Blatah. Gre za območje z več ribniki sredi gozda, ki je priljubljena sprehajalna pot.

Na nedeljskem koncertu se je številnim obiskovalcem, ki so uživali v naravnem okolju, z dalmatinskimi pesmimi predstavila Drameljska klapa. Sekcija Kulturnega društva Dramlje sestavljajo bratanci in njihovi sinovi, ki so se pred petimi leti odločili, da bodo v svoj program uvrstili pesmi morja, s katerimi so navdušili rečiško občinstvo. Dogodek prinaša tudi izobraževalno noto, tokrat je predstavnik nazarske območne enote Zavoda za gozdove Slovenije Aleš Ocvirk govoril o gozdu kot vodnem naravnem filterju, ki v veliki meri vpliva na gibanje vodnega toka.

US

Priznanja za uspešne in delovne

NAZARJE – V občini se pripravljajo na obeležitev občinskega praznika, znani pa so tudi prejemniki letošnjih priznanj.

Zlati grb občine Nazarje bodo namenili družini Punčoh, po domače Krapletovim s Črete, in Petru Korenu iz Kokarij. Srebrni grb bo prejel Srečko Urtelj, bronastega pa Anica Bider. Županova priznanja bodo namenili ekipi planincev B kategorije iz Osnovne šole Nazarje, Davidu Mikeku in skupini gasilcev iz PGD Šmartno ob Dreti, ki je v lanskih poplavih iz vodne ujme rešila več oseb. Posebna priznanja bodo prejeli Mladinski pevski zbor Osnovne šole Nazarje pod vodstvom Katje Gruber, Nika Cigale, Jernej Gračner, podjetje BSH Hišni aparati in Glasbena šola Nazarje. Še posebej ponosni so na štiri zlate maturantke Alenko Verbuč, Urško Bider, Katarino Blatnik in Mojco Strmšnik.

US

Festival mladih kultur Kunigunda je za vse mlade in mlade po srcu postregel z več kot 40 dogodki in več kot 60 aktivnostmi, ki jih vsak dan na tak in drugačen način pripravlja okrog 80 mladih iz Velenja.

Poslovala se je Kunigunda

Vodja festivala Dimitrij Amon zadovoljen z odzivom občinstva in iznajdljivostjo nastopajočih

V Velenju je bilo prejšnji teden vse v znamenju večdnevnega Festivala mladih kultur Kunigunda, sklopa najrazličnejših dogodkov, povezanih z alternativno mladinsko kulturo, ki ga je letos že 16. leto zapored organiziral Mladinski center Velenje. V ekipi ustvarjalcev tega edinstvenega slovenskega enotedenskega dogajanja že skoraj desetletje intenzivno sodeluje tudi Velenjčan Dimitrij Amon.

Ponosen je, da je lahko rasel ob ustvarjanju festivala in se na ta način učil skrivnosti, ki jih prinaša organizacija tovrstnih dogodkov. Dimitriju Amonu in njegovi zvesti ekipi je namreč po nekajletnem padanju priljubljenosti pred dve letoma ponovno uspelo popularizirati festival in nanj privabiti širok krog občinstva. Ponovno je zaživel nenazadnje tudi po zaslugi Evropske prestolnice kulture 2012, ko je bil ena od 24 zgodb, ki so jih pripravili Velenjčani.

Zametki Festivala mladih kultur Kunigunda segajo v leto 1997. Na kakšen način je festival nastal?

Ideja za festival se je porodila v Mladinskem centru Velenje, pod okriljem katerega festival nastaja še danes. Mladi so namreč želeli, da bi na alternativen način končali poletno dogajanje v Velenju. Ponosen sem, da nam je festival uspelo obdržati vseh 16 let in ga v zadnjih nekaj letih celo nadgraditi. Njegovo nastajanje ves čas spremljajo tako vzponi kot tudi padci. Največje dosežke zagotovo beležimo v zadnjih letih. Eden vidnejših je zagotovo sodelovanje pri Evropski prestolnici kulture 2012, kar nam je prineslo kar nekaj dodatnih finančnih sredstev.

Tako kot se je spreminjala družba, se je spreminjal tudi festival. Na kakšen način?

V zadnjih nekaj letih je festival zaznamovalo združenje

Vodja festivala Dimitrij Amon (levo) je še posebej ponosen na letošnji prvi festivalski dogodek – državno prvenstvo v »beatboxu«. Slovenija je na njem dobila uradno najboljšega »beatboxerja« Žiga Žmavca.

Mladinskega centra Velenje in Šaleškega študentskega kluba. Prav tako smo na novo ustanovili Zavod eMCE plac. Pod okriljem teh organizacij smo »vzgojili« celoten kader, ki pripravlja program, skrbi za tehniko in logistiko ... in nazadnje na koncu pospravlja prireditvene prostore. Vse aktivnosti organiziramo popolnoma sami s svojo opremo, le manjši del jo najamemo.

Za uspešnim festivalom se skrivajo številni ustvarjalci, ki požrtvovalno ustvarjajo festivalsko dogajanje. Kdo sodeluje pri nastajanju festivala?

Večinoma so to študenti in dijaki, ki festivala ne ustvarjajo brezplačno. Prav vsi namreč delajo za enako urno postavko. To so predvsem ljudje, ki celo leto pomagajo pri snovanju in izvedbi različnih programskih vsebin v eMCE placu. Kot ustvarjalci na festivalu lahko sodelujejo popolnoma vsi, ki imajo zanimiv projekt in ga znajo tudi uresničiti. Poudariti moram, da smo v zadnjih letih pod svoje okrilje sprejeli prav vse dobre projekte, ki so sovpadali z našim programom.

Organizacija tovrstnega festivala za sabo potegne kar

nekaj finančnih stroškov. Še posebej, če predpostavimo, da so prav vsi dogodki, razen dveh osrednjih, brezplačni. Na kakšen način zagotavlja te finančna sredstva?

Največ sredstev prejmemo od lokalne skupnosti in s pomočjo različnih razpisov. Nekaj malega nam podarijo tudi sponzorji. Dejstvo pa je, da je denarja toliko, kolikor ga »ščaramo« sami.

Torej se pozna recesija ...

Na žalost. Recesija se pozna tudi pri potrošnji obiskovalcev in pri glasbenih skupinah. Kolikor opažamo, sta danes dve vrsti glasbenikov. Na eni strani so tisti z zelo nizko ceno in na drugi tisti z zelo visoko. Vmes jih praktično ni. Zanimivo je, da so skupine, ki so bile pred krizo v srednjem »cenovnem rangu«, v času recesije močno podražile cene nastopov. Kot pojasnjujejo, imajo raje manj nastopov, a so zanje bolj plačane. Slednje je z vidika kakovosti festivala precej neugodno.

Kljub nezavidljivemu finančnemu položaju vam je tudi letos uspelo privabiti kar nekaj zanimivih ustvarjalcev. Že začetek je bil nekaj posebnega.

Za otvoritveni dogodek smo pripravili prvo slovensko državno prvenstvo v »beatboxu«, na katerem se je pomerilo 27 tekmovalcev. Zmagovalec je postal Žiga Žmavc, ki bo slovenski predstavnik na svetovnem prvenstvu v »beatboxu« oziroma umetnosti ustvarjanja glasbe le z usti in glasom.

Vsako leto ima festival rdečo nit. Leto je bilo vaše osrednje sporočilo opozorjanje. Na to ste še posebej opozorili s performansom Svatba – praznovanje ljubezni. Kateri so bili še ostali večji dogodki?

Najbolj smo seveda ponosni na performans Svatba – praznovanje ljubezni, ki je nastal v produkciji 16. festivala mladih kultur Kunigunda. Na Titovem trgu smo uprizorili svatbo na gejevski poroki. Sicer pa je bilo še posebej zanimivo dogajanje v Pekarni, zapuščenem industrijskem objektu, s katerim upravljamo mladi velenjski ustvarjalci. V njem je bila razstava Kultura kot 5. element, na kateri so si lahko obiskovalci ogledali 12 umetniških del avtorjev iz vse Slovenije. Dogajanje so zaznamovali tudi vsakodnevni koncerti skupin, kot so Fake Orchestra, Jimmy Barka Experience, VeleBor ...

Zvrstilo se je torej kar nekaj tako kulturnih kot družabnih vsebin. Katere so bile najbolj obiskane?

Z obiskom smo zelo zadovoljni. Največ obiskovalcev si je ogledalo performans Svatba, kar je za nas rahlo presenečenje. Zelo dobro so bili obiskani tudi vsi koncerti. Veliko ljubiteljev alternativne kulture se je zbralo tudi v letnem kinu ob Škalskem jezeru. Da so Velenjčani željni alternativnih kulturnih vsebin, so dokazali tudi z obiskom čistega performansa Jake Laha, ki je po svoji nenavadnosti nedvomno izstopal med letošnjimi festivalskimi dogodki.

ŠPELA OŽIR
Foto: Arhiv FMKK

Malce drugače

Odštekonomija, knjiga v kateri nabrit ekonomist raziskuje skrite plati sveta, bo zagotovo navdušila vse, ki želijo na svet pogledati z drugih zornih kotov kot običajno. Tiste, ki ne verjamejo vsega, kar preberejo v uradnih statistikah ministrstev, policije in ostalih organizacij, tudi medijev navsezadnje, in tiste, ki iščejo odgovore, ki so podprti z analizami in s statistikami.

Knjiga v središče sicer postavlja predvsem ameriško družbo in njene značilnosti, a to počne na razumljiv in zanimiv način za bralce na vseh koncih sveta. Poskuša odgovoriti na vprašanja, ki si jih marsikdo nikoli ne zastavi. Na primer, kaj je skupnega učiteljem in sumo borcem ter kaj je nevarnejše, pištola ali bazen. Pri analizi prvega avtorja ugotavljata, da tako učitelji kot sumo borci goljufajo. Raziskave so namreč pokazale, da številni ameriški učitelji prireajo rezultate nacionalnih preverjanj znanja svojih dijakov, zato da bi se izkazali kot boljši učitelji in se tako potegovali za obljubljen denarne nagrade. Ob tem so v knjigi nanizani primeri testov, pri katerih so učitelji prirejali odgovore, iz katerih je lepo razviden vzorec goljufij. Sumo borci, po drugi strani, nalašč izgublajo dvoboje, kar je prav tako potrdil natančen pregled statistike dvobojev.

Odgovor na drugo vprašanje, ali je torej nevarnejša pištola ali morda bazen, se zdi jasen in nedvoumen. A statistika kaže, da bazeni v ZDA letno zahtevajo več otroških življenj kot streli iz pištol. Kljub temu pištole večina skriva pred otroki, v bazenu pa le malokateri starš budno nadzira otroka.

Dobro je sicer znano, da je kriminaliteta v ZDA velik problem, črno na belem pa je tudi, da se je število kriminalnih dejanj v devetdesetih letih prejšnjega stoletja v primerjavi s preteklimi desetletji precej zmanjšalo. Medtem ko policisti, politiki in psihologi med razlogi navajajo takšne in drugačne uspešne projekte in programe, ekonomist Levitt razkriva povsem drugo teorijo. Po njegovem mnenju je zmanjšanje kriminala posledica razvpitega primera Roe proti Wade, ki je leta 1973 vodil do legalizacije splava v ZDA. Dokazano je, da so nezaželeni otroci, ki odraščajo v slabših socialnih razmerah, bistveno bolj nagnjeni h kriminalu kot ostali. Povečanje števila splavov med mladolletnicami in revnimi ženskami je torej pripomoglo k temu, da se je rodilo manj otrok, ki bi kasneje v življenju bolj verjetno postali kriminalci.

Vas zanima tudi, zakaj večina preprodajalcev drog živi pri starših, čeprav delajo v sistemu, kjer se obračajo ogromne vsote denarja, zakaj izgubi avto ceno takoj, ko ga kupite, in ali je res vseeno, kakšno ime izberete za svojega otroka? Odgovori s statističnimi in z ekonomskimi izračuni na ta in še številna podobna vprašanja vas čakajo v knjigi Odštekonomija.

ANJA DEUČMAN

O avtorjih: Steven Levitt je ameriški ekonomist, ki se je posvetil predvsem preučevanju področja kriminalitete, nase je najbolj opozoril prav z iskanjem odvisnosti med legalizacijo splava in stopnjo kriminalitete. Predava na več univerzah, je tudi poslovnež. Revija Time ga je leta 2006 uvrstila med sto vplivnih ljudi, ki oblikujejo naš svet. Stephen Dubner je ameriški novinar, tudi avtor in soavtor več knjig.

Folklorno vzdušje

Mednarodni folklorni festival Od Celja do Žalca, ki je letos v mesto ob Savinji in njegovo okolico že 8. leto zapored privabil folkloriste od blizu in daleč, se je začel v torek zvečer, ko so ljubitelji folklorne že tradicionalno zaplesali in zapeli na platoju žalske tržnice, in se bo končal v nedeljo, ko bo mednarodna družina obiskala Dneve narodnih noš in oblačilne dediščine v Kamniku.

V teh dneh si tako lahko na različnih prizoriščih v Žalcu, Celju in Laškem ogledate nastope folkloristov iz različnih evropskih držav. Na festivalu namreč poleg domačih skupin – KD Celjska folklorna skupina, KD Šempeter FS Grifon, FS Rečica pri Laškem – sodeluje še pet skupin iz tujine. Folkloristi s Slovaške, z Madžarske in z Nizozemske bodo plesali in prepevali na Celjskem kar cel teden, medtem ko se bosta skupini iz Romunije in s Hrvaške festivala udeležili le ob koncu tedna.

Program poleg otvoritvenega nastopa v Žalcu obsega še dva koncerta za učence osnovnih šol iz občine Žalec in Celje, dva gala koncerta v Žalcu in Celju, večerni koncert v Laškem, tri javne nastope v trgovskih centrih v Celju in nazadnje dva nastopa v okviru EuroBasketa. Festival, ki ga letos ustvarja 130 tujih in 60 slovenskih folkloristov, velja za enega največjih in najkakovostnejših v Sloveniji, kar dokazuje tudi to, da je v kalendarju pomembnih folkloristov svetovne mreže CIOFF oziroma mednarodne organizacije folkloristov. ŠO

»Veliko je bilo prilagajanja. Zgodilo se je, da se je na primer kakšen igralec poškodoval in je ekipa odpovedala trening. Tako se je na primer sprostil eden boljših terminov v dvorani in hitro sem se moral pogovoriti z vsemi ostalimi in ta termin zapolniti in sprostiti najslabši termin. Eden od trenerjev je imel enkrat celo obisk žene in je odpovedal trening, saj se je posvetil ženi. Tudi temu smo morali ugoditi,« se v smehu spominja Vili Šuster.

Nekoč: peščica ljudi in veliko improvizacije

Vili Šuster o organizaciji evropskega prvenstva некоč

Vili Šuster je s košarko tesno povezan že vse življenje. Bil je igralec in kasneje sodnik, za kratek čas se je preizkusil tudi kot trener, v zadnjem obdobju pa je doma predvsem v ženski košarki. V ŽKK Athlete Celje je zadolžen za promocijo. Med pripravami na letošnje evropsko prvenstvo je tesno sodeloval pri nastajanju pregledne razstave o zgodovini celjske košarke. Tekme v Celju si bo kljub temu ogledal le iz domačega naslonjača. Vstopnice so prehitro pošle, podarjene pa tudi ni dobil nobene.

Organizacija športnega tekmovanja na tako visoki ravni, kot je evropsko prvenstvo, je velik zalogaj. Priprave se začnejo že mnogo pred prvenstvom, pri njih sodeluje toliko ljudi, da jih je težko prešteti. Vsak natančno ve, kaj je njegova naloga. Pa je že od nekdaj tako? To smo preverili pri Celjanu, ki je sodeloval pri organizaciji preteklih evropskih košarkarskih prvenstev na celjskih tleh.

Vili Šuster je skrbel, da je nemoteno potekalo mladinsko evropsko prvenstvo v celjskem Golovcu leta 1980, še v času skupne države, vidno vlogo pa je imel tudi pri organizaciji kadetskega evropskega prvenstva leta 1999 v Celju, Laškem in na Polzeli. Spomini so še zelo živi.

Podpredsednik organizacijskega odbora mladinskega evropskega prvenstva leta 1980 ste verjetno postali na podlagi bogatih izkušenj z delom v košarki.

Velika prireditev je bil v Celju tri leta pred tem Festival jugoslovanske košarke. Že takrat sva bila s predsednikom organizacijskega odbora, zdaj že pokojnim Brankom Martičem, glavna pri organizaciji. Prireditev je sicer trajala le tri dni, ampak dala nam je ogromno izkušenj in na nekaterih področjih je bila organizacija celo bolj zahtevna. Na festivalu so namreč sodelovale največje zvezde jugoslovanske, hkrati tudi svetovne košarke. Ne morete si predstavljati, kako so bili ti košarkarji zahtevni. Ugoditi smo

morali vsem njihovim muham, jih na primer na vsem lepem peljati v Logarsko dolino ali Trst.

Mladinsko evropsko prvenstvo verjetno ni bilo tako zahtevno, pa vendarle je bila organizacija precejšen zalogaj, kajne? Kaj je bil največji izziv?

So se tudi našle kakšne muhaste izjeme, ampak se jim nismo pustili. Na evropskem prvenstvu so bili prav vsi nastanjeni v dijaškem domu, bil je red. Ampak kljub temu so bili kakšni zapleti. Eden od Bolgarov je na primer zbolel in Italijani so v hipu zahtevali preselitev. Tako smo jim, sicer na njihove stroške, uredili bivanje v hotelu. Tudi pri tem je torej bilo veliko improvizacije. Najtežje je sicer bilo, ker nas je bilo za organizacijo zadolženih zelo malo. Na spisku nas je bilo okoli 30, ampak nekateri so bili na primer zadolženi le za izvedbo kakšne točke na odprtju, tistih, ki smo morali poskrbeti za vse od a do ž, nas je bilo mogoče šest. Na srečo je vsaj skrb za varnost prevzela država, to je bilo veliko olajšanje. Največji izziv je bil seveda športni uspeh, pri čemer smo si pred prvenstvom rekli, če slučajno košarkarji ne bodo uspeli, organizatorji nedvomno moramo. In tukaj smo dosegli zlato medaljo. Pohvale so deževalo z vseh koncev.

Koliko ste imeli organizatorji takrat proste roke, koliko pa je bilo navodil in nadzora Fibe in košarkarske zveze?

Težava je bila, ker je prišlo do spora med našim predsednikom organizacijskega odbora in

Košarkarsko zvezo Slovenije. Tako iz Ljubljane praktično nismo prejeli nobene pomoči, poslali so nam le pravnika, ki je nadziral finance, sicer smo bili prepuščeni sami sebi, tudi seminarje za zapisnikarje za vodenje statistike smo morali na primer organizirati sami. Dobro, da smo imeli izkušnje, še kako dobrodošlo je bilo tudi, da sem bil sem prisoten na svetovnem prvenstvu v Ljubljani leta 1970, kjer sem pozorno spremljal organizacijo.

Kako je bilo s komunikacijo med vsemi udeleženci, glede na to, da ni bilo mobilov, interneta in vse ostale tehnologije, ki dandanes zelo olajša delo?

Delal sem v Ingradu in k mojemu direktorju je prišel sekretar občinske ZKS in mu rekel: »Vilija rabimo. En mesec pred prvenstvom bo moral biti cel dan odsoten iz službe, že več mesecev prej pa vsaj po štiri ure na dan.« Dobil sem pisarno, v kateri sta bila telefon in faks. Tam sem lahko v miru pripravil vse, kar je bilo treba. Vsakih 14 dni sem se odpeljal tudi v Ljubljano, na kakšna posvetovanja ali po informacije in po gradivo. Ni bilo računalnikov, da bi mi na primer lahko iz Ljubljane pošiljali slike za bilten.

Pri organizaciji letošnjega evropskega prvenstva sodeluje veliko prostovoljcev, glavni organizatorji pa so za svoje delo seveda plačani. Takrat ste delali verjetno iz veselja?

Dobival sem plačo pri Ingradu, za poti v Ljubljano pa so mi povrnili potne stroške. Vse ostalo je bilo prostovoljno. Dela je bilo res veliko, sploh tik pred prvenstvom in med njim smo delali cele dneve, ni bilo počitka.

Danes je pomemben del organizacije tovrstnega prvenstva tudi priprava zabavnega programa za navijače. Je bilo že takrat tako?

Nikakor. Za to res ni bilo časa. Morate vedeti, da smo počeli res vse, od pregledovanja vstopnic in usklajevanja terminov za treninge.

Leta 1999 je bilo na kadetskem evropskem prvenstvu, kar se organizacije tiče, verjetno že nekoliko lažje, manj po domače ...

Res je, bil je že večji organizacijski odbor, tako da sem bil sam na primer zadolžen izključno za promocijo. Pivovarna Laško je imela studio, ki je naredil vse mape, dopise, znak za prvenstvo, vse na stroške pivovarne. Mene so k sodelovanju poklicali zelo pozno, šele kakšne tri tedne pred prvenstvom. Do novinarske konference sem moral pripraviti bilten. To je bilo res noro, ker je bilo treba predstaviti Celje, Polzelo in Laško. Vse je bilo treba še prevesti in naenkrat je bil bilten, ki je bil prvi od dveh, preobsežen. In je bilo treba zmanjšati slike in velikost črk. Za moje pojme je bil prenatrpan. Med prvenstvom sem bil zadolžen predvsem za protokol, dnevne biltene pa je urejal Robert Gorjanc.

Leta 1980 se je jugoslovanska mladinska reprezentanca prebila vse do finala, tam jo je premagala Sovjetska zveza, leta 1999 je bila slovenska kadetska reprezentanca dvanajsta. Upate napovedati rezultat naše članske reprezentance letos?

Zadnjič sem slišal Iva Daneua, ki je rekel, da se ne boji, da ne bi bilo vse super organizirano, a da malce dvomi v rezultat. Temu mnenju se pridružujem, naša reprezentanca me namreč na pripravljajalnih tekmah ni povsem prepričala.

ANJA DEUČMAN, foto: SHERPA

Prvič v zadnjih reprezentančnih dogodkih, tako da je Slovenija prvič nastanjena je v Zrečah (tudi Španija), prvo tekmo pa je v Celju odigrala.

Za selekcijo, ki jo vodi selektor Boris Žigon, priprav in približno 50 treningov, prišli tudi porazi. Menim, da bodo, če, doživele kakšen poraz, saj bo razlika med končnim zmagovalcem in neuspešno bodo znali premostiti te moč to moč.«

Konjičan Jure Zdovc ima dve zlati medalji, v Zagrebu leta 1999.

Evropska prvenstva s Slovenijo

Nemčija 1993, 16. mesto (Jure Zdovc)

Grčija 1995, 12. mesto (Matjaž Tovornik, Jure Zdovc, selektor Zmago Sagadin)

Španija 1997, 14. mesto (Jure Zdovc)

Francija 1999, 10. mesto (Matjaž Tovornik, Jure Zdovc, selektor Boris Zrinski)

Turčija 2001, 15. mesto (Beno Udrih, selektor Boris Zrinski)

Švedska 2003, 9. mesto (Goran Jurak)

Srbija in Črna gora 2005, 6. mesto (Goran Jurak, selektor Aleš Pipan)

Španija 2007, 7. mesto (Sandi Čebular, selektor Aleš Pipan)

Poljska 2009, 4. mesto (Samo Udrih, selektor Jure Zdovc)

Litva 2011, 7. mesto, (Samo Udrih)

Slovenska košarkarska reprezentanca tekmo odigrala v Stožicah in izgubila drugi poraz ob desetih zmagah.

»Po svoje je škoda, ker v Celju ne igra še katera od reprezentanc držav bivše Jugoslavije, saj bi bilo v mestu še več navijaškega utripa. Navijači s Hrvaške bodo namreč dnevni obiskovalci, domov se bodo vračali takoj po tekmah, kar Srbi ali Makedonci ne bi mogli,« ugotavlja Ivan Pfeifer.

Danes: več ljudi, a tudi ne brez improvizacije

O celjskem delu letošnjega EuroBasketa predsednik mestnega organizacijskega odbora Ivan Pfeifer

Celje je začetek prvenstva pričakalo pripravljeno, v dvorani Zlatorog je od ponedeljka treniralo vseh šest reprezentanc skupine C. »Seveda smo ostala prizorišča postavljali v zadnjih dneh oziroma urah,« pravi predsednik mestnega organizacijskega odbora Ivan Pfeifer.

Mestni organizacijski odbor je bil tisti, ki naj bi držal roko nad vsemi pripravami. Te so bile zahtevne, saj je bilo treba urediti tri prizorišča. »Morda nas zdaj najbolj skrbijo velik obisk posameznih tekem in premiki obiskovalcev med mestom in dvorano,« pravi Pfeifer, saj se v Celju niso odločili za posebne avtobusne prevoze, turistični vlakec pa je bolj promocijska kot logistična rešitev.

Ob dvorani, ki se v času prvenstva imenuje Arena Celje, je bilo treba urediti tudi prizorišča in osrednjo mestno navijaško cono. Se je kje posebej zatikalo?

Pripravili smo projekte in delali po njih, res pa je, da je bilo velikokrat treba ukrepati na terenu, ko so se pojavile kakšne težave. Mestni odbor je bil zadolžen za obnovo in pripravo dvorane ter mestnega prizorišča. Ureditev prvega obroča okrog dvorane, kjer je prostor za sponzorje in televizijske ekipe, je bila v rokah organizatorjev iz Ljubljane.

Kakšno je torej bilo sodelovanje?

Sprva smo se srečevali bolj redko, v zadnjih dneh pa praktično vsako uro. Zapleti glede lokacije in omejitev na njej se lahko rešujejo le na terenu.

Celje je postalo gostitelj prvenstva šele potem, ko sta se temu odrekla Ptuj in Novo mesto. Kaj je bilo treba najprej storiti?

Seznani smo se morali z uradnimi predpisi in zahtevami mednarodne košarkarske zveze. Ko smo ugotovili, kaj sploh moramo narediti, da bodo v dvorani lahko tekme, smo pripravili program, ki ga je sprejel mestni svet in v okviru proračunske rezerve tudi zagotovil potreben denar. Operativno smo začeli delati spomladi.

Določen vam je bil torej proračun – kakšne so številke?

V Celju bomo porabili zelo malo javnega denarja v primerjavi z ostalimi mesti, ki so gostitelji. Zavestno smo se odpovedali kandidaturi za evropski denar in zato mestu ni bilo treba plačati 600 tisoč evrov kotizacije KZS. Obnova dvorane je stala 500 tisoč evrov. Svoj delež v višini 380 tisoč evrov smo zagotovili iz amortizacije za dvorano Zlatorog, za preostalih 120 tisočakov pa smo uspeli na razpisih Fundacije RS za šport. Ta je namreč financirala klimatizacijo dvorane, nakup semaforjev in ureditev tal ter še nekaj obnovitvenih del – vključno z obnovo garderob.

Vendar to ni cel proračun?

Mestna občina je zagotovila še 150 tisoč evrov. To je denar za vse aktivnosti v mestu, vključno z okrasitvijo in s pripravo vsega promocijskega gradiva in 20-sekundnega predstavitvenega spota, ki se bo vrtil pred vsako tekmo v Celju. Ob tem pa še za kritje nekaterih povečanih obratovalnih stroškov v času prvenstva in ureditev navijaške cone na Krekovem trgu. Cena za postavitve odra, ureditev prizorišča in izvedbo program bo 80 tisoč evrov, vendar bo del zneska kril zavod Celeia z denarjem, ki ga prejema za svojo redno dejavnost.

Se bodo številke izšle?

Kot zaenkrat kaže, se bodo in znesek ne bo prekoračen.

Se je tudi zaradi tega zapletlo ob podpisu pogodbe za najem dvorane? Kdo bo zdaj kril stroške izvedbe prvenstva?

Vsak partner se trudi, da doseže najboljše zase. Dogovori so trajali dlje časa, pogodba pa zdaj določa, da večino stroškov za izvedbo tekmovanja krije KZS, del pa Celje.

O številkah je najbrž nemogoče govoriti, je torej določeno vsaj razmerje?

Tudi o tem težko govorim, saj veliko stroškov še niti ne poznamo. A KZS krije stroške vseh servisnih služb, vključno z varovanjem, redarji na parkiriščih in zdravstveno službo. Mi smo pomagali le tako, da smo ponudili čim več domačih izvajalcev. Celje prevzema stroške čiščenja in odvoza odpadkov. O znesku težko govorim, saj se ne ve, koliko bo tega ... Ocenjujem pa, da bo znesek v okviru 150 tisoč evrov.

Fundacija je financirala ureditev klime, a izposojeno napravo bo treba vrniti. Koliko je še tega, kar Celju po prvenstvu ne bo prišlo več prav?

Samo za prvenstvo smo kupili le še koše. Prav tako zgolj za ta dogodek je bilo treba pripraviti še igrišče za košarkarske potrebe.

Kaj pa bo v dvorani ostalo?

Po desetih letih je bila potrebna obnove, zdaj imamo prenovljene garderobe in sanitarije, inštalacije, nova je informacijska tehnologija, izboljšana zvočna slika dvorane ... Vse to bo ostalo.

Celje bi to tudi sicer moralo plačati ...

Da, prej ali slej. Morda bi lahko izbrali cenejše semaforje, saj košarka zahteva bolj popolne, kot trenutno še zadoščajo za rokomet. A vprašanje je, kako dolgo bodo pri rokometu še veljali ti nižji standardi.

Pravite, da eno največjih neznank predstavlja število obiskovalcev Celja. Kako boste to reševali?

Zlasti je neznanca to, koliko ljudi bo kje, kako se bodo gibali navijači, ki bodo nastanjeni v Celju in okoliških krajih. Bodo pred tekmami ali po njih želeli v mesto? Če bodo uporabljali lasten prevoz, je parkirišče v bližini mestnega jedra dovolj. Ve pa se, koliko jih bo na tekmah. V dvorano gre 5.200 ljudi in slovenske tekme bodo razprodane. Za druge seveda ni bilo toliko zanimanja, zato so se na državni ravni tudi dogovorili, da nanje (velja tudi za Jesenice, Koper in Ljubljano) povabijo šolarje.

V priprave je bilo vloženo veliko truda; zakaj bo Celje s košarko živelo samo šest dni?

O tem smo se veliko pogovarjali ... Ker se v sredo začne Mos, izgubimo velik del parkirišč, tudi obiskovalci od drugod bodo zapustili Celje. Pretehtala je ocena, da bodo domačine dobro poskrbeli mestni gostinci, ki so se na prvenstvo dobro pripravili. Koliko zanimanja bi sploh še bilo za zunanje dogajanje? Vprašanje je, ali bo vreme do 22. septembra zdržalo brez dežja ... Ne vem, ali smo se prav odločili ali ne, a vsekakor smo upoštevali tudi stroške. Razlika je, ali plačuješ šest ali osemnajst dni.

IVANA STAMEJČIČ
Foto: SHERPA (arhiv NT)

tekmacijah so priprave minile brez prvenstvo pričakala v polni postavi. ... nija, ostale reprezentance so v La ... digrala včeraj zvečer proti Češki.

ožidar Maljković, je 46 dni ... : »Zavedati se je treba, da bodo ... do vse ekipe, tudi tiste najbolj ... prvenstvo zelo izenačeno. A ... em in poraženci bo v tem, kako ... žave. Prepričan sem, da mi ima-

medalji z evropskih prvenstev. Ju ... a 1989 in dve leti kasneje v Rimu.

Razpored v Celju

Četrtek, 5. september

Hrvaška - Gruzija	(14.30)
Poljska - Češka	(17.45)
Slovenija - Španija	(21.00)

Petek, 6. september, prost dan

Sobota, 7. september

Španija - Češka	(14.30)
Hrvaška - Poljska	(17.45)
Gruzija - Slovenija	(21.00)

Nedelja, 8. september

Poljska - Španija	(14.30)
Češka - Gruzija	(17.45)
Slovenija - Hrvaška	(21.00)

Ponedeljek, 9. september

Gruzija - Španija	(14.30)
Hrvaška - Češka	(17.45)
Slovenija - Poljska	(21.00)

anca je zadnje pripravljeno ... bila s Francijo s 70:65. To je bil

Najslajše: v 90. minuti

Rus kritiziran, nato hvaljen – Brazilc Vicente posojen do zime

Edino moštvo, ki je osvojilo vse tri točke na svojem stadionu v osmem krogu 1. SNL, je bilo celjsko. Zmagalo je drugič zapored in obrazi so bili spet vedri. V Areni Petrol zdaj lažje dihaajo, čeprav trenutno osmo mesto ni v okviru načrtov.

Pred Krko imajo štiri točke naskoka, pred zadnjim Triglavom pa sedem.

Ne po pico

Celjani so bili veliko boljše od Triglava, toda premoč so uspeli kronati šele v 90. minuti, ko je po krilu prodril Miha Zajc, njegovo podajo pa je izkoristil Andraž Žurej. Spretno je zaustavil žogo, nato pa jo prisebno poslal v mrežo: »S točko se v izdihljajih tekme nismo sprijaznili. Verjeli smo, da bomo dosegli gol, pa čeprav je ura tekla vse hitreje. Zmagaja povsem na koncu pa je še

Nogometiški Doba so še edino moštvo s stoodstotnim izkupičkom po 4. krogu 2. SNL, v katerem sta izgubila tako Šmartno kot Šampion. Celjani so klonili v Ankarano s 3:2, Šmarčani pa doma z 1:0 proti Kalcerju iz Radomelj. Šmartno si deli drugo mesto, Šampion je predzadnji.

toliko slajša. Tekma s Triglavom je bila sicer tako trda, kot smo pričakovali. Drugo zmago smo nujno potrebovali, saj bomo lahko zdaj med premorom trenirali še z večjim zagonom. Po pavzi pa s polno paro naprej in po zmago v Novo Gorico.«

Z Draganovim duhom

Trenerju Celja Milošu Rusu se je pred 400 gledalci odvalil kamen od srca. V prvih šestih krogih je osvojil dve točki, v zadnjih dveh pa šest, po zmagah nad Novomeščani in Kranjčani: »Nujno smo potrebovali točke in znova ni bilo dovolj sproščenosti v igri, zato pa ni manjkalo odločnosti in agresivnosti. Storili smo dvakrat več prekrškov od tekmecev. Pripadla nam je večina dvo-bojev. V prvem delu smo si priigrali štiri skoraj stoodstotne priložnosti. Toda v celotnem obračunu smo tudi gostom dopustili dve. Generalno gledano smo bili kvalitetnejši. Z vztrajnostjo smo si omogočili zmagoviti zadetek.« Rus je bil tarča kritik s tribun, ko je zamenjal Dragana Čadikovskega: »Dragan je odigral dobro. Dve priložnosti si je pripravil sam, eno pa soigralcu.

Miha Zajc je v zadnji minuti rednega dela pobegnil po desnem krilu in pred golom zaposlil Andraža Žureja.

Začutil sem, da mu ne gre več. Ko je zaključeval, ni bil prepričljiv. Ni deloval v svojem slogu. Žurej je pritiskal

Vodstvo novomeškega prvotnega je zaradi prenove stadiona preložilo prvenstveno tekmo z Rudarjem. Velenjčani so se upravičeno pritožili, toda dosegli niso nič in obračun s Krko bo šele 2. oktobra.

na gorenjsko zadnjo linijo. Z vtekanjem in hladnokrvnostjo pa je Andraž odločil tekmo na Draganov način. Malce v šali, na igrišču je ostal Draganov duh!« In pojasnilo za dva silovita, a nenatančna udarca Čadikovskega za roba kazenskega prostora: želel je poravnati račune s trenerjem Kosičem s skupnega druženja pri Olimpiji.

Marijo poživil

Zadnji dan prestopnega roka se je Celju pridružil brazilski napadalec William Franklin Vicente, ki bo kot posojen nogometaš (Olimpije) igral do konca jesenskega dela. 24-letni Vicente prihaja iz São Paula, v prejšnji sezoni je na 27 tekmah vpisal štiri gole. Jutri bodo Celjani odigrali prijateljsko tekmo v Šmartnem ob Paki s tamkajšnjim drugoligašem. Proti Gorici ne bo smel igrati Matic Žitko, ki je zbral že štiri rumene kartone. Rus čaka na vrnitev Marija Močiča in Mateja Centriha. »Marijo je prava poživitev na treningih. Koristno je, da bo povečal konkurenco v moštvo,« je dodal Rus. Veliko je pridobil z zdravim Blažem Vrhovcem, toda nato se je poškodoval Benjamin Verbič. Pravo osve-

LESTVICA 1. SNL					
MARIBOR	7	6	1	0	21: 4 19
LUKA KOPER	8	4	3	1	12:11 15
ZAVRČ	8	4	2	2	13:12 14
RUDAR	7	4	1	2	11: 8 13
GORICA	8	3	3	2	12: 8 12
OLIMPIJA	7	3	1	3	14:13 10
CELJE	8	2	3	3	9:11 9
DOMŽALE	8	2	2	4	8:12 8
KRKA	7	1	1	5	8:17 4
TRIGLAV	8	0	1	7	4:16 1

Celje (4-2-3-1): Kotnik – Gobec, Krajcer, Žitko, Korošec – Jugović, Vrhovec – Bajde, Zajc, Žagar Knez – Čadikovski. Igrali so še Verbič, Žurej, Kolman.

žitev v celjski igri pa sta predstavila Zajc in Čadikovski, ki sta mojstrsko sodelovala. Celjsko moštvo bo v Novi Gorici gostovalo 14. septembra, štiri dni kasneje pa bo v Areni Petrol v pokalnem obračunu pričakalo Zavrč.

DEAN ŠUSTER
Foto: SHERPA

WWW.CINKARNA.SI

CINKARNA

Glavni pokrovitelj
Nogometnega kluba Celje

Prevetreni z Jurakom, Jovanovičem ...

Košarkarski klub Zlatorog je tudi uradno predstavil novega trenerja Predraga Jačimovića in nekaj novih igralcev na čelu s centrom Goranom Jurakom, Celjanom, ki se je po enajstih letih vrnil v Tri lilije, potem ko je prekinil pogodbo z italijansko Biello in z Zlatorogom podpisal triletno pogodbo.

Novinci so še izkušeni Bojan Jovanovič, Tadej Ferme, Matic Sirknik, Nebojša Erkić in Sven Malus. Kar nekaj jih bo še do začetka sezone.

Ostati v vrhu

Predsednik kluba Miro Firm je veliko uspeha zaželel bivšima članoma, Luki Laporniku pri Krki in Jaki Brodniku pri Olimpiji: »Ekipo smo prevetrali, v njej je ostalo bore malo igralcev iz prejšnje sezone. Tudi strokovni štab je popolnoma nov. Pridobili smo dva izkušena igralca in kopico mladih. Upam, da bodo ob njima napredovali. Ostala sta Miha Lapornik in Žiga Dimec. Še se bomo okrepili. Prepričan sem, da bomo ob koncu vsi zadovoljni.« Da so se prilagodili finančnemu položaju, je poudaril direktor Miljan Goljovič: »Toda ekipa ni slabša, morda je v določenih segmentih celo boljše. Vesel sem, da se je vrnil Jurak, da

Miro Firm: »Še se bomo okrepili.«

je Ferme pokazal silno željo, da se nam pridruži. Jovanovič je odlični igralec, za njim je vrhunska sezona pri Mariboru. Zelo smo bili pozorni na značaje novincev. Mislim, da lahko ostanemo v vrhu slovenske košarke.«

Jurak bo vračal

Namesto Miloša Šporarja bo laško moštvo vodil Predrag Jačimovič: »Okostje ekipe tvorijo trije mladi slovenski reprezentantje do 20 let. Obljubljam prepoznavno igro, ki bo tudi zagotavljala uspehe!« V svojih šestih sezonah v Treh lilijah je Celjan Goran Jurak sodeloval pri vseh največjih uspehih laške košarke, četrtfinalu pokala Saporta, evroligi in polfinalu pokala Radivoja Korača:

Miljan Goljovič: »Prilagodili smo se finančnemu položaju.«

»Hvaležen sem predsedniku Firmu, ki je bil potrpežljiv in vztrajen, ko še nisem prekinil pogodbe z italijansko Biello, kar pa mi je naposled le uspelo. Firm ima veliko zaslug, da sem se vrnil k Zlatorogu, kar je bila moja želja. Odločil sem se, da Laškemu na koncu svojih moči dam tisto, kar je ono dalo prej meni, saj mi je omogočilo krasno kariero. Moja vloga bo mentorska, pomagal bom mladim, da postanejo reprezentantje, da gredo v boljše klube. Naša ekipa potrebuje čas in potrpežljivost, rezultati bodo prišli slej ko prej.«

Zdravja in gledalce

Tudi branilec Tadej Ferme, doslej član šentjurske-

ga Tajfuna, je tako kot Jurak sklenil triletno sodelovanje. Njegove uvodne besede so bile precej drzne: »Zlatorog je dosti večji klub od Tajfuna. Že na prvem treningu pod vodstvom Predraga Jačimovića mi je postalo jasno, da je delo na višji ravni. Tudi glede mojega prestopa je bilo nekaj težav, ovira je bila višina odškodnine.« 31-letni organizator igre Bojan Jovanovič je že zamenjal nekaj slovenskih klubov, v zadnjem mesecu pa izbiral med najboljšimi: »Imel sem nekaj dobrih ponudb, tudi od Olimpije, ki pa je zavlačevala. Po pogovoru z Goljovičem sem se hitro določil. Predvsem si želim, da bi bili zdravi in da bi vrnili gledalce na tribune.«

DEAN ŠUSTER
Foto: DŠ

Goran Jurak je za slovensko reprezentanco igral na svetovnem prvenstvu in dveh evropskih.

Velenjčan z vizo za Havaje

Uradno je potrjena uvrstitev velenjskega triatlonca Davida Plešeta na svetovno prvenstvo v ironmanu, ki bo 12. oktobra na Havajih.

Pleše, ki si je pred začetkom sezone zastavil cilj, da se uvrsti med 50 najboljših tekmovalcev, ki bodo nastopili na svetovnem prvenstvu, si je pot na Havaje zagotovil po uspešnih nastopih v Celovcu in Kalmarju, kjer je stal na zmagovalnih stopničkih. Trenutno je 29. na svetovni lestvici, na havajskem ironmanu, najtežjem triatlonskem tekmovanju na svetu, bo nastopil prvič. Opraviti bo moral s 3,8 kilometra plavanja, 180 kilometri kolesarjenja in 42 kilometri teka.

Številne menjave za največji Vlorin uspeh

Tretje mesto na SP v Riu

Na dosedanjih svetovnih prvenstvih v judu sta medalje osvojili dve tekmovalki, ki sta svojo kariero začeli pri celjskem Sankakuju. Urška Žolnir je bila dvakrat bronasta, Lucija Polavder pa je bila druga v odprti kategoriji.

V Riu de Janeiru se jima je s tretjim mestom pridružila Celjanka Vlora Beđeti. Takšnega izraza sreče že dolgo nismo videli. Čeprav je pred tremi leti šokirala z bronastim odličjem na evropskem prvenstvu, se je zdaj zdelo, kot da je še trikrat bolj vesela.

Preko Japonke

Svojo odlično pripravljenost je dokazala že na letošnjih sredozemskih igrah. Pred dvema letoma se je judoistka, ki je začela svojo športno pot pri klubu na Lopati, odločila za kar nekaj menjav. Zapustila je Sankaku in ga zamenjala z Olimpijo, posledično je zamenjala tudi trenerja. Kasneje je zamenjala še težnostno kategorijo. V kategoriji do 63 kilogramov je bila še nedavno Urška Žolnir, pa še dve kakovostni tekmovalki Sankakuja, Trstenjakova in Miloševićeva. Vlora je trdo trenirala in obnem tudi hujšala. Odločitev za prehod v kategorijo do 57

kilogramov se ji je poplačala. V borbi za bronasto kolajno je premagala Japonko Anzu Jamamoto in tako osvojila prvo odličje na svetovnih prvenstvih. V Braziliji sta jo spremljala mama Branka in oče Fekri.

Nazaj čez tri leta

Ko je smeh le zamenjal solze, je Vlora pripovedovala: »Po številnih zahtevnih odločitvah sem polna raznoraznih občutkov. Ni šlo le za menjave kluba, trenerja, kategorije, še poškodba se je vmešala. Tretje mesto na svetu je zame fantastičen uspeh. Dveletno garanje se mi je obrestovalo.« Spomnila se je celjskega plavalnega trenerja, ki je od nje zahteval, da si postrizže lase. Zato je ni bilo več na bazen. Nato je športno kariero nadaljevala pri Sankakuju, pri slovenskem tvorcu največjih uspehov tega športa, Marjanu Fabjanu. Zakaj sta se razšla, ni želela razglabljati, dejala je le: »Sankaku sem zapustila, ker s prejšnjim trenerjem nisva več govorila skupnega jezika, delo je bilo nemogoče, izgubila sva stik in vse je šlo samo navzdol...« Pojasnila je odločitev za prehod v nižjo kategorijo. »Že od začetka se v kategoriji do 63 kilogramov

Vlora Beđeti in Marjan Fabjan stojita skupaj na fotografiji slovenske odprave na SP.

nisem dobro počutila. Bila sem ena najlažjih in prešibka. Po operaciji kolena se mi je bilo še težje vrniti nazaj, saj so nasprotnice izredno napredovale. Moja telesna konstrukcija je pač takšna, da imam manj moči, zato pa hitrost in eksplozivnost, nujni za napadalnost.« Odločna je, da se v Rio vrne čez tri leta, na olimpijske igre.

Pod vrhom

Kdor meni, da je Marjan Fabjan v Riu »doživel

poraz«, se moti. Doma je pustil adutinjo Lucijo Polavder, še nekaj njegovih varovancev in varovank je imelo normo. Nenazadnje bi Urška Žolnir (bila je v vlogi trenerke) nedvomno sodila v krog favoritinj. On že ve, kaj počne. Levji delež zaslug za Vlorino medaljo še naprej pripada njemu. Naučil jo je vsega, kar zna. Kaj se je zgodilo med njima, vsaj po našem mnenju ni bistveno. Fabijevi varovanci pa so se v Bra-

ziliji takole odrezali: Tina Trstenjak je v kategoriji do 63 kilogramov osvojila peto mesto, potem ko je v borbi za bron izgubila proti izkušeni Francozinji Gevrise Emame, Roki Drakšič je bil v kategoriji do 73 kilogramov sedmi, Ana Velenšek pa je v kategoriji do 78 kilogramov nastope končala v osmini finala in zasedla 9. do 16. mesto, kar je manj od pričakovanj.

DEAN ŠUSTER
Foto: SHERPA

Marina solidno zaključila sezono

Atletinja celjskega Kladivarja Marina Tomič je na mitingu v Zagrebu v teku na 100 metrov z ovirami osvojila peto mesto, kar je bil med sedmimi slovenskimi nastopi najboljši dosežek.

Progo je pretekla v času 13,22 sekunde.

Zaceliti poškodbo

Po zaključku 63. memoriala Borisa Hanžekovića, ki je štel tudi za svetovni izziv IAAF, druge kategorije mitingov na svetu za diamantno ligo, je bila zadovoljna že s tem, da je nastopila: »Dobro sem tekla glede na trenutne razmere. Na svetovnem prvenstvu v Moskvi sem staknila vnetje tetive. Zaključek sezone je bil logičen, še posebej zato, ker sem po vrnitvi iz Rusije le enkrat na treningih tekla preko ovir. Toda uspel mi je spodoben nastop. Najprej moram sedaj pozdraviti poškodbo tetive, nato pa se bom s polno paro začela pripravljati na zimsko sezono.« Za njo je odmevna sezona, v kateri je po Brigiti Bukovec postala druga Slovenka, ki je na visokih ovirah tekla pod 13 sekundami. Toda nastop na SP ni bil ble-

steč. Žal, pri 30 letih je bila v življenjski formi.

Slavili tudi štafeti

V soboto je bil na Ptujju atletski pokal Slovenije za mlajše mladince in mladinke, kjer so v skupnem seštevku v obeh konkurencah mladi celjski atleti osvojili tretji mesti. Prva mesta so si priborili Luka Jerab v skoku s palico, Anej Zupanc v teku na 400 metrov ter štafeti mladink 4x100 in 4x300 metrov. Drugi so bili Vid Železnik Keiš v skoku v daljino, Miha Uranič v metu kopja, Nuša Pintar v teku na 100 m, Zala Ahtik na 800 in Kaja Strgaršek na 1.500 metrov.

DEAN ŠUSTER
Foto: arhiv NT

Navkljub poškodbi tetive je Marina Tomič povsem solidno pretekla progo v Zagrebu.

WWW.CINKARNA.SI

CINKARNA

Glavni pokrovitelj
AD KLADIVAR Celje

WWW.CINKARNA.SI

CINKARNA

Štart pohoda proti 18. zvezdici

Dokončno so znani vsi nasprotniki Celja Pivovarne Laško v skupini rokometne lige prvakov.

Veszpemu, Zagrebu, Rhein Neckar Löwenu in St. Petersburgu se je pridružil še ukrajinski Motor iz Zaporozja. Prepričljivo je opravil s svojimi tekmeči na kvalifikacijskem turnirju v Vojvodini. Vsekakor gre za spoštovanja vredno ekipo. Za Celjane to pomeni, da so dobili še enega težkega nasprotnika, poleg tega pa še potovanje, ki zahteva ogromno logistike ter seveda obilen finančni zalogaj. Evropska zveza je potrdila prva dva kroga tekmovalja. Celjani bodo v Zagrebu gostovali v soboto, 21. septembra, ob 18. uri. Prva domača tekma bo teden dni kasneje s St. Petersburgom.

Moštvo Vladana Matića je odigralo 15 pripravljalnih tekem, na zadnjih dveh je v Golovcu premagalo Kuvajt s 35:19 in Varaždin z 38:26. Pohod proti 18. naslovu dr-

Novinec Ivan Slišković je na zadnjih dveh tekmah dosegel po tri gole.

žavnih prvakov bo začelo pojutrišnjem v Novem mestu. Gorenje, ki brani naslov, bo že jutri gostovalo na Kodeljevem. Na turnirju v Kanjiži je osvojilo 1. mesto, potem pa se je okrepilo s hrvaškim kadetskim reprezentantom, krožnim napadalcem Kristianom Bećirijem (202 cm).

DŠ

Foto: SHERPA

Panorama

NOGOMET

1. SL, 8. krog: Celje - Triglav 1:0 (0:0); Žurej (90), Olimpija - Domžale 0:3 (0:3), Maribor - Gorica 1:1 (1:0), Koper - Zavrč 1:1 (1:0).

2. SL, 4. krog: Ankaran - Šampion 3:2 (2:1); Horvat (25), Čretnik (52), Šmartno 1928 - Radomlje 0:1 (0:1). Vrstni red: Dob 12, Radomlje, Šmartno 9, Aluminij 7, Veržej 6, Krško, Senčur, Ankaran 4, Šampion 3, Bela krajina 0.

3. SL - vzhod, 2. krog: Šentjur - Rakičan 0:0, Šmarje - Beltinci 3:0 (1:0); Vraničar (8), Krsnik (60), Asllanaj (61), Nafta - Dravinja 0:0. Vrstni red: Drava 6, Dravinja, Grad, Nafta 4, Tromejnik, Šmarje, Beltinci 3, Bistrica, Rakičan, Malečnik 2, Ljutomer, Šentjur, Martjanci 1, Odranci 0.

Štajerska liga, 2. krog: Zreče - Slovenj Gradec 0:1 (0:1), Radlje - Mons Claudius 1:0 (1:0), Dravograd - Kovinar 1:0 (1:0), Šoštanj - Marles hiše 0:0. Vrstni red: Fužinar, Dravograd 6, Radlje 4, Žalec, Pohorje, Zreče, Pecnica, Slovenj Gradec, Peca 3, Šoštanj, Kovinar, Marles hiše 1, Lenart, Mons Claudius 0.

MNZ, MČL Celje, 2. krog: Radeče - Krško B 2:3 (0:2); Radič (65), S. Ribič (79-11 m), Mozirje - Vojnik 0:0, Rogaška - Kozje 1:0 (1:0); But (35). Vrstni red: Krško B, Rogaška 6, Mozirje 4, Vojnik 1, Kozje, Radeče 0. (MiK)

Športni koledar

Petek, 6. 9.

ROKOMET

1. SL, 1. krog, Ljubljana: Slovan - Gorenje (18.30).

Sobota, 7. 9.

NOGOMET

3. SL - vzhod, 3. krog, Slovenske Konjice: Dravinja - Ljutomer, Malečnik - Šentjur, Martjanci: Čarda - Šmarje (16.30).

MNZ, MČL Celje, 3. krog: Kozje - Radeče, Vojnik - Rogaška, Krško B - Mozirje (16.30).

Štajerska liga, 3. krog, Štore: Kovinar - Šoštanj, Rogatec: Mons Claudius - Dravograd, Žalec - Zreče (16.30).

ROKOMET

1. SL, 1. krog, Novo mesto: Krka - Celje Pivovarna Laško (18).

Torek, 10. 9.

NOGOMET

2. SL, 5. krog, Slovenske Konjice: Šampion - Aluminij, Krško - Šmartno 1928 (16.30).

www.radiocelje.com

Huda nesreča v Cinkarni Celje

Gasilci so bili v vaji v primeru požara opremljeni tako, kot bi bili v resnični situaciji. Kar pomeni, da so imeli na sebi in s seboj opremo, ki je težka tudi več deset kilogramov.

Tudi reševalci morajo biti zaščiteni, saj bi morali v primeru, da bi bila nesreča resnična, zavarovati tudi sebe.

Kot je dejal vodja vaje Dušan Belak, je vaja pokazala, da so gasilci ustrezno usposobljeni za posredovanje v podobnih primerih. Podrobnejšo analizo bodo opravili v teh dneh.

Vaja prve pomoči delavcu, ki ga je poškodovala žveplena kislina.

Tokrat le namišljena

Cinkarna Celje je pretekli petek ob 140-letnici izvedla taktično vajo gasilcev. S tem so želeli preveriti delovanje Načrta zaščite in reševanja v primeru industrijske nesreče. Gasilci so vajo izvedli, kot da gre za primer nesreče z nevarno snovjo in požarom na objektu. Podobne vaje, ki bi vključevale nesrečo z nevarno snovjo na širšem celjskem območju, še ni bilo. V vaji je sodelovalo več kot sto poklicnih in prostovoljnih gasilcev s Celjskega.

V prvem primeru so gasilci posredovali v simulaciji nesreče, v kateri naj bi puščal cevovod z žvepleno kislino. Ker je cevovod počil ravno nad cesto, kjer so se zadrževali delavci, je žveplena kislina poškodovala sedem oseb. Gasilci so v vaji ravnali popolnoma tako, kot bi v resničnem primeru, od obveščanja o nesreči vseh svojih enot in reševalne ekipe do

prihoda na kraj in nujenja prve pomoči. Drugi del vaje je zajel simulacijo požara v delovnem objektu grafika IV., kjer naj bi v proizvodnem delu izbrunil požar, v katerem so bili ujeti trije delavci. Kot v prvem primeru je bil v vaji prikazan celoten potek reševanja kot v resničnosti.

SIMONA ŠOLINIČ
Foto: SHERPA

5. 6. – 31. 12. 2013
**Osrednja razstava ob petdesetletnici
MUZEJA NOVEJŠE ZGODOVINE CELJE
PUŠKE & Pisma**

Razstava izpostavlja muzejski zbirki Orožje in Poslovilna pisma, opozarja na vlogo muzeja nekoč in danes, dopolnjuje pa jo šestnajst aktualnih razmišljanj.
Več informacij na www.muzej-nz-ce.si

INFO 113

Spet nesreča z žirokopterjem

Nihče ni bil poškodovan

Policisti in tudi predstavnik preiskovalcev letalskih nesreč so bili v ponedeljek dopoldne na letališču v Levcu, kjer se je zgodila manjša nesreča z žirokopterjem. To je letos že druga nesreča na našem območju.

Do ponedeljkove nezgode pa je prišlo med izobraževanjem oziroma praktičnim usposabljanjem učenca letenja s žirokopterjem. Po uspešno opravljenem letu in pristanku je med vožnjo proti ploščadi zaradi napake v tehniki pilotiranja prišlo do dotika krakov propelerja s tlemi, zaradi česar se je žirokopter prevrnil. V nesreči ni bil nihče poškodovan, je pa na zračnem plovilu nastalo za okoli 10 tisoč evrov škode.

Prva nesreča z žirokopterjem, ki je pravzaprav helikopterm posebne znamke, se je zgodila maja letos v Senožetah pri Žičah. Takrat je umrl izkušen pilot, star 37 let, sicer zaposlen na Agenciji za letalstvo RS, opravljal pa je tudi delo letalskega inšpektorja. Doma je bil z območja Kranja. Takratna nesreča se ni zgodila zaradi napake ali napačnega ravnanja pilota.

SIMONA ŠOLINIČ

Zaradi okvare zaprta jama

Kot kaže je nedeljska okvara na izvažalni napravi v Premogovniku Velenje hujša, kot so mislili sprva.

Izvažalna naprava se je pokvarila med prevozom materiala in opreme v jamo. V času varnostne ustavitve naprave je prišlo do poškodbe ležajnih ohišij na gredi bobna izvoznega stroja. O okvari so obvestili republiški inšpektorat za energetiko in rudarstvo, ki pri ravnanju s strojem ni ugotovil nepravilnosti.

Takoj po dogodku so vzdrževalci zavarovali izvozne posode, sprostili nosilne vrvi in ocenili poškodbe na izvažalni napravi. Vzporedno s tem so se že isti dan začele aktivnosti za zamenjavo poškodovanega ležajnega ohišja, ki je zahtevnejše narave. Tako naj bi napravo popravili danes, v teh dneh pa rudarji niso odhajali v jamo. Izpadle delovne dni bodo v premogovniku nadomestili z delovnimi sobotami v septembru in oktobru, tako da proizvodni načrt ne bo ogrožen.

US

Tovarna vozila ustavila promet

Včeraj zgodaj zjutraj se je na štajerski avtocesti med izvozoma Ljubecna in Celje center v smeri Ljubljane zgodila hujša prometna nesreča. Trčila so štiri tovarna vozila.

Trije vozniki so bili slovenski državljani, eden pa iz Hrvaške. Kot je sporočila policija je eden izmed voznikov v nesreči dobil hude telesne poškodbe, zaradi česar ga je ekipa nujne medicinske pomoči s kraja nesreče takoj odpeljala v celjsko bolnišnico. Avtocesta je bila zaradi odstranjevanja posledic nesreče zaprta več ur za ves promet.

SŠol

NE PREZRITE

... v prihodnji številki Novega tednika

Zdenka Jan. Kriminalistična inšpektorica in v zadnjih letih vodja skupine za mladoletniško kriminaliteto na celjski policijski upravi o manipulacijah staršev v ločitvenih postopkih z otroki: »Ogromno je primerov, kjer smo se lotili preiskovanja, vendar utemeljenega suma spolne zlorabe nismo ugotovili. Policija je s takšnimi primeri dobesedno zasuta. To nikakor ne pomeni, da je resničnih prijav spolne zlorab otrok malo ali da se policija preiskave prijav ne loti z vso resnostjo. Ampak starši se velikokrat poslužujejo lažnih prijav in na tak način manipulirajo z otroki.«

Gurmansko razvajanje

Z DOMAČEGA VRTA NA MIZO

V kuhinji naša sodelavka Tina Vengust ni začetnica in študentski časi s testeninami na tisoč in en način so že zdavnaj mimo. S fantom v skupnem gospodinjstvu gledata, da je hrana, ki jo zaužijeta, domača, sezonska in lokalno pridelana. Pri pripravi se Tina zanaša na izkušnje, vendar ne le na svoje, saj so dobrodošli tudi preizkušeni nasveti mame, babic in tašče. Ima vzorno urejeno zbirko receptov, ki se jih ob kuhi ali peki drži in jih z veseljem deli s tistimi, ki jih je kaj še posebej tehnološko. Na domačem vrtu zraste veliko, zato sadje, če se le prej že ne poje sveže, predelela v marmelade in džeme. To je nato odlično z zajtrk skupaj z doma pečenim kruhom. Tini Vengust je lani odlično uspelo vlaganje rdeče pese, kar ji je dalo voljo, da bo letos shrankov še več in v kozarcih marsikaj.

Recepti

PIŠČANEC Z GOBAMI IN BELIM VINOM (za 2 osebi)

Sestavine:
500 g piščančjih prsi (brez kože in kosti)
gobe (sveži šampinjoni ali posodica posušenih gob)
1 velik kozarec belega vina
2 žlici masla
veliko timijana
2 stroka nasekljanega česna
sol
popper

Priprava:
Vzamemo posodo, v katero damo piščančje prsi, ki jih narežemo na polovico ali na še na manjše kose, da se lepše spečejo. Dodamo sol, popper, timijan, maslo, belo vino, česen in gobice. Vse sestavine premešamo, da gobice in meso vsrkajo vino in arome česna ter začimb. Posebej pripravimo vrečko iz alu folje, ki mora biti dovolj velika. Naredimo jo tako, da malo pomerimo po pekaču in odrežemo dve plasti, ki ju ob robovih zapognemo, eno stran pa pustimo odprto, da lahko nadevamo sestavine, ki smo jih pripravili že prej. Pri tem pazimo, da vrečice ne preluknjamo. Položimo jo na pekač in vse skupaj damo v pečico, ki jo ogrejemo na 220 stopinj Celzija. Pečemo 25 minut. Nato vzamemo pekač iz pečice, odpremo folijo in si privoščimo sočnega piščanca.

LEDENI VETER

Sestavine:
Testo:
9 beljakov, 30 dag sladkorja, 1 žlica jabolčnega kisa
Krema:
9 rumenjakov, 4 žlice ostre moke, 4 žlice sladkorja, 2,5 dl mleka, 3 vanilin sladkorje, 250 g masla, 4 banane, 4 kiviji, 500 ml sladke smetane

Za testo beljake stepemo v trd sneg, dodamo sladkor in dobro premešamo. Nato vzamemo plitek pekač, ki ga obložimo s papirjem za peko in namažemo z maslom. Pečico ogrejemo na 150 stopinj Celzija in testo pečemo eno uro, da postane beljak zlato rumen. Z mešalcem vmes stepemo sestavine za kremo. To nato vlijemo v posodo in zmes pristavimo na rahel ogenj. Počasi kuhamo, da se zgosti. Ko masa zavre, jo odstavimo in pustimo, da se ohladi. Hladni kremi primešamo maslo. V drugi posodi stepemo sladko smetano. Pripravimo tudi sadje. Olupimo ga in narežemo na tanke rezine. Da banane ne potemni, jih pokapljamo z limoninim sokom. Ko je testo pečeno, ga razrežemo na polovico. Prvo polovico testa premažemo s polovico kreme, nanjo položimo banane in prekrijemo s polovico smetane. Nato položimo drugo plast testa, ki ga premažemo s preostalo vanilijevo kremo, naložimo nanjo kivi in povrh ter okrog namažemo smetano. Pecivo postavimo čez noč v hladilnik in si ga privoščimo naslednji dan.

NL

RESTAVRACIJA ETRA
ETRA d.o.o., Bukovžlak, 3000 Celje

Dnevne malice
Sobotna in nedeljska kosila
Jedi po naročilu - a la carte
Pizzerija, slaščice in bar
Prostor za zaključene družbe
Veliko parkirišče

Delovni čas:
PON-PET: od 6:00 do 22:00
SOB: od 7:00 do 22:00
NED: od 10:00 do 18:00

Vljudno vabljeni na teraso pod kostanje!
Odprto vsak dan. | Tel: 03 577 86 07

Novoodprta gostilna in pizzerija pod kostanji v središču Dobrne vam poleg osvežitne pijače in toplih napitkov nudi tudi jedi po naročilu in več vrst pic, solat in sladic. Nudijo tudi nedeljska kosila ter sprejemajo zaključene družbe do približno 40 oseb

Andrej Farkaš s.p., PE GOSTILNA & PIZZERIA POD KOSTANJMI, DOBRNA 25, 3204 DOBRNA

S PICO VAS NAGRADIMO
Ob naročilu en pice, vas z drugo nagradimo.

Akcija velja v mesecu avgustu. Popusti se ne seštevajo.

**HOTEL • KULINARIKA
KAVARNA & SLAŠČIČARNA
PICERIJ • POROKE • ZA OTROKE**

Hotel ŽONTA
Valentina Orožna 4
3230 Šentjur
SLOVENIJA
Tel.: 03 746 12 50

E-pošta: info@hotel-zonta.si; www.hotel-zonta.si

DVA RECEPTA IZ NAŠIH KUHARSKIH BUKEV:

KORUZNI PEČENJAK

(recept poslušalke Gordane)

Sestavine:
(merica je jogurtni kozarec), 3 jajca, 1 merica mleka, 1 kozarec kisle smetane, pol merice olja, 4 merice koruzne moke, 1 pecilni prašek

Priprava:
Jajca stepemo in jim postopoma dodajamo vse ostalo (moko s pecilnim praškom nazadnje). Vlijemo v pomaščen in pomokan pekač in pečemo.

SOK RDEČE PESE

(recept poslušalke Marije)

Sestavine:
2 kg rdeče pese
4 litri vode
2,5 kg sladkorja
3 citronke
3 ekstrakti
(višnje, maline, jagode)

Priprava:
Peso skuhamo, olupimo in narežemo. V štirih litrih vode jo kuhamo pol ure, nato precedimo. V precejšen sok dodamo še sladkor, citronke in ekstrakte ter še vroče natočimo v vroče steklenice. Zamašimo jih z gumijastimi ali s kakimi drugimi pokrovički.

GOSTILNA PRI AHACU

Gostilna pri Ahacu d.o.o.
Stopče 31, 3231 Grobelno
Tel.: 03/ 746 66 40
gostilna@ahac.si
www.priahacu.si

DNEVI GRŠKE KUHINJE

Razmišljate o prenovi ali dobrem nakupu?

Preberite aktualno ponudbo!

OKNA - VRATA - STEKLO TERMOGLAS

OD PROIZVODNJE, DOBAVE DO KVALITETNE MONTAŽE

Odločite se za Termoglas, ker jamčimo za:

Energetsko varčna okna lastne proizvodnje

Energetsko varčna stekla lastne proizvodnje

Kvalitetno lastno montažo

Certificirano kvaliteto in garancijo

www.termoglas.si

info@termoglas.si 07 81 61 950

POLICISTI NAM TOKRAT NIČ NE PRIKRIVAJO!

Letna policijska poročila razkrivajo zaskrbljujoča dejstva o strmo naraščajočih kaznivih dejanjih. Saj lahko tudi sami vsak dan zasledimo številne vlome, kraje in poškodovanje tuje lastnine. V teh časih so vlomilci čedalje bolj predrzni in ne ogrožajo samo lastnine, temveč tudi ljudi.

KOLIKO PA STE VI PRIPRAVLJENI NAMENITI VARNOSTI SVOJEGA PREMOŽENJA IN VARNOSTI SVOJIH NAJBLIŽNJIH?

Statistika nam dokazuje, da se največ vlomov zgodi skozi okna in skozi steklene površine. S pravilno preventivo lahko že sami zmanjšamo ali onemogočimo tatovom, da bi vstopili v naše domove. S Termoglas okni vas do konec septembra zaščita s protivlomnim okovjem **nič ne stane**.

Se še spomnite vrat na starih katrah in hroščih?

Panti so bili vidni. Vrata so se sicer odpirala in zapirala, lepi pa takšni panti niso bili. In ob nje se je človek lahko tudi zataknil. Sedaj znamo v Termoglasu vgraditi tudi skrita okovja za okna. Glavna prednost takšnega okovja je lepši izgled in tudi čiščenje je lažje. Ampak to še ni vse. Takšna okovja imajo daljšo življenjsko dobo, nosilnost je večja, do povešanja oken pa ne prihaja. Skrito okovje s protivlomnim zapirkom je tudi garancija, da bodo imeli tatovi pri vas zelo težko delo. Če se bodo sploh lotili takšnih oken. Z našim skritim okovjem boste zadovoljni – lepši izgled, lažje čiščenje, povečana nosilnost in zaščita proti vlomom so njegove odlike.

Doma dajemo varnost.

POVEČAJTE VARNOST
VAŠEGA DOMA!
"SKRITO in VARNOSTNO OKOVJE"
GRATIS!!!

IZKORISTITE UGODNOSTI DO 30.9.2013

GENERALNI SEJEMSKI POPUST 25%

DODATNO POVEČAJTE VARNOST VAŠEGA DOMA!
"SKRITO in VARNOSTNO OKOVJE" GRATIS!!!

Sedež v Boštanj s salonom, PE Store, PE Velenje, PE Ljubljana

PRI OZNE KUPONER, kuponi, popusti in akcije so tudi voljni do vključno

Če želite oglaševati
v rubriki
Vsi naši mojstri
pokličite:
031 692-860

ZDRAVILIŠČE LAŠKO

THERMANA
Laško

MANUALNA TERAPIJA

IZVAJA: DR. A. VERŠININ ORTOPEDE REVMATOLOG

FITEX d.o.o., DUNAJSKA 120 A, 1000 LJUBLJANA

TEL.: 03 / 734-57-00, 031 566 262; SPLET: WWW.FITEX.SI; E-POŠTA: FITEX@T-2.NET

VSE NA ENEM MESTU
VULKANIZACIJA
MULEJ
AVTOPRALNICA

HITRI SERVIS
OPTIKA 3D
DIAGNOSTIKA
SPLOŠNI SERVIS
VOZIL

03/749 17 10

MULEJ DEJAN s.p.

Ul. Točke Čečeve 17, 3230 ŠENTJUR

STROJEPLASTIKA

PRAŠNO BARVANJE
VSEH VRST KOVIN:

HITRO, KVALITETNO IN UGODNO!

Mario Kukovič s.p.

Cesta Kozjanskega odreda 8, 3230 Sentjur

telefon: 03 574 03 10

gsm: 041 741 094

www.strojoplastika.si

- profesionalna predobdelava glede na vrsto materiala
- barvanje po RAL- lestvici- POSEBNI EFEKTI!
- izdelava v enem dnevu- predhodno naročilo!
- ugodnosti za stranke

BREZPLAČNO SVETOVANJE

Lepotni center Barbara

Mercator center Štore

Vstopite v enega najlepših premetenih frizerskih salonov, kjer so vam na voljo številne razmetične storitve in novosti po ugodni ceni.

041/675-556

LEPOTNI CENTER BARBARA BARBARA ČANŽEK S.P., LJUBIŠKA ULICA 3, 3220 ŠTORE

STRIŽENJE BREZPLAČNO,
pri barvanju las vseh dolžin. Akcija velja v mesecu Septembru

CVETLIČARNA IN DARILNI BUTIK

NATAŠA
Nataša Hribnik s.p.

Poslovne enote: Kalobje-Sentjur-Celje

Kontakt: 031-363-506 in 031-302-666

03/ 746-13-80 in 03/ 995-99-64

PRI UREDITVI GROBOV, DELO BREZPLAČNO!

KIA

KIA MOTORS avt hiša škorjanec

The Power to Surprise

Mariborska 115, Celje. 03/426 08 84, 031 609 416

Posebna ponudba:
Kontrolni pregled vašega vozila pred dopustom: **15€**
* Pregled zajema 12 kontrolnih točk.

22 let

Pred dopustom opremite vaše vozilo z nosilci in kovčki **THULE**

SKG

KLEPARSKA, KROVSKA IN TESARSKA DELA

Igor GOMINŠEK s.p.

LOŽNICA PRI ŽALCU 11B, 3310 ŽALEC

GSM: 031 592 573; E-MAIL: IGOR.SK@GMAIL.COM

AKCIJA! Do -35% popusta
na vso kritino

Preberite!

Privoščite si najboljše!

domofinal
GSM: 041 756 668

-tesarstvo -krovstvo -stavbno kleparstvo
-montažo Velux oken -izdelava nadstreškov
-izdelava ravnih in zelenih streh
POOBlašČENI KROVEC PRIZNANIH ZNAMK

Zm strešnih cevi VAM PODARIMO
pri zamenjavi strešne kritine.

OPTIKA Teržan
MARJAN TERŽAN, s.p.
Mariborska 54
p.p. 1013, 3102 CELJE
Tel.: 03/491-38-00, Fax: 03/491-38-01

CENJENE STRANKE V OPTIKI TERŽAN VAM NUDIMO:
• STROKOVNI PREGLED VIDA ZA OČALA
• KVALITETNA STEKLA IN OKVIRJE ZA KOREKCIJSKA OČALA
• STROKOVNI PREGLED ZA KONTAKTNE LEČE
• KVALITETNE KONTAKTNE LEČE
• ČISTILA ZA KONTAKTNE LEČE
• SONČNA OČALA PRIZNANIH PROIZVAJALCEV
POSEBNOST
- LASTEN PARKIRNI PROSTOR ZA STRANKE OPTIKE

DELOVNI ČAS: delavniki od 8.00-18.00, sobota od 8.00-12.00

10% popust ob nakupu korekcijskih in sončnih očal

INSTALACIJE VERHOVŠEK
Z vami že 20 LET.

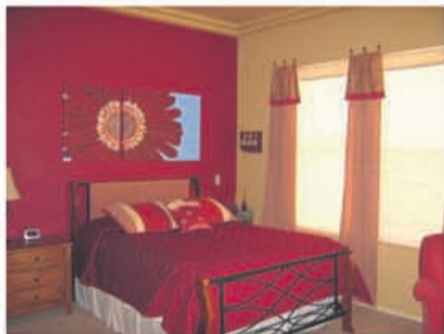
IZVEDBA VODOVODNIH IN CENTRALNIH
NAPELJAV TER SANACIJA KOPALNIC

INSTALACIJE VERHOVŠEK d.o.o. Prožinska vas 34/d, Štore, gsm: 041 682 907

Kupon za 25 EVROV
Pri naročilu storitev nad 500 evrov

Izbira barve v vašem bivalnem prostoru

Izbira barve in prave barvne kombinacije za vaš prostor, v katerem se želite počutiti prijetno, zahteva nekoliko več poguma in znanja. Pri tem so najpomembnejši vaši občutki in počutje, ki ga želite ustvariti v prostoru.

svetloba v trgovini pa niso enaki kot tisti v vašem domu. Zato tudi barva ne deluje tako, kot je delovala tam. Korralno rdeča lahko na primer v galeriji deluje elegantno, vzvišeno, prestižno, poživljaljoče, enaka barva pri vas doma pa popolnoma nasprotno. Brez energije, moreče, ubija dnevno svetlobo in posledično tudi vas.

Energija, količina barve, prostor

Zakaj rdeča barva ne izžareva povsod enakih čustev? Ker je energija, ki jo barva oddaja, odvisna od energije, ki jo prejema. Prejema pa jo iz različnih virov. Prvi dejavnik so različni viri svetlobe. Naravna ali zunanja, umetna in neonska. Vsaka po svoje poudari odtenek barve in ustvari različna razpoloženja. Zato je barvo najbolje izbirati v prostoru in primerjati na steni, ki se bo barvala.

Drugi dejavnik je količina barve, ki jo vnesete v prostor. Tako je možno prebarvati eno steno, več sten ali celoten prostor. Utesnjena soba z malo dnevne svetlobe in v celoti prebarvana v rdečo bo delovala nasičeno, agresivno, moreče. Ista barva v istem prostoru ob prebarvani eni steni lahko deluje vzpodbudno, romantično, energično. Manjši okrasni dodatki pa še vzpodbudijo občutek domačnosti.

Tretji dejavnik je prostor, kamor barvo umeščamo. Jedilnica, galerija, hodnik ali spalnica ... vsak prostor zase poseblja čustva. S pravo barvo jih lahko še intenzivneje izrazimo. V prostorih se zadržujemo različno dolgo in počenmo različne reči. Nekatere potrebujemo sprostitve, druge kreativnost, počitek, zabavo ali romantiko. Barv je toliko, kolikor je čustev. Tako je lahko rdeča na hodniku poživljaljoča, lahko pa tudi agresivna. Prilagoditi jo je treba vašemu prostoru in karakterju.

In četrti dejavnik so kombinacije z že obstoječimi barvami v prostoru. Rdeča v

kombinaciji z belo deluje moderno, s črno učinkuje elegantno, z rumeno izraža drznost in z zeleno poudarja kontrast. Bistvo je torej: različne kombinacije – različni učinki. Pri tem pa je zopet treba upoštevati količino in razmerje posamezne barve.

Z upoštevanjem vseh teh dejavnikov ne morete zgrešiti. Barva se mora v prostor umestiti in iz vas izvabiti čustva, ki jih trenutno najbolj želite. Seveda vse to ne velja le za rdečo barvo, ampak za prav vsak odtenek vsake barve.

HITRO ZANSELJIVO ČISTO
DAR ZA
FASADERSTVO | SLIKOPLESKARSTVO
040 42 73 11 | tel./fax: 03 705 33 44
davor zagožen | www.slikopleskarstvo.eu
info@slikopleskarstvo.eu

10 KVADRATOV BREZPLAČNO
ob naročilu 60 kvadratnih metrov slikopleskarskih del

METALKO luks d.o.o.
Prožinska vas 57
3220 ŠTORE

Okrasni strešni elementi
Internet: www.streha-metalko.si
GSM: +386 (0)41 331 613

Pri nakupu strehe METALKO prejmete lepo darilo!

ŽLEBOVI GRIČ PROIZVODNJA IN PRODAJA VSEH VRST UNIKATNIH IN STANDARDNIH KROVSKO - KLEPARSKIH IZDELKOV

www.gric-z.com
ŽLEBOVI GRIČ d.o.o., trgovina - proizvodnja
Zuradova ul. 25, Šempeter pri Gorici, tel: 05/3311340, e-mail: zlebovi@siol.net

ŽLEBOVI, OBROBE, CEVI, KOVINSKE STREHE, VIJAKI, KOVICE, SILIKONI, ORODJE...

Izbrati lahko med številnimi materiali (aluminij, baker, cinkotit, inox, pocinkana pločevina, barvana pločevina) ter različnimi barvami in vzorci.

poslovalnica
CELJE
Gaji 42/b
tel: 08 / 20 57 210
fax: 08 / 20 57 211
e-mail: zlebovi.gric.trgovina@siol.net

ŠIVILJSKI SERVIS FLIKCA
Ul. M. Grevenbroich 9, Nova vas, 3000 Celje
Tel.: 031 843 029

KRAJŠANJE HLAČ že od 5 EUR dalje
"EKSPRES" POPRAVILA
POPOLNI SERVIS TEKSTILNIH IN USNjenih OBLACIL

DELOVNI ČAS:
pon. - pet.: od 8. do 12. ure in od 14. do 18. ure, sob.: od 8. do 13. ure

Iščete mojstra,
pa ga še niste
našli?

Dovolite, da ga
namesto vas
poiščemo mi!

Pokličite nas!
031 692-860

Iz česa je torbica?

Izdelek **Katje Šlogar** iz Celja je res nekaj posebnega. Vrhunsko izdelane podrobnosti dajejo vtis, da gre za pravo torbico prestižne blagovne znamke. Pa vendar ni tako. Ali veste, iz česa je narejena? Če imate odgovor, nam ga pošljite na Novi tednik, Prešernova 19, 3000 Celje, in morda boste srečni nagrajenec, ki bo dobil bon za pico v gostišču Hochkraut.

Foto: SK

Lesen vrtiljak na Starem gradu je postavljen tik ob Barbarinem kotičku in v neposredni bližini razgledne ploščadi na Celje.

Juhuhu, vrtiljak ostaja!

V okviru srednjeveško obarvane prireditve Dežela Celjska vabi je Stari grad nad Celjem v petek in soboto dobil novo pridobitev, ki so se je razveselili zlasti najmlajši. Le redko se je namreč zgodilo, da pred vrtiljakom ni bilo vrste čakajočih otrok

Lesen vrtiljak s štirimi pletenimi košarami, ki vsaka »zmore« težo do 35 kilogramov, je zdaj namreč ostal na voljo najmlajšim obiskovalcem gradu. Če jih bo več, se bodo lahko poganjali sami, sicer pa bo dobrodošla pomoč očkov ali mamic. In med tednom, ko je na gradu bolj mirno, bo vrtenje na tem vrtiljaku v veselje tako malčkom kot njihovim staršem. V soboto, recimo, se je kar nekaj mamic pritoževalo in karalo svoje otroke, češ da zamujajo priložnost za ogled viteških dvobojev, da je tudi na srednjeveški tržnici še kaj, kar bi jih lahko zanimalo ...

IS, foto: GrupA

FOTO TEDNA

Vse živali so enake, nekatere pa so bolj enake kot druge.

(Živalska farma, George Orwell)

Foto: GrupA

— PORTRET —

Nikoli ne bom znanstvenik v obleki

Bodoči študent Univerze v Cambridgeu Anže Godicelj v ekipah za olimpijade naravoslovnih znanj že od 1. letnika

Anže Godicelj, z osvojenimi 33 točkami zlati maturant I. gimnazije v Celju, bo oktobra postal študent naravoslovnih znanosti na Univerzi v Cambridgeu. Sprejem na prestižno univerzo mu pomeni izpolnitev otroških sanj, a pravi izzivi v življenju so šele pred njim. Če kaj, potem že danes ve, da nikoli ne bi želel postati »znanstvenik v obleki, ki bi prodajal svoje znanje«. Vidi se v beli halji, kot raziskovalec, ki bo vsak dan iskal odgovore na nova in nova vprašanja.

Anže je že kot učenec Osnovne šole Hudinja domov prinesel po dve zlati priznanji z državnih tekmovanj v kemiji in biologiji, srebro si je prislužil z raziskovalnim delom. Tradicije ni prekinil niti kot gimnazijec, saj je že v prvem letniku na državnih tekmovanjih iz obeh predmetov posegel po samem vrhu. To, pravi danes, je bil najbrž tudi razlog, da je bil že kot prvošolec del tričlanske ekipe, ki je Slovenijo zastopala na srednjeevropski

Utrujajoče, a izpopolnjujoče

Anže stavi na znanje, zato z učnimi uspehi in dosežki na številnih tekmovanjih v gimnazijskih letih hitro opravi, čeprav jih res ni bilo tako malo. Tudi zato niti za hip ni pomislil, da bi kot zlati maturant s 33 točkami, pri čemer sta mu do diamantnega sijaja manjkali le 2 odstotni točki pri angleščini, zahteval vpogled v maturitetne pole.

»Pri olimpijadah ne gre samo za strogo poznavanje snovi pri posameznem predmetu, čeprav je za nekaterimi ekipami res hud »drik«. Po mojem je pomembneje, da si se sposoben kljub časovnemu pritisku zbrati in dati od sebe vse, kar zmoreš in znaš,« pravi in dodaja, da so tudi zato na letošnjo izkušnjo v Bernu spomini lepi. Tekmovalna dneva sta bila razburljiva, naporna, živčna in utrujajoča, a po drugi strani prav zaradi tega izpopolnjujoča. V dveh dneh čakajo tekmovalca dva štiriurna teoretična izpita in štiri praktične vaje, pri čemer je

»Največji problem našega šolstva ni to, da dijaki nečesa ne razumejo, ampak to, da niti ne poskušajo razumeti. Žal se to ne dogaja le v srednjih šolah, temveč tudi na fakultetah. Veliko študentov se vpiše le zaradi statusa ali ker se to spodobi – v nekaterih programih je takšnih večina, celo do 90 odstotkov. Zato je prednost plačljivega študija to, da se vpišejo res tisti, ki hočejo študirati.«

Anže Godicelj o sebi pravi, da je čisto običajen najstnik. Ne sošolci ne prijatelji ga nikoli niso jemali kaj drugače zaradi tega, ker je bil dober v šoli in je dosegal uspehe. »Starejši brat je mikrobiolog, a me ni nikoli usmerjal, tudi moje dekle je naravoslovka,« pravi in dodaja, da sta z Laro Anjo skupaj od prvega letnika gimnazije. »Saj ne, da bi se skupaj učila, ampak pogovor je velikokrat nanesel na naravoslovje. Razpravljala sva o podrobnostih, saj si šele potem ustvariš celotno sliko. Morda je bilo tudi malo tekmovanja, a oba sva maturo opravila s 33 točkami.« Zdaj ju čaka zveza na daljavo, saj se je Lara Anja odločila za študij medicine doma. Anže se bo domov vračal na tri mesece, a tudi poletne počitnice so v Cambridgeu veliko daljše kot v Sloveniji.

bolj sproščeno kot lani v Singapurju. »Tam je bila organizacija zelo stroga, sami sploh nismo smeli nikamor, bilo je le nekaj vodenih ogledov.«

Pot v Cambridge

Pred Anžetom je zdaj študij naravoslovnih znanosti na Univerzi v Cambridgeu. »Všeč mi je način študija, izbereš štiri predmete od petnajstih in se vanje res poglubiš.« Študija se veseli, kar dobro sta mu ga predstavila Domen Kampjut in sotekmovalec z naravoslovnih olimpijad Miha Pipan, ki sta že študenta v Angliji. V okviru univerze bo poslušal predavanja, na kolidžu, kjer

je za naravoslovce z vsega sveta le dvajset mest, pa ga čaka skupinsko, tutorsko vodenno učenje.

Študij v Cambridgeu se bo začel 7. oktobra, stanovanje v kampusu je zanj pripravljeno, a zdaj še čaka na razplet, kako bo s štipendijo iz programa Ad futura, ki je zanj ključna. Krila bi mu namreč stroške šolnine in bivanja v Angliji, zato se je zaradi nje odrekel Zoisovi štipendiji. »Ko bom enkrat v Cambridgeu, bom moral zaplavati,« se nasmeje. Izkušnje s plavanjem nenazadnje tudi ima, saj je deset let treniral zamahe v vodi. Zdaj kondicijo sicer nabira bolj v fitnesu, saj za resno ukvarjanje s športom

nima več časa, a vseeno pravi, da disciplina, ki jo dobiš pri športu, veliko pomaga tudi na vseh drugih področjih. Če bi se slučajno s podelitvijo štipendije kaj zapletlo, Anže ne more računati na finančno pomoč družine. »Tolikšnega zneska ne zmoremo, zato mi kot rezervni scenarij ostaja, da zaprosim za posojilo pri britanski vladi. To posojilo začneš odplačevati, ko enkrat zaslužiš 24 tisoč funtov letne plače.«

V beli halji

Čeprav je to še časovno odmaknjeno, Anže po končanem štiri letnem študiju v Cambridgeu že načrtuje

podiplomski študij. Mika ga medicina. »Vidim se kot zdravnik, a nič ne bo narobe, če me odnese v kakšno drugo smer, na primer v biotehnologijo.« Štipendija iz programa Ad futura ga zavezuje, da bi toliko let, kot bi jo prejemal, potem delal v Sloveniji. Zato ga je kar malo strah, da doma ne bi dobil službe, saj se to ljudem, ki prihajajo s tako znanih univerz, velikokrat zgodi. Zato izziv zlasti zaradi primerne dela vidi tudi v tujini. »Ne želim si utečenega delovnega ritma v laboratoriju, želim si raziskave, nove izzive.«

IVANA STAMEJČIČ
Foto: SHERPA

»Letnik študija v Cambridgeu stane študenta 15 tisoč funtov, v štirih letih torej 60 tisoč funtov. Res je to visok znesek, a za ta denar tudi veliko dobiš. V štirih letih lahko študent en izpit samo enkrat ponavlja, ampak prehodnost na univerzi je 99-odstotna. Program je zasnovan tako, da te res naučijo.«

naravoslovni olimpijadi in se domov vrnila s srebrom. Merjenje znanja na naravoslovnih srednješolskih olimpijadah je v naslednjih letih dopolnjeval še v ekipi na bolj specializirani mednarodni biološki olimpijadi. Lani se je slovenska ekipa iz Singapurja vrnila sploh z najboljšim rezultatom, saj je Domen Kampjut osvojil zlato medaljo, Anže pa je uspeh dopolnil z bronasto. Z bronom se je konec julija vrnil tudi z letošnje mednarodne biološke olimpijade v švicarskem Bernu.

za reševanje vsake na voljo poldruha ura časa. Čeprav je bil Anže med tekmovalci pravi veteran, pravi, da so naloge vselej nov, drugačen izziv in se na olimpijado ne moreš pripraviti kot na državno tekmovanje.

Namen olimpijad torej ni, da se biologije ali kakšnega drugega predmeta učiš do nezavesti, gre tudi za druženje in spoznavanje vrstnikov. »Zame je zlasti preizkus, da vidiš, česa še ne znaš, in potem to vzameš kot izziv,« pravi Anže in dodaja, da je bilo letos v Bernu vse veliko

Otroka je treba sprejeti takšnega, kot je

Novo šolsko leto: za nekoga veselje, za drugega tudi stres – Starši, pogovarjajte se z otroki

Čeprav je med učenci in dijaki ob začetku šolskega leta kar nekaj veselja zaradi ponovnega snidenja s prijatelji, so prvi šolski dnevi in tedni za marsikoga tudi stresni. Za starše je novo šolsko leto stresno predvsem zaradi stroškov, kar posredno čutijo tudi otroci. Za najmlajše prvi šolski dan ob vsem tem predstavlja vstop v novo življenjsko obdobje. Večina ga sprejema dobro, pravi psihologinja Stanka Hozjan, svetovalna delavka v Osnovni šoli Frana Roša v Celju.

»Prvošolčki se praviloma veselijo začetka pouka, ker se počutijo pomembno, saj gre do prvič v šolo. Takšni so moji občutki ob prvem stiku z njimi, ko jih vpisujem v prvi razred. Redkokd mi pove, da ne bi rad šel v šolo. Pripovedujejo, kaj vse so se že naučili, da znajo pisati in risati ... Narišejo mi kakšno risbico in podobno. Nekaj pa je takšnih, ki jih je strah šole ali učiteljev, ker bodo dobili nove sošolce, novo učiteljico in vstop v šolo doživljajo nekoliko bolj stresno. Toda vse to je odvisno tudi od staršev, kako jih pripravijo na šolo in kako jim šolsko obdobje predstavijo. Strokovnjaki priporočajo, da otroka vedno vključijo v načrtovanje priprav na šolo, na primer v nakup šolskih ali pa, da si otrok sam izbere stvari, ki jih bo uporabljal med šolskim letom. Starši oziroma odrasli nasploh naj se izogibajo izjav, ki otroka prestrašijo, v smislu »zdaj bo pa konec igre«. Zakaj? Otroku lahko to dojamé, kot da se z vstopom v šolo igra zares konča, vendar v 1. razredu poteka učenje ravno preko zabavnih in zanimivih dejavnosti, ki vključujejo tudi igro. Prehod iz vrta v osnovno šolo bi lahko označili kot mehak prehod med enim in drugim nivojem izobraževanja, da za otroke ne predstavlja prevelikega stresa.«

Kakšni so znaki takšnega stresa pri otrocih in kako ga prepoznamo?

Ključno je opazovanje. Nebesedna komunikacija otroka veliko pove o tem, kako se počuti. Starši ponavadi zaznajo, če se njihov otrok vede drugače kot ponavadi. Včasih se pojavijo glavoboli, slabost. Če so simptomi intenzivni in trajajo dlje časa ter ovirajo otrokovo vsakdanje delovanje, je mogoče potreben pregled pri zdravniku oziroma ustreznemu strokovnjaku, vendar je treba vedeti, da so manjši simptomi stresa v novih situacijah, v katerih ne vemo, kaj pričakovati, normalni: srček morda bolj utripa, otroci so bolj tihi kot ponavadi. Alarmantno postane, če so znaki intenzivnejši in trajajo dlje časa. Pomembno je, da se starši v prvi vrsti pogovorijo z otrokom in skušajo najti vzrok za simptome, mu dajo vedeti, da mu stojijo ob strani.

Kdaj je pri otrokovem stresu čas za odziv strokovnih delavcev?

Stres pri otrocih ponavadi najhitreje opazijo razredničarke. Te preživijo z učenci največ časa, jih spremljajo, opazujejo. Če opazijo težave, se ob soglasju staršev obrnejo na strokovne delavce. Takrat se pogovorimo skupaj, si svetujemo, iščemo skupne rešitve.

Se učitelji dovolj zavedajo, kako velika je njihova vloga pri tem? V otroškem obdobju se gradi otrokova osebnost. Učitelji so zato del te popotnice.

Učitelji se tega zelo dobro zavedajo. Vedo, da so nekakšna nadomestna mama v šoli. Nenaadnje so to ljudje, s katerimi otroci preživijo polovico dneva. Imajo veliko odgovornost do zavedanja o tej vlogi, s katero morajo biti zgled otroku. Še enkrat bi poudarila predvsem vlogo razrednika, ki ponavadi z otrokom vzpostavi zaupen odnos.

So tudi učitelji kdaj vzrok za otrokov stres? Morda zaradi kakšne neprimerne besede, izjave.

Psihologinja in strokovna delavka v OŠ Frana Roša v Celju Stanka Hozjan: »V šolah se srečujemo tudi s težavami, ki zajemajo ožje ali širše družinsko okolje. V primerih, kadar se pokaže sum, da gre za težave v družini, reagiramo tako, kot nam narekuje zakonodaja, in v ta proces vključimo tudi druge ustanove.«

Učitelji oziroma vsi, ki delamo v šoli, se dobro zavedamo, kako pomembno je, kaj in predvsem na kakšen način kaj povemo. Seveda se zgodi, da učitelj kdaj kaj reče, kar v danem trenutku in iz drugega zornega kota morda ni najbolje, vendar smo vsi v prvi vrsti ljudje, ki delamo napake kot vsi drugi. Še toliko bolj pomembno je, da v takem primeru sedemo, se pogovorimo in izrečemo opravičilo.

Se je danes zaradi neke splošne tekmovalnosti in družbi tudi pri otrocih naselil strah pred neuspešnostjo?

»Moraš se učiti, da boš imel dobre ocene, ker boš samo tako lahko šel naprej v šolo, v katero si želiš,« so pogoste izjave staršev in seveda odraslih nasploh. Zgodi se, da se v otroke naseli strah in se sprašujejo: »Kaj pa, če ne bom zmogel?« Otroci se tudi primerjajo med seboj. Dogaja se, da si postavijo previsoke cilje. Naredili bi vse, da bi te cilje dosegli, če jim ne uspe, pride tudi do obupa, žalosti. Tu nastopi čas za pogovor. Takemu otroku morajo šola in starši pomagati načrtovati cilje glede na sposobnosti in zmožnosti in to storiti na način, da otroku ne povzročijo še dodatnega stresa. Otroku ne sme leteti previsoko, a tudi ne prenizko. Treba ga je sprejeti takšnega, kot je. Z vsemi napakami in vsemi dobrimi lastnostmi. In ga tako usposobiti za življenje.

S šolo pridejo tudi učne težave. Kdaj se pravzaprav pojavijo? Kdaj je nek znak že alarm?

Ni pravila. Lahko že v prvem razredu. Učitelji so občutljivi in pozorni na zaznavanje učnih težav. Učiteljica, ki je z otrokom več ur dnevno, ponavadi učne težave zazna hitro. Včasih jih poskušamo rešiti s sodelovanjem z otrokom pri dopolnilnem pouku ali s kakšno individualno pomočjo. Včasih je torej dovolj le majhna prilagoditev. So pa tudi otroci, ki potrebujejo intenzivnejšo pomoč. V naši šoli sodelujemo s specialnimi pedagogi, ki se pri resnejših učnih težavah takoj vključujejo v proces pomoči ob soglasju staršev.

Ali to, da ima otrok učne težave in vidi,

da potrebuje več pomoči kot njegovi sošolci, vpliva na njegovo samopodobo?

Včasih prihaja tudi do negativnih občutij, ker sprva otroci čutijo, da nečesa ne znajo, ampak to je odvisno tudi od tega, kako otroka pripravimo na spoprijemanje s težavami. Pri svojem dosedanem delu sem imela pozitivne izkušnje z učenci z učnimi težavami, ki so potrebovali intenzivnejšo pomoč. V začetku jim je morda res malo nerodno, vendar pomoč sprejmejo, saj vidijo, da so z njo naenkrat uspešnejši. Dobijo spodbudo, na podlagi katere premagajo oviro, in v pomoči vidijo pozitivno stvar.

Kaj pa na drugi strani nadarjeni učenci? Koliko to vpliva na občutek večvrednosti?

Nadarjenost vsekakor vpliva pozitivno na samopodobo. Otroku se počuti ponosnega, vendar ne bi rekla, da bi to pri nekaterih otrocih preraslo v samovšečnost. Menim, da nadarjenost da otroku nek zagon, vsaj na začetku, seveda pa to preden postavljamo tudi odgovornost. So tudi nekateri nadarjeni, ki ne bi bili radi nadarjeni, saj to povezujejo z dodatnim delom in dodatnimi zadolžitvami. Vendar je namen dela s takšnimi otroki, da jih »vlečemo naprej«, da razvijejo svoje sposobnosti.

Si otroci danes radi pomagajo med seboj? Zaznajo, da sovrstnik potrebuje pomoč?

Da. Veliko je otrok, ki radi pomagajo. V

»Kot svetovalni delavec odneseš veliko dela domov. Stvari te ne pustijo hladnega. Včasih tudi podzavestno razmišljam, kaj bi naredila, da bi lahko pomagala učencu, ki ima težave.«

šoli imamo organizirano tudi medvrstniško pomoč, kjer si sošolci pomagajo v primeru učnih težav. Včasih pridejo k meni in mi rečejo, da imata kakšen sošolec ali sošolka problem. Nekateri otroci pa gredo mimo težav drugih, čeprav jih opazijo.

Današnji otroci so generacija računalniške tehnologije. Jih je potisnila v zaprtost vase?

Tega ne morem trditi, drži pa, da se lažje izražajo preko spleta. Nekateri so bolj odprti navzven, drugi bolj zaprti vase, so pa zagotovo današnji otroci bolj samosvoji. Znajo povedati stvari na način, ki morda ni najbolj socialno sprejemljiv, znajo rušiti meje, ker želijo hitreje odrasti kot nekdanje generacije. Ne razumejo, zakaj kdaj nečesa ne smejo, in ne razumejo, da jih odrasli s takšnim postavljanjem meja tudi pripravljajo na zrelo in odgovorno življenje. Otroci želijo biti danes priljubljeni v družbi, ki je zahtevna. Današnji otroci preživijo več časa pred televizijo, kot smo na primer mi pred leti. In medijski vpliv je izredno močan, zato tudi v šolah veliko učimo o teh vplivih, na to opozarjamo tudi starše. Otroci so danes tudi izpostavljeni veliko bolj kot nekoč. Lažje se skrijejo v socialna omrežja, zato je treba biti pozoren na to, kaj na spletu pišejo in objavljajo.

Kako starši sprejmejo kakšno negativno stvar o svojem otroku, če pride do težav? So dojemljivi za opozorila?

V začetku je vedno težko slišati nekaj, česar ne želiš, še posebej, če gre za otroka. Tukaj bi rada poudarila, kako zelo pomembno je, da šola in starši stojimo na istem bregu, da znamo prisluhniti drug drugemu in predvsem slišati drug drugega.

Se starši dovolj pogovarjajo z otroki?

Dobro vprašanje. Odgovor je da in ne. Tempo življenja je hiter, ljudje delajo vse dneve, vendar vsakdanji tempo nikakor ni opravičilo za to, da mogoče ni časa za pogovor. Kot poudarjajo strokovnjaki, je nujna dobra organizacija časa, ki naj vključuje tudi vsakdanji pogovor z otrokom. Starši naj vprašajo otroka, kaj je bilo lepega v šoli, in mu tudi povejo, kaj se je njim lepega zgodilo. Vsaj en dan v tednu naj družina najde čas, da vsi člani počno nekaj skupaj. Najti je treba čas za delo, šolo, obšolske dejavnosti in tudi za druženje in smeh.

Obšolske dejavnosti – jih starši preveč vsiljujejo otrokom?

Vsi smo že slišali o primerih, ko želijo starši preko otroka izživeti svoje sanje. Čeprav želijo otroku samo dobro, morajo imeti v zavesti, da otroka ne obremenijo preveč. Če gre na primer otrok po pouku najprej v glasbeno šolo, potem na športno aktivnost in pride zvečer ves utrujen domov in ga še čakajo domača naloga, priprave na pouk naslednji dan, bo zanj to najverjetneje preveč. Otroku mora imeti še vedno čas za zabavo. Starši naj z otrokom sedijo in mu prisluhnejo, kaj je tisto, kar želi. Ravno tu spet stopi v ospredje organizacija časa.

SIMONA ŠOLINIČ

Foto: SHERPA

Korak do lepšega jutri

Mestna občina Celje je letos podprla projekt Korak do lepšega jutri, ki je namenjen najstnikom od 12. do 19. leta. Gre za program brezplačnih terapij in svetovanj, ki jih v Društvu zakonski in družinski inštitut Eteos mladim ponujajo vsak dan med 12. in 15. uro.

Pogovori so strogo zaupni, razen v primeru, kadar terapevt ugotovi, da gre za zadeve, povezane z nasiljem, ki ogrožajo življenje mladih. Najstniki se lahko za brezplačno pomoč na društvo obrnejo do konca letošnjega leta. Program je namenjen reševanju težav na katerem koli področju najstniškega življenja, od področja ljubezni, zdravja, šole, medvrstniških odnosov, jemanjem alkohola, drog do iskanja rešitev, kadar se najstnik znajde v primežu nasilja.

Sooblikovalka človeških usod

V prostem času je Darinka Rozman že od nekdaj pomagala drugim, danes je to tudi njena služba

Najlažje je pogledati stran, ko gre za drugega človeka, se brigati zase in živeti po svoje. Mnogi imajo že sami s seboj več kot dovolj težav in ne potrebujejo še tujih. Na srečo so med nami ljudje, ki so našli smisel življenja v tem, da pomagajo. Ko Radečanka Darinka Rozman pripoveduje o svojem delu v Društvu SOS-telefon za ženske in otroke – žrtve nasilja, besede kar vrejo iz nje. Še posebej, ko se spomni kakšnega primera, ki se jo je posebej dotaknil. Polna izkušenj, odločna in prepričana je, da se nekatere stvari da premakniti, tudi ko gre za nasilje nad nemočnimi. Pomembno je, da čim več ljudi prepozna nasilje in ve, kakšne oblike pomoči obstajajo.

Sama je pred leti postala svetovalka pri SOS-telefonu prav po zaslugi našega medija. Izvedela je, da društvo išče prostovoljke in se prijavila. Že prej je poleg službe delala kot prostovoljka na različnih področjih. Vsaka dejavnost ji je dala nove izkušnje, nov pogled na stvari, zato meni, da bi se moral vsak v življenju preizkusiti tudi s kakšno prostovoljno ali dobrodelno dejavnostjo.

Delajo za druge

Na društvu SOS-telefon zdaj dela kot strokovna delavka. To pomeni, da svoje izkušnje in znanje prenaša na prostovoljke, ki v Celju in Ljubljani dežurajo ob telefonih, kamor lahko pokličejo žrtve nasilja. »Vsaka od prostovoljk, trenutno jih je 43, si zasluži spoštovanje in nagrado,« pravi Rozmanova, »saj njihovo delo ne samo, da ni plačano, ampak je tudi zelo zahtevno.« Zgodbe, ki jih slišijo, se jih dotaknejo. Zgodi se, da se ob kakšnem primeru čutijo nemočne, ker so mislile, da bodo lahko več naredile. Darinka pravi, da jo najbolj zaboli, ko naleti na nemočno osebo, odvisno od drugih, ki doživlja nasilje, ob tem pa se nekatere strokovne službe ne odzivajo ustrezno ali zmanjšujejo problem. »Ob prijavi nasilja nad starejšo gospo so mi na primer rekli, da mora njen sin zagotovo kričati zato, ker ona slabo sliši, in

Na brezplačni, anonimni številki 080 11 55 se svetovalke SOS-telefona oglašajo vsak delavnik od 12. do 22. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa med 18. in 22. uro.

Darinka Rozman: »Spomnim se primera direktorice, ki se je bala prijaviti nasilje doma, saj je menila, da jo bodo njeni zaposleni potem videli kot nesposobno.«

da on izgleda urejen, torej ni mogoče, da bi bil nasilen do matere!«

Ko je vse krvavo, je prepozno

»Razbijanje« nekaterih tovrstnih napačnih predstav je prav tako naloga društva, kjer menijo, da nihče ne bi smel doživljati nasilja in da smo vsi odgovorni, če se to dogaja. »Ko je že vse krvavo, vedo običajno ljudje veliko povedati o tem, kaj se je prej dogajalo v družini, vendar se ne vmešavajo, ko bi še lahko kaj naredili. Večkrat poslušamo, da policija in center za socialno delo nista nič naredila. Vprašanje pa je, ali sta imela informacijo. Nam po telefonu ljudje večkrat povejo, da se nekaj dogaja, a ne želijo prijaviti, ker se ne želijo izpostavljati. To lahko naredimo tudi mi. Vendar vsak v svojem okolju najbolje ve, ali se komu dogajajo čudne stvari. Če bi bili bolj pozorni, bi lahko vsak kaj naredil. Vsi smo odgovorni!« poudarja Darinka Rozman. Ob tem večkrat naleti na pripombo, češ, kaj bi se vmešavali, če pa ženska, ki je žrtev, sama nič

»Za žrtve so sodni postopki mučni in dolgotrajni, zanje niti nimajo denarja. Soočenje na sodišču je lahko še posebej travmatično, zato se zavzemamo, da bi bile žrtve posebej zaslišane.«

ne ukrene. Opozarja, da je treba poznati dinamiko nasilja. »Če ženska izhaja iz družine, kjer je bilo nasilje normalno, meni, da je to v redu. Z nasilnim partnerjem leta in leta poslušam, kako je nesposobna in ničvredna, zato je njena samopodoba zelo nizka. Nima nobenih prijateljic, ki bi jim lahko zaupala. Gre tudi za materialno odvisnost od partnerja, za strah. Svoje življenje mojstrsko prilagodi zahtevam drugih. Dlje ko je v nasilnem odnosu, težje ga prekine, več podpore potrebuje, rabi zaupno osebo, ki ji je v pomoč in jo lahko spremlja v ustanove, kjer ureja stvari. Predvsem pa rabi okolje, ki nasilje obsoja,« razlaga Darinka Rozman.

Prvič se izpovejo

V čem je torej pomen SOS-telefona? »Prvo pravilo je, da žrtvi verjamemo, jo

poslušamo, da lahko sprepori. Marsikatera reče, da nikomur doslej ni mogla tega povedati, nihče je v življenju ni poslušal. Nekateri na začetku pogovora jočejo, rabijo čas in prostor, da zaupajo in lahko začnejo govoriti o svoji situaciji. Ob tem morajo velikokrat slišati, da niso krive za nasilje, ki se jim dogaja. Žrtev namreč meni, da je zagotovo naredila kaj narobe, da na primer kosilo ni bilo v redu, da stanovanje ni bilo pospravljeno, torej je sama kriva za to, da »jih je dobila.« Naslednji korak svetovalke pri telefonu je, da žrtev usmerja na primerne oblike pomoči: center za socialno delo, policijo, zdravstveno službo, naj shranjuje dokazila o grožnjah ...

Ko gre za hudo ogroženost, je pomembno, da se

»Različna društva v kraju bi lahko naredila več za starejše. Podpiram izlete in srečanja, toda veliko je takšnih, ki nimajo nikogar, ki so nemočni in si ne znajo pomagati – ne smemo pozabiti tudi na te. Med upokojenci je ogromno strokovnjakov, ki bi lahko nudili pravne nasvete ali kako drugače pomagali drugim. Še ko želimo predstaviti temo o nasilju nad starejšimi, moramo skrbno izbrati naslov predavanja, ker še vedno velja, da tega pri nas ni.«

Zanimivo je, da društvo išče samo ženske svetovalke. Še vedno je namreč med žrtvami nasilja več kot 90 odstotkov žensk. Zato so že ustanoviteljice društva izhajale iz predpostavke, da bo ženska lažje svoje težave zaupala ženski.

ženska z otroki lahko umakne na varno. Društvo SOS-telefon ima dve varni hiši, kjer lahko vsaka ostane največ leto. Za vsako žensko pripravijo načrt, kaj bo naredila v tem času. Nekateri zmorejo, druge ne. »Sedemkrat gre v povprečju ženska nazaj v nasilen odnos, preden se odloči, da ga bo za vedno prekinila,« pove Rozmanova. »Čeprav se morda to zdi nerazumljivo, je treba vedeti, da gre za proces. Mi pa smo dolžni ukrepati, da zaščitimo nemočne.«

Ne smemo molčati

Zato poudarja, da nikoli ni treba biti tiho, tudi če se nasilnež hvali, kako ima prijatelje na policiji in zveze povsod. »Mogoče res, ampak nad njimi so še druge službe, kamor ga lahko prijavimo,« opozarja Rozmanova in se zavzema za tesno sodelovanje z ustanovami, ki jih večinoma sprejemajo kot partnerje, ki se zavzemajo za iste cilje. »Skupaj lahko največ naredimo,« je prepričana, jo pa v nekaterih primerih neodziv kakšnega strokovnega delavca razjezi, sploh ko gre za otroke, ki si sami ne znajo pomagati. »Imeli smo primer fanta, ki je doživljal nasilje v šoli. Vprašala sem, kako so ukrepali, a mi

je strokovni delavec rekel, da je fanta vprašal, ali res doživlja nasilje, in ta je pritrdil, kaj več pa ni povedal. In s tem je bila zanj zadeva opravljena!«

Rozmanova pravi, da se trudijo, da je žrtev slišana in da dobi ustrezno pomoč. Pri tem jim je od leta 2008 v pomoč Zakon o preprečevanju nasilja v družini, policija ima možnost izreka ukrepa prepovedi približevanja določenemu kraju ali osebi, ki ga lahko izreče, ko posreduje in ko presodi, da je nevarnost ponovitve nasilja, ravno tako pomagajo sodišča. »Pomembno je, da se z dinamiko nasilja in posledicami, ki jih pušča na žrtvah, seznanijo vse strokovne osebe, ki se pri svojem delu in odločanju srečujejo s to problematiko,« opozarja. Stvari se torej premikajo, čeprav počasi, in danes imajo svetovalke na SOS-telefonu drugačne možnosti delovanja kot pred 24 leti, ko je društvo nastalo kot prva nevladna organizacija v Sloveniji, ki je nudila pomoč ženskam in otrokom – žrtvam nasilja. Če bodo ljudje bolj poznali svoje pravice in možnosti ukrepanja, bo v družbi manj razumevanja za tovrstne pojave, izhod žrtev iz pekla, ki ga preživljajo, pa lažji.

TATJANA CVIRN

Od 24. septembra do 19. oktobra bo društvo SOS-telefon pripravilo usposabljanje za nove prostovoljke, ki bi delale kot svetovalke v Celju. Predavanja lahko spremlja vsak, ki ga ta tematika zanima, saj želi društvo osveščati čim širšo javnost. Do 16. septembra se lahko prijavite med 9. in 15. uro (01 544 35 13 ali 01 544 35 14).

Novi tednik in Splošna bolnišnica Celje z vami

DOBRODELNA AKCIJA
Za manj bolečin

Stanje na računu dne 4. 9. 2013

007.450.00

Za ultrazvok – Za bolnike s hudimi bolečinami – Za protibolečinsko ambulanto celjske bolnišnice!

Svoj prispevek lahko nakažete na TRR bolnišnice s sklicem, na katerem bomo zbirali sredstva za nakup ultrazvočnega aparata za potrebe Ambulante za diagnostiko in terapijo bolečin:

Splošna bolnišnica Celje,
Oblakova 5, 3000 Celje,
SI56-0110-0603-0276-827,
sklic 922300-275511

Dvoboj, v katerem se je pomeril tudi eden od domačih Žovneških, je spremljalo navijanje občinstva.

Zaslužen počitek v viteškem taboru

Zaščitna oprema in del orožja

Vedno znova privlačen srednji vek

Grajska gospoda in vrvež tlačanov

V Celju se že tradicionalno zadnji konec tedna v avgustu poslovijo od poletnih počitnic in pozdravijo začetek šolskega leta z osrednjo srednjeveško obarvano prireditvijo Dežela Celjska vabi.

Uvod v sobotno popoldansko-večerno dogajanje sta bila že petkov vrvež na srednjeveški tržnici ter otroška predstava Duhec Puhec s celjskega gradu, ki jo je v režiji Celjana Michaela Greena Alujeviča uprizorila gledališka skupina Talija - ustvar-

jalni laboratorij. Okrog tisoč obiskovalcem je v soboto popoldne na Stari grad sledila še petkrat številnejša množica - in po govoricah sodeč je bilo zelo veliko obiskovalcev z drugih koncev Slovenije, med tujci pa kar nekaj skupin iz sosednje Hrvaške. Obiskovalce je na Starem gradu spet pričakal živahen vrvež na srednjeveški tržnici, posebne animacije so zanje pripravljali v viteškem taboru, rdeča nit popoldansko-večerne prireditve, ki so jo zaključili z ognjenim šovom programom, pa je

bila ljubezenska zgodba med Friderikom in Veroniko.

In čeprav življenje v srednjeveškem času razen za redke izbranice, med katere je seveda sodila tudi grajska gospoda, ljudem ni bilo posebej prijazno in naklonjeno, je zdaj obujanje tistih časov pravi magnet. Zlasti najmlajši uživajo ob žvenketanju mečev in preverjanju viteških oprav, starejšim pa tudi ni odveč posedeti s polno lončeno skledo in kozarcem v rokah. Program prireditve v Celju sicer vsako leto nekoliko spremenijo, tako da je enkrat bolj v ospredju viteški duh, drugič življenje grajske gospode, tretjič spet »navadnih« ljudi, a že leta ostajajo stalnica številne domače skupine in gostje iz tujine, ki obujajo duh srednjega veka. Zdaj že prijateljem s

Zvok mušket iz grajskega obzidja je odmeval vse do mesta

Hrvaške, Češke in Slovaške, so se letos prvič pridružili Francozi, občasno pa v goste prihajajo še skupine iz drugih evropskih držav.

IVANA STAMEJČIČ
Foto: Grupa A

Zdaj gre zares, si je ob začetnem »otipavanju« mislil fantič - a še bolj je bilo, ko je v roke dobil tudi manjši meč.

Dvornemu norčku v soboto niso dali kaj dosti priložnosti za počitek - pa še tega je moral preživeti na »prangarskem« stolu

Nastopajoči so program sooblikovali z obiskovalci - moškemu na fotografiji se niti sanjalo ni, da se bo že čez nekaj sekund vpisal med bruhalce ognja.

Ognjeni spektakel za zaključek srednjeveško obarvanega dogajanja na Starem gradu

Vitez, ki zaupa v slovenski hmelj

»Hmeljarjevo podjetje je pod milim nebom«, pravi Janez Oset iz Drešinje vasi

Hmeljarski vitez je najvišje priznanje na področju hmeljarstva, ki ga podeljuje svetovno hmeljarsko združenje, naj gre bodisi za dolgoletno delo v hmeljarstvu bodisi za strokovno pomoč. Janeza Oseta je za naziv predlagalo Društvo hmeljarskih starešin in princes Slovenije, priznanje pa mu je na dnevu hmeljarjev v Braslovčah v imenu svetovnega združenja predala Direktorica za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije Milena Zupančič.

Janez Oset, hmeljarski starešina iz leta 2002, je hmeljar že od mladostnih let. Sodobno je uredil kmetijo, v hmeljarstvo je vpeljal tudi sina, s katerim sedaj pridelujeta hmelj na 25 hektarjih hmeljišč. Hmeljarstvo mu je v krvi in lahko bi rekli, da je ta grenka roža poleg družine njegova velika skrb in veselje, je med drugim zapisano v obrazložitvi k priznanju.

»Kogar hmelj opraska, se ga drži za vedno,« pravi star hmeljarski rek. To za vas vsekakor drži. Kako se spominjate časov, ko ste hmelj obirali še ročno?

Vsaka savinjska kmetija, ki se je ukvarjala s hmeljarstvom, je imela skupino obiralcev, ki jim je vsako leto v drugi polovici avgusta pomagala obirati hmelj. Gospodar oziroma njegov sin jih je odšel z »lojterskim« vozom iskat na železniško postajo. Zaradi velikega števila obiralcev, ki so v Savinjsko dolino prihajali predvsem iz Haloz, Slovenskih goric in Zagorja, so tisti dan vozili dodatni vlaki. Slovenskih obiralcev je bilo postopoma manj, ker se je v Sloveniji začela industrializacija prej kot na Hrvaškem.

Delo na hmeljiščih je bilo zelo naporno. Začelo se je namreč že ob svitu ne glede na vremenske razmere ...

Hmeljarjevo podjetje je pod milim nebom. Obiranje je bilo težko, saj je velikokrat pripekalo sonce, spet drugič je deževalo. Obiralci pa so se borili za vsakdanji kruh, več kot so nabrali, več so zaslužili. Že zgodaj zjutraj so s košarami in z »žakljki« odšli na hmeljišče in se od tam vrnili šele zvečer. Za pomoč jim je bil »štangar«, ki je z mačkom ruval težke »hmeljevke«, ki jih je bilo na roke praktično nemogoče izvleči. Ker je bilo to težaško delo, je bil nagrajen tako kot najboljša obiralka.

Gospodar je hmelj meril v škaflih oziroma aluminijastih posodah. Kako je izgledalo merjenje?

Koliko so nabrali, je gospodar prvič izmeril pri dopoldanski malici, ko je obenem njegova hčerka delila balete, začasno plačilno sredstvo v času obiranja hmelja, in malico. Gospodar je meril hmelj v aluminijastih posodah, na katerih so bili označeni robovi na četrtnah. Naslednje merjenje je bilo v času kosila, ki so ga obiralci imeli kar ob robu hmeljišča, kjer so se posedli na »hmeljevke«. Sledila je še popoldanska malica – kruh, špeh in jabolčnik, zadnje merjenje pa je bilo v sušilnici.

Zvečer je nastopil najprijetnejši del dneva ...

Obiralci so bili predvsem mladi, ki sta jih v Savinjsko dolino prinesli želji po zaslužku in dogodivčinah. Skoraj na vsaki kmetiji se je po večerji ob harmoniki prepevalo in plesalo. Življenje je bilo takrat mnogo živahnejše kot danes, ko v času obiranja hmelja brnijo le stroji.

Ko sva ravno pri strojih, kdaj so stroji izpodrinili ročno obiranje hmelja?

Prve strojne skupnosti so se začele oblikovati okrog leta 1970. Stroji so bili takrat zelo dragi, zato nas je več hmeljarjev imelo enega. Obirali smo noč in dan. Za gospodarja je to predstavljalo večjo obremenitev, kot pa obiranje na roke. Takrat je namreč hmeljar zvečer ob zadnjem merjenju hmelja nasul zadnje lesa. Pri obiranju z obiralnimi stroji je sušenje hmelja trajalo tudi do jutranjih ur.

Včasih se zazdi, da dandanes hmeljarji že kar pretiravajo s strojno opremo. Se strinjate s tem?

Da bi hmeljarji s strojno opremo pretiravali, se ne morem strinjati. Je pa res, da je ta strojna oprema izredno draga. Pri nas doma smo leta 2008 kupili nov stroj Wolfa 700, ki je predstavljal veliko naložbo. Po stečaju Hmezada so se savinjske kmetije povečale tudi za desetkrat. Manjše kmetije še lahko obirajo z manjšimi obiralnimi

stroji, večje kmetije pa pridelka ne morejo več spraviti pod streho na ta način. Zaradi sortnega sestava hmelja ga moramo namreč obrati v pravam času. Če zamujamo, ga stroj preveč drobi. Prav zaradi tega morajo biti takšnih kapacitet, kot so. Nakup je za kmetijo velik zalogaj, saj nato to opremo uporablja le dobre tri tedne.

V javnosti v zadnjih letih močno odmeva hmeljarska kriza. Če zanjo niso krivi vremenski pogoji, prihaja do problemov zaradi prevelikih količin hmelja in gospodarske krize. Kako gledate na to?

Kriza se vleče od leta 2007, ko je bilo v svetu trenutno pomanjkanje hmelja. Slovenski trgovci so se takrat s tem, ko se niso držali dogovorov, na nek način uprli glavnemu kupcu – Nemcem. Leta 2007 so se oblikovale nenormalne, prenapihnjene cene hmelja, postavili pa jih niso slovenski hmeljarji, temveč nemški, ki niso želeli prodati trgovcem hmelja po nižjih cenah. Nemški trgovci so bili slovenskim hmeljarjem pripravljeno plačati petkrat nižjo ceno kot nemškim. Prav zaradi tega se slovenski trgovci niso držali dogovora, kar pomeni, da niso dostavili vseh dogovorjenih količin hmelja. Nemški trgovci so takoj kaznovali Slovence. Že naslednje leto so se namreč začele kopičiti zaloge slovenskega hmelja – še predvsem sorta aurora.

Kot ste pred časom povedali, ste v življenju prebrodili že pet hmeljarskih kriz. Verjamete, da bo tudi ta hitro mimo?

Na žalost trenutna ne bo tako hitro mimo. Preden so se savinjske kmetije povečale, je bilo krize veliko lažje premagati, saj so kmetije v hmeljarstvo vlagali manj kot danes. Pomagali so si lahko tudi z živinorejo. Danes te krize na tako velikih površinah in s tako velikimi vlaganji, ni tako enostavno premagati. Če za današnjo sorto hmelja prejmemo 2 evra, fiksnih stroškov pa je 3,7 evra, k temu moramo prišteti še variabilne, kar pomeni, da izpod štirih evrov hmelja ne moremo pridelati.

Letošnja letina bo zaradi neugodnih vremenskih razmer precej slabša. Je to priložnost, da porabite stare zaloge?

Mogoče res. V Nemčiji in na Češkem so letos poplave in toča poškodovale 5 tisoč hektarjev hmeljišč, zato upam, da bomo le lahko prodali zaloge hmelja. Paziti moramo, da nas tuji kupci ne bodo izigrali, kar bi pomenilo, da za količine hmelja v skladiščih ne bi dobili ničesar.

Manjši opozarjajo, da bi se morali hmeljarji združevati. A kot kaže, vam to ne uspeva najbolje ...

Poleg Janeza Oseta je na svetovnem hmeljarskem kongresu, ki je bil med 6. in 9. avgustom, odlikovanje za posebne dosežke na področju hmeljarstva v Sloveniji prejela tudi prof. dr. Branka Javornik z Biotehniške fakultete v Ljubljani.

Nismo ravno povezani. Razdrobljeni smo na štirih straneh. Glavni povezovalni organ pa je Društvo hmeljarskih starešin in princes Slovenije. Že dlje časa si želim, da bi bili hmeljarji eno, zato sem pred letom dni in pol napisal dvanajst točk združevanja. Prizadeval sem si, da bi slovenski hmeljarji dali vse količine hmelja na skupno listo in da bi mi, hmeljarji, določali po sortnem sestavu najnižjo odkupno ceno. Nepošteno je, da tisti, ki hmelj prodajajo, zaslužijo glavnino, proizvajalci pa prejmejo le drobtinice.

Društvo hmeljarskih starešin in princes Slovenije, ustanovljeno leta 2004, ima danes 160 članov. Kako se spominjate njegovih začetkov? Zakaj sploh ideja, da bi ga ustanovili?

Leta 2002 sem prejel naziv hmeljarskega starešine, ki ima dvoletni mandat. Prvo leto izvajam promocijske naloge in drugo leto pomaga novemu starešinu. Na zaključni prireditvi mojega predhodnika Marjana Kupca sem predstavil 16

točk delovanja društva. Prav te so bile nato osnova za izdelavo društvenega statuta. Društvo sva nato ustanovila skupaj z Milanom Lesjakom, ki me je nasledil kot hmeljarski starešina. Lesjak je postal predsednik in jaz blagajnik, v vlogi katerega vztrajam še danes. Osnovne naloge društva so promocija slovenskega hmeljarstva, podpiranje interesov hmeljarjev in prenos tradicije hmeljarjenja na mlajši rod.

Ena izmed nalog društva je tudi razglasitev hmeljarskega starešine in princeze. Za ta par ste leta 2002 prvi napisali definicijo. Kako se glasi?

Leta 1981 so hmeljarsko princeso preimenovali v spremljevalko, s čimer se nisem mogel strinjati, saj ima dekle, ki spremlja starešino, v zgodbi slovenskega hmeljarskega praznovanja veliko vlogo. Ker je hmelj dvodomna rastlina,

ki je sestavljena iz moških in ženskih cvetov, prav iz slednjih pa nastane tudi kobula, ki je primerna za varjenje, je pomembno, da v paru govorimo o hmeljarski princesi in ne spremljevalki. Zapisal sem, da starešina predstavlja rastlino in princesa plod oziroma lepoto na hmeljevi rastlini.

Ste tudi eden tistih, ki zelo aktivno promovirajo slovenski hmelj v tujini. V sredini septembra se odpravljate v München na hmeljarski sejum.

V meki hmeljarstva, v Nemčiji, moramo dokazati, da so slovenske sorte hmelja primerljive z vsemi ostalimi ali celo boljše. Prav zaradi tega se bomo na največjem hmeljarskem sejmu v Münchnu predstavili med 16. in 20. septembrom skupaj s kmetijsko-gozdarsko zbornico, z inštitutom za hmeljarstvo in s Pivovarno Laško. Slovenskim sortam želimo povrniti nekdanje dobro ime. Promocija je namreč prvi korak k prodaji.

ŠPELA OŽIR, foto: TimE

EKOFEŠT, SEPTEMBER 2013

PETEK, 6. SEPTEMBER

9.00-18.00 Ogled Ekomuzeja hmeljarstva in pivovarstva
9.00-18.00 Ogled rojstne hiše Rista Savina, TIC Žalec
17.00-19.00 Jezdenje ponijev, Ribnik Vrbje

SOBOTA, 7. SEPTEMBER

9.30-12.00 Ogled rojstne hiše Rista Savina, TIC Žalec
9.30-12.15 Predavanja v Ekomuzeju
10.00-18.00 Predavanja in delavnice v Bio parku NIVO
10.00-18.00 1. srečanje veganov Slovenije, Bio park NIVO
17.00-19.00 Otroške delavnice in jezdenje ponijev, Ribnik Vrbje
17.00-19.00 Opazovanje ptic in voden ogled Ekološke učne poti, Ribnik Vrbje

NEDELJA, 8. SEPTEMBER

6.30 Sprehod po ekološki učni poti Ložnica, Zg. Grušovlje
9.00-13.00 EKO tržnica in sejum, Ekomuzej
9.00-12.30 Predavanja v Ekomuzeju
10.00-18.00 Predavanja in delavnice v Bio parku NIVO
17.00-19.00 Otroške delavnice in jezdenje ponijev, Ribnik Vrbje
17.00-19.00 Opazovanje ptic in voden ogled Ekološke učne poti, masaža rok s hmeljevim maslom, Fit camp, vadba, Ribnik Vrbje

www.zkst-zalec.si
TIC Žalec, Šlandrov trg 25, Žalec, tel. 710 04 34
EKOMUZEJ hmeljarstva in pivovarstva Slovenije,
Cesta Zalskega tabora 2, tel. 571 80 21

»Jokal sem pred Iglo«

Tako svojo prvo izkušnjo z legendarnim ultramaratonom opisuje Ivan Žaberl

Pred kratkim je vodja Okrožnega državnega tožilstva v Celju Ivan Žaberl obiskal Nemčijo in se srečal s tamkajšnjimi predstavniki Slovenije. Kar nekaj od njih, ki jih ni prepoznal, jih je dejalo: »Pa saj se poznamo z maratona ...« **To ga je osupnilo.**

Tedaj je, pravi, šele dojel celotno razsežnost ultramaratona od Celja do Logarske doline, ki bo naslednje leto praznoval svoj 30. rojstni dan. **Ivan Žaberl** je podpredsednik Društva maratoncev in pohodnikov Celje.

Večkrat ste poudarili, da je za vse kriva vaša ljubezen do Logarske doline. Kdaj se je začela?

Že v otroških letih. Ko sem jo videl prvič, sem se zaljubil vanjo. Vselej, ko vstopim vanjo, začutim mir, pozabim na skrbi in težave ter se sprostim. Zato sem se takoj, ko sem izvedel, da so trije pohodniki leta 1985 prehodili pot od Celja do Logarske doline, začel razmišljati, da se bom tudi sam preizkusil na tej razdalji. Želja je tlela v meni nekaj let in zaradi zdravstvenih težav, ki so se začele pojavljati zaradi intenzivnega študija, sem leta 1988 nagovoril starejšega sina Boštjana in prijatelja Staneta Venigerja, ki sta se mi pridružila. Spomin je nepozaben.

V pozitivnem smislu?

Ne. Nad svojim telesom sem izvajal nasilje. V bližini Igle sem sedel in jokal. Ne vem, zakaj, najbrž so mi solze tekle od utrujenosti. Toda bil sem trmast in navkljub številnim žuljem sem odkorakal do cilja. Naslednje leto mi to ni uspelo.

Kolikokrat pa vam je?

Do lani sem zbral petnajst ultramaratonov, nakar sem letos, ko sem dopolnil 60 let, opravil še šestnajstega. Trikrat smo tekli teden dni pred prireditvijo, da smo preverjali traso. Letos smo to opravili že maja.

Kdaj ste se začeli pridruževati celjskim organizatorjem?

V švicarskem Bielu me je pionir celjskega pohoda Franc Smodiš na avtobusu pobaral, če sem pripravljen pomagati. Takrat sem obljubil, da bom to storil po svojih močeh. Že mesec dni kasneje me je takratni predsednik izvršnega sveta celjske občine prepričal, da sem pomagal pri organizaciji in od tedaj to redno počnem. Sprva smo bili pod okriljem Planinskega društva Celje, a kmalu smo ugotovili, da smo jim v breme in prijateljsko smo se razšli. Ustanovili smo Društvo pohodnikov in maratoncev Celje, ki še danes deluje. Pohod nas povezuje, postali smo prijatelji. Uspelo nam je zbrati maso ljudi, ki dela vsako prvo soboto v septembru. Ogromno energije se sprosti, vendar seveda še bolj pri tistih, ki tekmujejo.

Ivan Žaberl: »Edini smo, ki smo preživeli stresna leta, ki niso naklonjena množičnim prireditvam.«

»Cilj je navdihovati čim večje število ljudi, jih prisiliti h gibanju. Smo pa pred leti ugotovili, da je zgornja meja tisoč udeležencev. Več jih ciljno prizorišče me more sprejeti.«

»Uspelo nam je zbrati maso ljudi, ki dela vsako prvo soboto v septembru. Ogromno energije se sprosti, vendar seveda še bolj pri tistih, ki tekmujejo.«

Kasneje ste stokilometrsko znamko v Bielu premagali skoraj v takšnem času, kot pri prvem poskusu 75 kilometrov do Logarske doline. Brez trdega treninga vam to ne bi uspelo, kajne?

Prav gotovo. Prvič sem iz Celja krenil precej turistično. Prej sem se sicer povzpel na Triglav, toda to ni dovolj. Še dandanes pretečem najmanj dvakrat na teden po 10 kilometrov.

Predsednik društva ste bili do leta 2001, potem pa ste zamenjali vlogi s tedanjim podpredsednikom Odomom Simoničem.

Ko sem bil komandir Policijske postaje Celje, je še šlo, ko pa sem prevzel celjsko tožilstvo, sem ugotovil, da mi lahko očitajo nasprotje interesov. Pridobivanje sponzorjev in moje delovno mesto nista bila združljiva. Ostalo mi je zagotavljanje dovoljenj.

Pravite, da je skupek vseh potrebnih papirjev za izvedbo pravi elaborat. Za kaj gre?

Včasih se sprašujem, kako visoki bi bili stroški, če bi to počel nekdo, ki tega ni več. Vlog je ogromno, maratonska steza vodi preko desetih občin. Tu je vpletenih več ministrstev, pa

»Ne vem, zakaj, najbrž so mi solze tekle od utrujenosti. Toda bil sem trmast in navkljub številnim žuljem sem odkorakal do cilja.«

direkcija za ceste. Z lastniki je treba pridobiti soglasja za uporabo površin. Nastane elaborat. Gre za pravi podvig. S tem se ukvarjam že 22 let, zame so sicer stvari utečene. Marsikdo bi se v tem izgubil. Ali pa bi moral prepustiti stvari strokovnjakom in stroški bi bili visoki.

Kdaj so bile težave najhujše?

Pred 20. ultramaratonom. Bile so predvsem finančne narave. Moram izpostaviti tedanjo vlogo celjskega župana Bojana Šrota. Po njegovi zaslugi smo s preostalimi devetimi župani sklenili petletno pogodbo, ki smo jo kasneje tudi podaljšali. Občine so pomagale pri plačilu stroškov za policijo in za postavitev prometne signalizacije.

Boste naslednje leto, po 30. maratonu, spet sedli in krepko premislili, kako naprej?

V skoraj enaki sestavi organiziramo maraton že 22 let. Malce smo utrujeni. Edini smo, ki smo preživeli stresna leta, ki niso naklonjena množičnim prireditvam. Gospodarstvo šepa, država pa je bolj naklonjena drugačnim prireditvam. Nam je ne uspe prepričati, da je naša državnega pomena. Obenem se zavedamo, da je brez Slovenske vojske ne zmoremo izpeljati. Upam, da se nam bodo pridružili mlajši somišljeniki. Vse manj je tistih, ki so pripravljeni pomagati brezplačno. Nikoli nismo stremeli k dobičku. Če bi, bi bila zadeva kratkoročna.

Vaše društvo ima specifično vlogo, priznanja komisije za Bloudkove nagrade in plakete ali Športne zveze Celje se vas izogibajo.

Gojimo množične rekreativne prireditve. Cilj je navdihovati čim večje število ljudi, jih prisiliti h gibanju. Smo pa pred leti ugotovili, da je zgornja meja tisoč udeležencev. Več jih ciljno prizorišče me more sprejeti. Obenem nam od Ljubnega naprej preostane le cesta. Dolgoročno sta oba problema rešljiva. Zadnji pogovor z direktorjem podjetja Logarska, d. o. o., je bil zelo pozitiven, morda bodo v prihodnosti prevzeli organizacijo zaključka maratona.

Kakšna so vaša pričakovanja pred sobotnim štartom 29. ultramaratona od Celja do Logarske doline?

Zdaj poteka vse zelo umirjeno. Včasih smo se sestajali vsak dan, hoteli in urejali zadeve. Zadnja leta ni nestrpnosti, skrbi nas le ogromno število prijav. Tujcev bo veliko, vremenska napoved je ugodna. Ljudje me ustavljajo in sporočajo, da se vidimo v soboto. Spet bo pravi praznik. Moja želja je, da bi prireditev ostala še dolga leta. Udeleženci so zadovoljni. Marsikaj se da nadgraditi, zaenkrat dajemo vse od sebe. Prisotna je tudi improvizacija, z dobro voljo rešujemo vse.

DEAN ŠUSTER
Foto: Grupa

VSAK ČETRTEK

novi tednik

ZGODBE S CELJSKEGA – NOVICE IZ 33 OBČIN

www.novitednik.com tednik@nt-rc.si

Največ informacij s Celjskega

radio celje

95.1 95.9 100.3 90.6 MHz

www.radiocelje.com

**Medijska pokroviteljka maratona
Celje–Logarska dolina**

»Vsako leto poskušamo tematsko zaokrožiti sklop kmečkih opravil, ki so bila pri nas najbolj znana. Ideja da idejo, zamisli pa s skupnimi močmi tudi uresničimo. Domačini se radi predstavijo, saj je Angelska nedelja ponos Planine, ob tej prireditvi nekaj sto obiskovalcev obiše naš kraj, kar se sicer ne zgodi vsak dan,« je povedal predsednik KS Planina pri Sevnici Rihard Stopinšek.

Kmečki vsakdan na Angelski nedelji

Obiskali smo eno najstarejših turističnih prireditev v občini Šentjur

Pred 37 leti je skupina zanesenjakov na Planini pri Sevnici, v kraju s 1.800 prebivalci, ustanovila turistično društvo, ki je ob tradicionalnem romanju k podružnični cerkvi sv. Križa na prvo nedeljo v septembru vsako leto pripravilo turistično prireditev Angelska nedelja.

Dogodek, ki velja za eno najstarejših tradicionalnih prireditev v občini, obiskovalce od bližju in daleč še danes privablja s povorko in prikazom starih kmečkih običajev. Zadnja leta so njegovo organizacijo prevzeli člani tamkajšnjega prostovoljnega gasilskega društva, ki letos obeležuje 120 let.

Na povorki skozi planinski trg so tokrat prikazali opravila, ki so jih ljudje nekoč opravljali ročno. Ob brnenju traktorjev in ob zvokih »frajtonarice« so vaščani na prikolicah in vozovih predstavili obračanje in grabljenje sena, spravilo sena na kozolec in spravilo lesa iz gozda. Obiskovalci so lahko občudovali tudi prve preproste naprave, ki so olajšale delo kmeta, in njihov postopen razvoj v napredno in danes nepogrešljivo kmetijsko mehanizacijo. Med slednjo je bila tudi samonakladalna prikolica za hlodovino, inovacija domačina Jožeta Zapuška. Paša za

oči so bili tudi delujoči starodobni traktorji, ki so bili izdelani pred več kot pol stoletja. Na repu povorke so planinski trg prevozili člani kolesarske sekcije kluba Večno mladi iz Šentjurja, katerega član Vili Selič se lahko pohvali z enim najstarejših koles v Evropi, ki nosi letnico 1889.

Domača društva so povabila še na ogled lovske, gobarske in čebelarke razstave, velika gneča je bila tudi pri krušni peči, kjer so gospodinje mesile testo in pekle pršjače ter komajda dohajale povpraševanje.

TINA VENČUST
Foto: GrupA

Pred industrijsko revolucijo so ročno opravljali tudi vsa dela v gozdu. Vaščani Planine so prikazali spravilo lesa s konjsko vprego iz gozda do nakladalnih zapornic. Na enem vozu si je bilo mogoče ogledati podiranje, razrez in pripravljanje lesa za zimo.

Spravilo sena na kozolce z vilami je zahtevalo veliko močnih mož in fantov. Kot je bilo mogoče slišati na Planini, se nikoli niso branili tudi družbe deklet, ki so ob končanem delu pogosto pristala na »seneni vzmetnici«.

Šest gospodinj je na Angelski nedelji krepko zavihalo rokave, saj so v dveh krušnih pečeh spekle okoli štiristo pršjač. Najbolj so v promet šle tiste, premazane z jajcem, s peteršiljem in z ocvirki. »Ker smo peke vajene, ne potrebujemo predpriprav. Je pa po pršjačah takšno povpraševanje, da jih nikoli ni dovolj in da najbolj zavzeti nanje čakajo kar dve uri, vse odkar testo zamesimo,« je povedala Marija Deželak.

Pod vtisom rdečega petelina

So pa na Planini poleg Angelske nedelje, ki sodi pod okrilje prireditev Šentjursko poletje 2013, pred dnevi obeležili še en pomemben dogodek. Organizator prireditve PGD Planina pri Sevnici za varnost pred rdečim petelinom namreč skrbi že 120 let.

Za dolgoletno tradicijo, dobro organiziranost, njihovo tehnično in strokovno izpopolnjevanje, delo z mladimi in predvsem za aktivno vlogo v lokalni skupnosti je prejelo zlato značko štaba Civilne zaščite za zahodno Štajersko. Jubilejno prireditev na predzadnjo avgustovsko soboto je slavnostno začel mimohod gasilskih društev, nastopajoči so jo popestrili z utrinki iz preteklosti in prikazi starih gasilskih črpalk ter kronali s predajo ključev novega kombiniranega gasilskega vozila in s prevzemom nove motorne brizgalne.

Prvi kronološki zapis boja proti ognju na Planini pri Sevnici sega v leto 1843. Na določenih mestih na trgu so bile postavljene velike kadi z vodo, ki se jih je smelo uporabljati le v primeru požara. Prav tako je vsaka hiša morala vsako noč imeti čuvaja, ki je pazil, če bi kje zagorelo. Danes so intervencije gasilcev popolnoma drugačne, kot je povedal predsednik PGD Planina pri Sevnici Andraž Hladin, pa so imeli člani društva to poletje več dela kot s požari z organizacijo kar dveh velikih prireditev.

Na Planini pri Sevnici deluje podjetje Tajfun, ki zaposluje veliko domačinov in pomaga pri razvoju kraja. Ustanovitelj podjetja Jože Špan je dobro poznal težave kmetov in ker jim je želel delo olajšati, je leta 1967 kot prvi izdelek razvil pihalnik za seno. Ta je s pomočjo vetra, ki ga proizvajajo vetrnice, seno hitro in preprosto spravil na senik in po zaslugi svoje moči najverjetneje pomagal pri izbiri imena podjetja.

SPODBUDNA ZGODBA

Žalčana Maja in Danijel Telebar sta se obnove zgradbe lotila pogumno, saj verjameta, da bo v njej spet tako živahno, kot je bilo v njunih najstniških letih.

»Vedela sva, da bova morala v objekt vložiti veliko sredstev, vendar si nisva niti pod razno predstavljala, koliko bo stroškov že samo z odvozom smeti in s čiščenjem, kaj šele z vsem ostalim,« pripovedujeta zakonca Telebar, ki vseh stroškov, ki so nastali z obnovo še nista seštela, na prvi pogled pa niso nič nižji, kot jih je predstavljal nakup zgradbe.

Nova vsebina žalske Korone

V prenovljenem poslovno-gostinskem objektu v središču Žalca poleg kavarne tudi drugi najemniki

Objekt v neposredni bližini žalske tržnice, širšemu krogu ljudi poznan kot Korona, je po nekaj letih propadanja ponovno zaživel. Nepremičnino, katera je v zadnjem času služila kot pribežališče narkomanov, je za nekaj več kot 70 tisoč evrov letos spomladi odkupil mlad par in tako zaključil žalostno zgodbo propadanja zgradbe, na katero veliko mladih Žalčanov vežejo lepi spomini.

V nekdanji gostinski lokal Korono, po katerem je zgradba neuradno dobila tudi ime, sta že kot najstnika rada zahajala tudi sedanja nova lastnika tako zgradbe kot prenovljene kavarne, podjetnika Maja in Danijel Telebar, ki sta stavbo s pomočjo staršev in sorodnikov odkupila letos marca ter jo nato popolnoma prenovila.

Zgradba je bila v zelo slabem stanju, saj so se v njej zadrževali odvisniki, ki so se vanjo naselili, potem ko je pred dvema letoma po propadu gradbenega podjetja v njej prenehal delovati samski dom. Za tem so v objektu brez vode in elektrike več let

prebivali narkomani. Najbolj problematični so bili zgornji prostori, v katerih je po pripovedovanju Danijela smrdelo po urinu, dimu in človeških iztrebkih. Ko je bila kakšna izmed sob polna smeti, so se namreč »bivši najemniki« prestavili kar v naslednji prostor, saj so jih imeli na razpolago več kot deset. Čiščenje je bilo še toliko bolj zahtevno, ker so bila tla povsem prekrita z iglami. Nova lastnika sta morala zaradi tega najeti kar ekipo Društva za pomoč in samopomoč Želva-Eureka, ki je odstranila vse narkomanske pripomočke. Žalčana sta celo preračunala, da bi lahko odvisniki z denarjem, ki so ga v teh dveh letih namenjali za mamila, objekt odkupili kar sami.

Kavarna, kot je nekoč že bila

Za ponovno oživitve je bilo tako potrebno kar nekaj poguma in vztrajnosti. »Mož je imel, odkar ga poznam, nešteto predlogov, s čim vse bi se rad ukvarjal. Kot ekonomistka sem vse njegove ideje vedno gledala le skozi številke in jih tako vedno prera-

čunavala, ali bi se izplačale ali ne,« razlaga Maja, ki so se ji odkup in prenova stavbe v neposredni bližini žalske tržnice ter odprtje kavarne v njej le zdele uresničljive ideje njenega moža, ki je sicer lastnik Avtovleke Celje.

Odprtje prenovljenega poslovno-gostinskega objekta, v katerem so danes poleg obujene kavarne Korona še ostali najemniki, je bilo julija. Žalčana si želita, da bi zgradba kar se da hitro na novo zaživela. Prav zaradi tega sta se, kljub temu, da do sedaj nista imela izkušenj v gostinskih vodah, lotila odprtja kavarne, v kateri želita poleg klasičnega gostinskega dela ponuditi tudi družabnega. Načrtujeta namreč, da bosta vsaj nekajkrat mesečno organizirala akustične džeze in blus koncerte, potopisna predavanja, večere stand up komedije in filmov. Poleg njunega gostinskega lokala so trenutno v pritličju objekta tudi frizerstvo, brusilnica nožev, darilni butik in trafika ter v prvem nadstropju 11 pisarn oziroma poslovnih prostorov, namenjenih za oddajo.

SPELA OŽIR, foto: TimE

Kdo so letošnji občinski nagrajenci?

Občina Žalec bo občinski praznik, ki ga praznuje 6. septembra kot spomin na II. slovenski tabor, ki je bil ravno na ta dan pred 145 leti v Žalcu, obeležila s slavnostno sejo, ki bo jutri (v petek) ob 19. uri v Domu II. slovenskega tabora Žalec.

Na njej bo med drugim podelila tudi občinska priznanja. Grbe bodo letos prejeli PGD Arja vas in PGD Gotovlje ob 110-letnici ustanovitve, Ivan Glušič iz Petrovč za dolgoletno aktivno delo v društvih in organih občine, Danica Jezovšek Korent iz Žalca za dolgoletno delo

na razvojnih nalogah v občini in Eran Sadržnik za zasluge pri razvoju mesta Žalca in za dolgoletno aktivno delo.

Plaketo bodo prejeli Franc Divjak iz Šempetra za prizadevanje pri razvoju kraja in aktivno delo v društvih, Jožef Jančič iz Griž za uspešno delo v krajevni skupnosti in društvih, Hainz Peter Janič iz Gotovelj za aktivno delo v krajevni skupnosti in projektih javne infrastrukture ter Neli in Karmen Zidar Kos s Ponikve pri Žalcu za dosežke na glasbenem področju.

Gostilna Privošnik je stara »furmanska« gostilna z več kot 130-letno tradicijo. Pri nas vam bosta stregli že četrta in peta generacija Privošnikov. Naša gostilna je znana predvsem po posebno naravno hlajenem pivu.

Prav tako smo znani po svojih sezonskih domačih kolinah, hišnem savinjskem želodcu, sočnem ocvrtem piščancu ter seveda okusu domačnosti v vseh naših jedeh.

Leta 2011 smo v uporabo dobili tudi blagovno znamko in znak »GOSTILNA SLOVENIJA«.

Gostilna Privošnik; Franc Privošnik s. p.; Rimska cesta 150; 3311 Šempeter v Savinjski dolini; Telefon: 03 7001803

Sejemsko vzdušje pod stoletnimi lipami

Tržnica pod lipami je v teh letih zaslovela predvsem po zaslugi sproščenega in domačega vzdušja. Vsako prvo soboto v mesecu jo obiše tudi do 350 ljudi.

V Gotovljah ena najbolj prepoznavnih kmečkih tržnic v dolini – Gasilci z vodnimi curki zalili 110 let delovanja

Gotovlje so središče ene izmed desetih krajevnih skupnosti v občini Žalec. Gručasta vas s podružnično osnovno šolo, cerkvijo in gostilno je na jugu vpeta med spodnjesa-
vinjske travnike in polja, medtem ko na severu krajevna skupnost z zaselkom Sveta Jedert sega do južnega roba Ložniškega gričevja. Če so bile Gotovlje lep čas poznane po hipodromu, so danes po eni izmed najbolj obiskanih kmečkih tržnic in zanimivemu praznovanju pusta, med ljubitelji zgodovine pa po graščini in drevoredu Plevna.

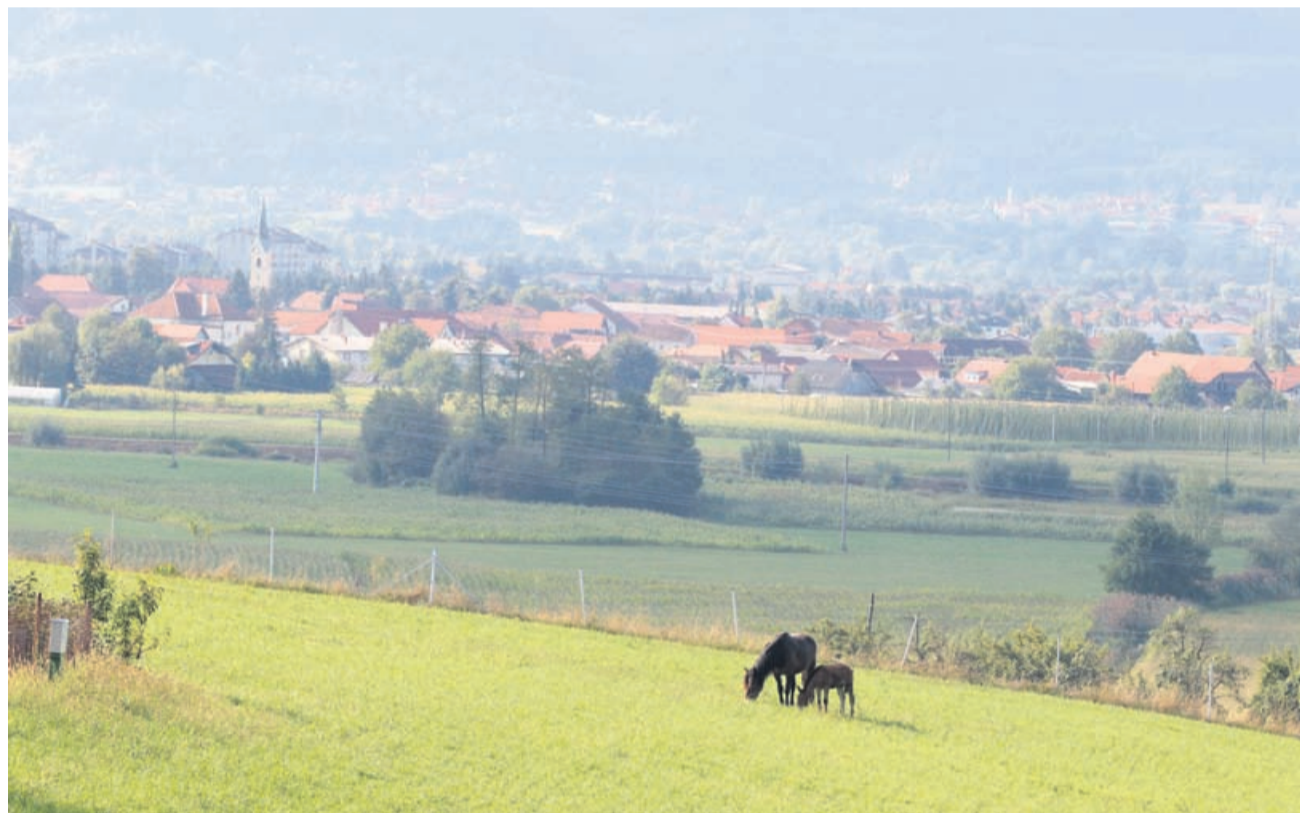
Utrip tega majhnega spodnjesa-
vinjskega kraja skupaj ustvarjajo v prvi vrsti člani Turističnega društva Lipa in Prostovoljnega gasilskega društva (PGD) Gotovlje, ki

je konec avgusta praznovalo 110 let delovanja. Dejavnosti tako prvih kot drugih se prepletajo in na ta način dajejo kraju podobo podeželske vasi, v kateri je še vedno

zaznati vrednote in navade, ki so bile nekoč, ko se je na podeželju večina ljudi še poznala med sabo, prisotne na vsakem koraku.

Na tržnico od blizu in daleč

Osrednji dogodek, ki v Gotovlje v zadnjem času privablja največ prebivalcev iz okoliških krajev kakor tudi iz drugih delov Slovenije, je kmečka tržnica pod stoletnimi lipami, ki jo Gotovljani pripravljajo vsako prvo

Gotovlje so osrednje naselje v istoimenski krajevni skupnosti. V zadnjih letih, ko se Žalec čedalje bolj širi, pa postajajo tudi del njegovega predmestja.

soboto v mesecu že sedmo leto zapored. Na njej tudi do 30 razstavljalcev iz vse Slovenije prodaja najrazličnejše izdelke, v prvi vrsti pa gre za domače prehrabene dobrate. Tako lahko obiskovalci, ponavadi se jih med 8. in 12. uro med stojnicami sprehodi tudi do 350, izbirajo med domačimi pekovskimi, suhomesnatimi in mlečnimi izdelki kakor tudi vrtninami, sadikami, pletenimi izdelki, ozimnico in drugimi s podeželjem povezanimi predmeti. Organizacija tržnice pa ni edina aktivnost gotovelskega turističnega društva, ki ga zadnji dve leti vodi **Lidija Florjančič**. Ena izmed večjih so tudi pustne maske, s katerimi sodelujejo tako na pustnem karnevalu na Vranskem kakor v Žalcu, na pustno nedeljo pa se sprehodijo po gotovelskih ulicah in obi-
skujejo »lene« vaščane, ki jih pričakajo doma in pogostijo z različnimi dobrotami.

Ob praznovanju poskrbeli za gasilski vodomet

Veliko vlogo pri povezo-
vanju krajanov imajo tudi gasilci. Razlog, da so letos še posebno aktivni, je 110-letnica delovanja PGD Gotovlje s predsednikom **Edvardom Kuglerjem** na čelu. Obeležili so jo na prav edinstven način, ki ga v Savinjski dolini do sedaj še nismo videli. 110 gasilcev se je postavilo v krog in z vodnimi curki, ki so jih usmerili v središče, zalili letošnje slavje. Pri tem je sodelovalo 17 društev, 160 gasilcev z 12 motornimi brizgalnami. Sicer pa se lahko društvo pohvali s prenovljenim gasilskim domom, kar si je kot prednostni cilj zadalo že pred desetletjem. Nena-
zadnje jim je to le uspelo, kljub nekaterim težavam z ne povsem dodelano dokumentacijo, zaradi česar je izgradnja doma mirovala dve leti.

ŠPELA OŽIR
Foto: SHERPA

S Plevno dobil telefon tudi Žalec

Ena izmed najbolj prepoznavnih kulturno-zgodovinskih točk v Krajevni skupnosti Galicija je graščina Plevna. Graščino, ki je danes blede senca političnih odločitev v preteklosti, obdajajo ostanki parka z nekaterimi ohranjenimi eksotičnimi drevesnimi vrstami. Dovozno pot obdaja več sto metrov dolg drevored, ki je delno ohranjen in skupaj s parkom predstavlja del zavarovanega graščinskega kompleksa.

V graščini Plevna so na prelomu iz 19. v 20. stoletje, ko je bil njen lastnik predsednik vlade avstrijskega cesarstva Max Wladimir baron pl. Beck, pripravljali zabave in srečanja za najvišje sloje takratne družbe.

Še leta 1809 je na območju današnje graščine stala lesena hišica, ki jo je v 1. polovici 19. stoletja kupil Hausmann, takratni lastnik Novega Celja. Po njem je posest prišla v roke Italijana Prosoglia, ki je na zemljišču gojil murve. Med leti 1890 in 1923 je imela Plevna v lasti rodbina Beck, takrat pa je v njej živel tudi njen najvidnejši lastnik Max Wladimir baron pl. Beck, predsednik vlade avstrijskega cesarstva v letih 1906 in 1908. V tem času je graščina postala središče visoke družbe in državniškega življenja, saj so se v njej zbirali ministri, visoka aristokracija in diplomacija. Imela je neposredno telefonsko povezavo z Dunajem. Prav zato je hkrati s Plevno dobil telefon tudi Žalec.

Občina Žalec v drevoredu Plevna redno obnavlja poškodovana stara drevesa, ki sodijo v zavarovan graščinski kompleks.

Manj denarja za obnove cest

Središče Žalca v novi preobleki naslednje leto – Izgradnja doma upokoencev še vedno čaka

Pomen Žalca se je v slovenskem prostoru močno okreplil po II. slovenskem taboru 6. septembra 1868. Kot trg je namreč prevzel pomembno vlogo pri krepitevi narodne zavesti.

Žalec tudi danes ostaja pomembno upravno središče in osrednja spodnjesevinska občina, v kateri v desetih krajevnih skupnostih skupaj živi nekaj več kot 21 tisoč prebivalcev. O dogajanju, projektih in nenazadnje nekaterih zapletih v občini Žalec smo se pred občinskim praznikom pogovarjali z županom Jankom Kosom.

Največji aktualni projekt v občini, ki ga obenem tudi krajan najbolj občutijo na lastni koži, je Obnova starega mestnega jedra Žalec. Kako daleč je in kdaj lahko pričakujemo, da bo mestno središče zasijalo v novi preobleki?

Vsaka gradnja je lahko moteča, a na srečo Žalčani in okoliško prebivalstvo to kar dobro sprejemajo. Izvajalec je začel prenavljati mestno jedro 10. junija. Prvi del prenove, ki naj bi ga izvajalec skladno z načrti zaključil 21. oktobra, je razdeljen na dva dela. V prvem delu je konec julija izvajalec že zaključil načrtovane posege. Zaključil je dela pod zemljo od Celjske ceste 4 do čokoladnega ateljeja, kjer je že položil grobi asfalt. Še prej je prenovil vodovod in zgradil kanalizacijo ter znižal teren cestišča. Trenutno prenavlja infrastrukturo v osrčju Šlandrovega trga. Najprej je začel izkopalvati in delati na desni strani v smeri proti Šempetru, pred kratkim pa je začel delati še na levi polovici. Prenova naj bi se zaključila naslednje leto junija.

So se do sedaj pojavili kakšni zapleti?

Zapletov pri gradnji zaenkrat ni. Za krajši čas je bila upočasnjena le izgradnja. Menim, da je bil izvajalec zaposlen še na drugih gradbiščih, kar je tudi razlog, da se ni povsem držal predvidenih rokov. Občina je vztrajala, da ojača gradbene ekipe in da se drži sprejetega terminskega načrta izgradnje. Zaenkrat izgleda, da so naša opozorila zalegla. Občina je kot investitorica neizprosna. V primeru, da se izvajalec ne bi držal sprejetih obvez, bi odpovedala sklenjeno pogodbo. Mislim, da tako daleč zagotovo ne bo prišlo. V primeru, da bi prekinili tako veliko pogodbo, bi to pomenilo izgubo časa in podražitev projekta.

Občina Žalec si kot osrednja spodnjesevinska občina že več let prizadeva zgraditi dom starejših občanov. Ker je v Spodnji Savinjski dolini po pravilniku ministrstva že dovolj postelj za starostnike na število prebivalstva, država na tem območju še vsaj nekaj časa ne bo podeljevala novih koncesij. Žalčani si tako prizadevate zgraditi dom, ki bo spadal pod okrilje Doma upokoencev Polzela, v katerem bodo na ta način zadostili novim standardom na področju domske oskrbe in tako rešili probleme z neustreznostjo namestitvev. Kdaj ga lahko pričakujemo?

Občina Žalec ni nikoli pristala na logiko izsiljevanja gradbenih investitorjev, ki so predlagali, da bi zgradili dom, na kar bi se občina šele potegovala za koncesijo. Dom v Žalcu bosta tako gradila ministrstvo in Dom upokoencev Polzela. Občina Žalec bo prispevala le zemljišče in investitorja morda oprostila plačila komunalnega prispevka, saj gre za državno negospodarsko javno službo. Občina je do sedaj upoštevala vse smernice ministrstva. Sprejela je podrobni prostorski načrt in zemljišče komunalno opremila. Za projekte je v vseh teh letih namenila že več kot 100 tisoč evrov. Po najnovejših informacijah se je ministrstvo odločilo, da bo gradilo dom kot pilotni dom 4. generacije, ki ga bo financiralo iz ostanka evropskih finančnih sredstev. Občini sedaj ne preostane drugega, kot da čaka.

Karl Erjavec, ki je naklonjenost volivcev na nedavnih volitvah preverjal v Žalcu, je pred časom obljubil, da se bo zavzemal, da bodo dom začeli graditi čim prej. A kot kaže, iz tega ni nič ...

Občina Žalec je z ministrstva prejela pismo, v katerem navajajo, da bodo poskušali, da bi se prve aktivnosti pri izgradnji doma začele že letos, sicer pa naj bi dom zgradili v finančni perspektivi 2014–2020. Če da ministrstvo kaj nase, bi moral biti dom zgrajen najkasneje leta 2015.

Janko Kos vodi občino zadnja tri leta. Potem ko so pod njegovim vodstvom lani dokončali največji investicijo na področju šolstva v žalski občini – izgradnjo OŠ Griže, se v času njegovega mandata obeta tudi zaključek obnove žalskega mestnega središča.

V primeru, da ministrstvo letos ne začne pridobivati gradbenega dovoljenja in če doma ne začne graditi prihodnje leto, gre v tem primeru za nemoralno in nenačelno ravnanje zaposlenih na ministrstvu.

Je pa zato eden izmed uspešno zaključenih projektov mestna tržnica v središču Žalca, ki jo je občina uspešno obnovila. Je tržnica po vašem mnenju zaživela?

Je. Glede na to, da gre za mestno jedro, ki nima velikega ruralnega zaledja, je kupcev kar nekaj. Spodbudno je tudi to, da ponudniki izdelkov niso le iz naše občine, temveč iz vse Spodnje Savinjske doline. Še v poletnem času, ko je bilo zelo vroče, so bili na tržnici stalni prodajalci in kupci.

Še bolj bo zaživela, ko bodo najemnike dobili tudi trije leseni zabojniki na tržnici. Kdaj naj bi se to zgodilo?

Pričakujemo, da naj bi se to zgodilo v septembru. Ker do sedaj na razpisih občine za najemnike zabojnikov ni bilo zanimanja, bo občina z najresnejšimi ponudniki kar neposredno podpisala pogodbe za prodajo domačih izdelkov in za izvajanje gostinskih storitev. V sklopu gostinskega dela si občina želi, da bi ponudnik prodajal savinjsko vino in sokove ter pivo Kukec. Prav zaradi tega pa je verjetno težje dobiti najemnika, ki bi bil klasičen gostinec. Vsi namreč gledajo le na dobiček, občina pa si želi, da bi bila to tržnica z domačimi, avtohtonimi pridelki.

Letošnje poletje je dogajanje v občini Žalec zaznamovalo tudi nejevolja nekaterih občanov zaradi visokih cen komunalnih priključkov. Prepričani so namreč bili, da so cene previsoke, zato jih niso želeli plačati. A kot kaže, so se strasti le umirile, saj je občina le znižala stroške priključitve na kanalizacijo. Kako ji je to uspelo?

Občina je morala najprej sprejeti občinski prostorski načrt in nov program komunalnega opremljanja stavbnih zemljišč. To je storila na julijski seji, kar je bil pogoj, da smo znižali cene. V občinskem prostorskem načrtu smo spremenili približno 150 hektarjev kmetijskih in gozdnih zemljišč v zazidljiva. V načrtu smo zagotovili veliko zapolnitev obstoječih zazidalnih območij, kar pomeni, da pride več stanovanjskih površin na kvadratni meter stavbnega zemljišča. Na dodaten pritisk smo zmanjšali tudi vrednost komunalne infrastrukture za 750 tisoč evrov, kar pomeni, da bodo občani plačali za približno 40 odstotkov nižjo ceno komunalnega prispevka. To velja za vso občino. Tudi tisti, ki so že prejeli odločbe, bodo sedaj prejeli nove, nadomestne z nižjo ceno.

Zakaj je občina to storila šele potem, ko so se občani v Petrovčah in Šempetru začeli pritoževati, in ne prej? Je občina podlegla izsiljevanju občanov?

Po izgradnji kanalizacije smo zavezancem za plačilo komunalnega prispevka posredovali

se bo podaljšal, saj občina ne bo imela finančnih sredstev. Občani se bodo morali s tem preprosto sprijazniti.

Občina Žalec ima 10 krajevnih skupnosti. Kako gledate na njihove pritiske po finančnih sredstvih?

Pritiski so do neke razumne meje povsem legitimni. Zmotijo me tisti, ki gredo čez rob in trdijo, da so kot občinski svetniki zastopniki svojega kraja, kar pa ni res. Če bi se vsak boril le za svoj kraj, potem bi se jaz samo za Ložnico. To ni pravi način dela. Svetniki namreč niso samo delegati krajev, od koder prihajajo, ampak morajo zastopati interese celotne občine. Če svetniki in predsedniki krajevnih skupnosti ne prestopijo meje dobrega okusa, je prav in zaželeno, da so proaktivni. Kjer so predsedniki krajevnih skupnosti aktivni in razumevajoči, ogromno problemov rešimo že na ravni krajevnih skupnosti. Spet drugi ravnaajo tako, da nezadovoljne krajaneposredno pošljejo na občino in si mislijo, da naj župan oziroma občina rešuje probleme, ki spadajo na raven krajevnih skupnosti.

Preteklo leto je tako kot na vseh drugih področjih tudi na občinskem najverjetneje zaznamovalo krčenje finančnih sredstev. Kako ste kljub temu zadovoljni in kaj so bili glavni poudarki?

Glede na razmere, ki vladajo v finančnem in ekonomskem okolju, je bilo leto za občino Žalec uspešno. Ponosen sem predvsem na naše občane, ki se trudijo in sodelujejo na različnih prireditvah ter na ta način žrtvujejo prosti čas. Tudi po krajevnih skupnosti, ki so podaljšana roka občine, so pridni in brez teh prizadevnih ljudi ne bi šlo. Ob občinskem prazniku se tako zahvaljujem občanom, ker so nas podpirali in verjeli v nas.

ŠPELA OŽIR, foto: TimE

KWB
Vodilno ogrevanje na biomaso

Mi dajemo energijo za življenje!

Ogrevanje na pelete, sekance in polena 2,4 do 300 kW

Obiščite naš razstveni prostor na Vrečerjeva 14, 3310 Žalec

Tel.: +386 3 839 30 80, E-pošta: info@kwb.si
www.kwb.si

Premalo drobnega gospodarstva

Ob občinskem prazniku smo se pogovarjali z županjo Občine Radeče Rafaelo Pintarič

Občina Radeče bo letošnji občinski praznik, ki ga praznuje 8. septembra v spomin na izgnance, ki so se v teh dneh leta 1945 vračali na svoje domove, proslavila s pestrim naborom prireditev. Ob tem bo osrednja pozornost veljala odprtju Turistično rekreacijskega centra Savus, ki bo nadgradil turistično ponudbo. Paradni konj slednje je zadnja leta predvsem splavarjenje, ki je tej občini v severovzhodnem delu Posavskega hribovja nekoč dajalo kruh. V zadnjih letih pa je bila za preživetje Radečanov najpomembnejša tamkajšnja papirnica, katere stečaj še po dveh letih močno kroji razmere v občini.

Občina Radeče je postala samostojna 1. januarja 1995 in spada med manjše občine. Na 50 kvadratnih kilometrih se razprostirajo štiri krajevne skupnosti s 23 naselji, kjer živi približno 4.600 prebivalcev. »V letošnjem občinskem proračunu je 50 odstotkov denarja namenjenega investicijam, saj sta se nam zamaknila dva evropska projekta. To je kar velik zalogaj, glede na to, da se na vseh ravneh sredstva zmanjšujejo,« je ob začetku pogovora dejala županja, Rafaela Pintarič, ki je bila na čelo občine izvoljena v 1. krogu nadomestnih lokalnih volitev maja 2012.

Velik udarec za občino je bil stečaj podjetja Radeče Papir, ki je bilo največji delodajalec v občini. Kako se to odraža v socialni sliki v občini?

V občini občutimo velike finančne posledice tega stečaja. V dveh letih, odkar podjetje ne obratuje, se to pozna pri sredstvih in v socialni stiski ljudi. Povečuje se število prošelj na Rdečem križu in v Karitas. Občina poskuša na tak ali drugačen način pomagati obema organizacijama. Povečuje se tudi število prošelj za socialno pomoč in subvencionirane najemnine, hkrati pa so ljudje vse bolj zadolženi. Ljudje so na trenutke nezadovoljni, ampak še dokaj mirni in dostojanstveni.

Kateri so po propadu papirnice preostali gonilniki gospodarstva?

Problem v Radečah je, da nimamo veliko drobnega gospodarstva. Trideset let so Radeče papir in nekaj vzporednih manjših družb zaposlovale vse ljudi, drobno gospodarstvo pa ni imelo spodbude. V takem primeru, ki se je zgodil pri nas, je to velik problem. Gonilniki ostajajo podjetja Baron, Muflon, Kuverta, Stealum in manjši gostinci ter zasebniki, ki imajo

enega ali dva zaposlena ali so samozaposleni, pri tem pa se naše gospodarstvo že konča.

Bi po vašem mnenju vladni program pomoči lahko pripomogel k ponovnemu zagonu papirnice, glede na to, da se po ogledu tovarne dosedanja interesenti niso odločili za nakup?

Zakaj se potencialni investitorji niso odločili za nakup, je težko reči. V prvi polovici leta po stečaju, ko so si papirnico ogledali Francozi in Turki, stanje podjetja najbrž ni bilo slabo. Stečajni upravitelj je verjetno naredil napako, ko ni pustil, da bi se proizvodnja nadaljevala, kar bi bilo verjetno bolje za prodajo. Odločitev je lahko tudi špekulativna, nekdo kupuje, ker rabi tržišče, nekdo zato, ker želi ukiniti konkurenco, nekomu ni pogodilo, ker papirnica nima urejene čistilne naprave in je problem ekologija. Nekdo verjetno čaka tudi prvo ali drugo dražbo ... V programu ukrepov je za potencialnega investitorja v Radeče Papir predviden poldrugi milijon v letošnjem in poldrugi milijon v prihodnjem letu. Denar bi pripomogel za lažji zagon papirnice, saj bi ob tem vlagatelj oziroma kupec potreboval takoj 100 do 120 ljudi, saj tako število zahteva sama narava dela v izmenah.

Letos razveseljujejo podatki o največjem vpisu otrok v podružnično šolo na Svibnem v zadnjih letih. Kaj pa sicer kažejo demografski podatki?

Demografska slika je za našo občino zelo slaba. Število ljudi vsako leto upada, priseljencev ni, kar je logična posledica tega, da ni industrije in delovnih mest, tudi cestne povezave niso ravno najboljše. Nekaj mladih ljudi ostaja doma, saj se zavedajo, da ima življenje na obrobju določene prednosti pred življenjem v mestu. Če bi bile povezave boljše, bi se verjetno tako odločilo še več ljudi, ki bi se na delo vozili drugam.

Pri kar nekaj projektih se vaša občina povezuje s sosednjimi občinami.

Glede na lego naše občine je povezovanje s posavskimi občinami za nas zelo pomembno. V občini Radeče leži prva elektrarna na Savi, Hidroelektrarna Vrhovo, ki je skupni imenovalec celotnih verig, ki so že zgrajene in ki še bodo. Sava kot potencial za energetiko in turizem je torej ena skupna točka. Tudi poti se iz naše kotline bolj odpirajo proti Posavju kot proti Celju. Blizu nam je tudi Zasavje, kjer je prav tako stična točka Sava. Imeli smo že veliko skupnih projektov in tudi v prihodnosti bo tako. Eden

Županja Občine Radeče Rafaela Pintarič

»Jutri bomo namenu predali Turistično-rekreacijski center Savus, na evropska sredstva je vezana tudi čistilna naprava na Obrežju, ki naj bi začela poskusno obratovati oktobra ali novembra. Med večjimi projekti, ki so v načrtu za prihodnje leto, je energetska obnova osnovne šole, upam pa, da bi prihodnje leto lahko začeli graditi tržnico v sklopu projekta Posavska špajza, ki ga izvajamo skupaj s posavskimi občinami. Med večjimi projekti je tudi večnamenski prostor v Krajevni skupnosti Jagnjenica, katerega ureditev smo februarja prijavi na ukrep 322, vendar zanj še nismo prejeli nobenega odgovora,« je uresničene in še načrtovane naložbe povzela županja Občine Radeče Rafaela Pintarič.

je tudi že prej omenjeni program ukrepov, ki jih je sprejela država.

V občini Radeče so štiri krajevne skupnosti. Kako skrbite, da se predvsem okoliške tri ne počutijo preveč odrinjene od središča?

Krajevne skupnosti imajo v naši občini veliko veljavo, saj najbolj poznajo potrebe in ideje ljudi. Njihovi načrti so tudi osnova za naš proračun. Vsako leto poskušamo v vsaki krajevni skupnosti uresničiti en tak projekt. Na Svibnem so poleg vsega ostalega pomembna predvsem vlaganja v podružnično osnovno šolo, v Vrhovem je veliko potreb na področju kulture in gasilstva, na Jagnjenici pa na področju infrastrukture in gasilstva. Pomembna je tudi dobro organizirana zimska služba, ki smo jo uredili na ta način, da komunala veliko sodeluje s krajevnimi skupnostmi, ki določijo, kje je čiščenje najbolj nujno. Prav je, da damo krajevnim skupnostim dodatna sredstva in da razpolagajo s svojim denarjem, saj vemo, da vsak denar oplemenitijo vsaj enkrat.

TINA VENČUST, foto: TimE

Slavnostna seja Občine Radeče s podelitvijo občinskega priznanja, ki ga letos prejme Aleš Breznikar, bo 6. septembra v Domu kulture Radeče. Na ta dan se bodo začeli tudi tradicionalni dnevi splavarjenja.

SPODBUDNA ZGODBA

Med steklom in aluminijem

Način gradnje, ki ga narekujeta sodobna arhitektura in zelena tehnologija

Simon Mlakar je že kot šolar rad obiskoval steklarsko delavnico svojega očeta, ki jo je ta ustanovil leta 1987. Iz majhne obrti z dvema zaposlenima je zrastle podjetje Stealum, katerega vodenje je oče sinu predal leta 1996. Družinsko podjetje, ki danes daje delo 15 zaposlenim, izdeluje in montira ALU-stavbno pohištvo. V času, ko so razmere na področju gradbeništva v Sloveniji nevhvaležne, Stealum vse več priložnosti išče v tujini.

Podjetje Stealum izdeluje in vgrajuje okna, vrata, zimske vrtove, vetrolove, notranje predelne stene, ograje in steklene, pločevinaste ter laminatne fasade. Med kupci so bila v preteklih letih na prvem mestu gradbena pod-

jetja, težave v tej panogi pa se v zadnjem času odražajo tudi pri poslovanju podjetja. Kot je povedal direktor podjetja Simon Mlakar, so se krizi vse do lanskega leta uspešno zoperstavljali, pri letošnjem poslovanju pa se poznajo slabe cene iz preteklih let in stečaj nekaterih gradbenih podjetij. Zaradi oteženih razmer v domovini se je podjetje osredotočilo na tuje trge, kot sta Avstrija in Nemčija, prihodnje leto pa bo trg razširilo še na Švico. »Poslovanje s tujino prinaša nekaj posebnosti, kot ssta drug jezik in spoznavanje drugih ljudi ter kulture. Nemci so na primer zelo zahtevni kupci, zato mora naše podjetje ohranjati kakovost. Težavnejša sta prevoz in logistika ob montaži stavbne opreme čez mejo,« je dejal Mlakar, ki si prizadeva svoje-

Simon Mlakar v proizvodni hali, ki se razprostira na 1.600 kvadratnih metrih in v delavnici.

»Najpomembneje pri tekmovanjih je, da ne glede na sektor, v katerem loviš, ugotoviš, kje plavajo velike ribe. Ko riba prime vabo, je treba biti hiter, če nisi osredotočen, lahko ulov tudi izgubiš,« je ribičinja Južnoafriške republike poučila sotekmovalke.

Ženske lovijo s palicami, katerih dolžina ne sme presegati 11,5 metra. Oprema zahteva veliko vzdrževanja, prav tako tudi denarja, saj je tekmovalni ribolov glede stroškov primerljiv z golfom. Pri rezultatu šteje največji ulov, ni pa dovoljeno loviti rakov in zaščitene vrste rib.

Mreže so polnile kot za šalo

Bogat ulov je navdušil 108 tekmovalk iz 18 držav

Življenje v občini Radeče zaznamuje Sava, katere tok so v preteklosti s pridom uporabljali za prevoz s splavi, v zadnjem času pa je reka vse bolj privlačna tudi za turizem in šport. Ker je na njeni dolgi poti kar nekaj jezov in hidroelektrarn, akumulacijsko jezero pa je tudi pri mestu Radeče, je ribiški klub zgradil eno lepših tekmovalnih tras v Evropi. Tokrat sta prelepo naravno okolje in bogat ulov navdušila udeležence svetovnega prvenstva v ribolovu za članice.

Ribolovna trasa ob reki Savi v Radečah sodi med najdaljše in najlepše v Evropi, zato ne preseneča, da so na njej organizirali številna velika tekmovanja. Leta 2004 je

bil tam svetovno prvenstvo za invalide, ki je kot eno prvih takih tekmovanj v svetu postavilo prve standarde v smislu dostopnosti gibalno oviranim osebam. Leta 2008 so ribiške palice ob nabrežju Save postavili udeleženci evropskega članskega prvenstva in lani udeleženci svetovnega mladinskega prvenstva. Po besedah predsednika Ribiške družine Radeče **Branka Zeliča** so ekipe navdušene nad čistim okoljem, prijaznimi domačini in dobro organizacijo, kar je opazila tudi mednarodna zveza športnega ribolova, ki je radeško ribiško družino ob lanskem evropskem prvenstvu imenovala kot najboljšo promotorko ribiške tekmovalne dejavnosti v svetu.

Ko trnek ne miruje ...

Za razliko od tekmovanj, kjer ribiči v celem dnevu le nekajkrat potegnejo za ribiško palico, trnek ob Savi ne miruje, kar je izkusilo tudi 108 udeleženk letošnjega svetovnega prvenstva. Kljub obratovanju Hidroelektrarne Vrhuvo, zaradi katerega Sava niha, je raven reke v času tekmovanja stabilna. Ribiška družina vanjo vraga tudi ribe iz lastne ribogojnice, nekaj pa jih ob poplavih proti Radečam priplava iz celjskega konca. Med najpogostejšimi vrstami rib so mrena, krap, rdečeočka, platnica in som, v manjši meri pa tudi postrvi. Ribičem pa, kot je dejal Zelič, godi tudi naravna kulisa prizorišča. »Drevje in grmovje odstranjujemo le toliko, kot

je najnujnejše, drugače pa raje še kaj dodatno posadimo. To ribiči cenijo, družbo jim delajo race, labodi, ki se jih ne bojijo in pridejo celo v njihovo bližino.« Prihodnje leto bo Ribiška družina Radeče v začetku junija gostila najvišjo raven tekmovanja v ribolovu s plovcem. To je klubsko prvenstvo, ki se ga bo udeležilo več kot 30 ekip iz vsega sveta.

TINA VENGUST
Foto: SHERPA

Ribiška družina Radeče je lani praznovala 55 let. V svojih najboljših časih je imela več kot 200 članov, zdaj pa se število giblje okoli 130. Predsednik Branko Zelič je vesel, da četrtno članstva predstavlja mlada generacija, ki jo za ribištvo navdušujejo s tekmovanji in z različnimi drugimi dejavnostmi, kot je na primer vzreja rib v lastni ribogojnici.

Prvakinje 20. svetovnega prvenstva v ribolovu za članice so postale Angležinke, drugo mesto je zasedla ekipa Hrvaške in tretje ekipa Italije. Slovenska ekipa se je uvrstila na 13. mesto.

»Najbolj pomembno je, da vsako ribo potegneš iz vode. V teh dneh mi je veliko rib potrgalo vrvico, med težjim ulovom pa je bila mrena, težka približno dva kilograma,« je povedala Tina Pikel, ki je tudi državna prvakinja med mladinkami.

služi za potrebe izdelave in delne montaže

»Največja težava pri poslovanju z grabinci je, da ni predplačil. Roki plačil so vedno nad 60 dni, ti pa se glede na mesečne razmere podaljšajo tudi do 100 ali 150 dni. To pomeni veliko denarja, ki ga imamo v soudeležbi, zaradi česar smo zelo ranljivi pri izdatkih. Denar sicer je v obtoku, nimamo pa ga na razpolago v podjetju.«

mu podjetju utreti še več poti do posameznih naročnikov.

Mladost se pozna pri razvoju

Podjetje, v katerega je vpleta vsa družina, zaposluje 15 ljudi, ki se jim po potrebi pridruži še zunanja ekipa 20 strokovno usposobljenih monterjev. Mlakar pri vodenju kolektiva nadaljuje očetovo tradicijo in poskuša za dobro delovno vzdušje med zaposlenimi skrbeti z vsako-

dnevnimi jutranjimi pogovori. S sodelavci poklepeta o njihovem napredku in nadaljnjih zadolžitvah. Ekipa, ki je zadolžena za projektiranje, je mlada, kar se po besedah Mlakarja pozna pri razvoju lastnih izdelkov. Pomembno vlogo pri proizvodnji ALU-stavbnega pohištva imajo stroji, vodeni s pomočjo CNC-tehnologije, ki omogoča hitro prilagajanje individualnim izdelkom ali serijski proizvodnji in kratke roke izdelave ter dobave.

Prihodnost v eko gradnji

Zakaj se ljudje namesto za klasično gradnjo odločajo za gradnjo z ALU-stavbnim pohištvom? Po besedah sogovornika tak način gradnje narekujejo moderna arhitektura in zelena tehnologija z nizkimi emisijami za okolje. »Potrošniki bi radi čim več prihranili pri energiji, blizu jim je eko način življenja. Staklo je material, ki ga pri gradnji uporabljamo že vrsto

let in je prijazen za vzdrževanje, pri aluminijastem stavbnem pohištvu pa so vsi profili prašno barvani in jih čistimo tako kot avto, preprosto jih operemo.« Enaki izdelki, ki so izdelani iz lesa ali plastike, se glede trajnosti in trdnosti ne morejo kosati z njimi, kot pojasnjuje Mlakar.

Podjetje, ki je med drugim poskrbelo za sodobno preobliko celjske osrednje knji-

žnice in Knežjega dvorca in je imelo letos poleti v domovini veliko naročil, povezanih z javnimi razpisi za energetske obnove zgradb, se želi v prihodnje še bolj usmeriti v eko način gradnje. Število redno zaposlenih se letos ne bo povečalo, bo pa temu po besedah Mlakarja morda bolj naklonjeno prihodnje leto.

TINA VENGUST
Foto: TimE

»Kljub dokaj neugodnim prometnim povezavam nismo v našem podjetju nikoli razmišljali, da bi tovarno selili na točke, bližje avtocesti, saj zaposleni večinoma prihajajo iz Radeč. Za prevoz svojih izdelkov poskrbimo z lastnim prevozom, za večje količine pa prevoz najamemo.«

V prestolnici vina

Nekateri trto sekajo, drugi nasade širijo – Kaj bo iz Banovine?

Virštanj. Ali tudi vi ob tem imenu najprej pomislite na vino? Razgled na virštanjske vinograde je res veličasten. »Za to lepoto se skriva trdo delo virštanjskih ljudi. Veliko jih je, ki obdelujejo vinograde ljubiteljsko, vendar se moramo zavedati, da to ni samo konjiček. Gre predvsem za trdo delo,« je spomnil med obiskom vinogradniškega Virštanja predsednik tamkajšnje krajevne skupnosti Srečko Jug.

V krajevni skupnosti, ki je vključena v občino Podčetrtek, pa tudi izven nje je seveda veliko vinogradnikov z odličnimi vini. Tudi različnih priznanj zanje ne zmanjka, čeprav ima virštanjsko vinogradništvo tudi žalostno plat. Veliko manjših vinogradnikov je namreč vinograde zaradi preslabega zaslužka preprosto posekalo. Drugi so v vinogradništvu našli poslovni izziv in odpri vinogradniške turistične kmetije ter vinotoče. Tako

so v virštanjskih gorah danes turistične domačije Štraus Kramer, kjer so imeli celo slovensko vinsko princeso, Stiploškov Jožetov grič, Volavškova kmetija Pri Skorcu, Velbana gorca knjižnega avtorja Slavka Topliška ... »Veseli me, da nekateri površine nasadov povečujejo. Ti za nadaljevanje virštanjske vinske tradicije zagotovo predstavljajo upanje,« dodaja Jug.

Vse manj kmetij

Krajevna skupnost Virštanj je iz leta v leto manj kmetijska, kmetij je vse manj. Takšnih kmetij, na katerih bi mladi videli prihodnost in ostali doma, danes ni veliko. »Največkrat se mora zaposliti vsaj eden od zakoncev ali celo oba. V številnih primerih takšno kmetijo vzame v najem večji kmetovalec,« opazuje usodo malih kmetij predsednik KS Srečko Jug. Tudi sam ne živi od kmetovanja. Vsak delavnik potuje v trideset ki-

lometrov oddaljen Rogatec, kjer je zaposlen v Gorenjevi tovarni. Po izobrazbi je diplomirani inženir strojništva, nato je opravil še magisterij iz ekotehnologije.

Na manjših kmetijah v Virštanju danes ni več mogoče preživeti, zato je nekaj domačinov našlo rešitev v podjetništvu. V njem so našli kruh zase in za svoje družine, posamezniki zaposlujejo celo druge krajane. Od teh smo v Novem tedniku že predstavili podjetje Konfekcija Marja, ki mu je uspelo preživeti dve za slovenske tekstilce izjemno težki desetletji. V družinskem podjetju **Marijane Plevnik** šivajo lahko konfekcijo in spodnje perilo, podjetje posluje vseh dvajset let pozitivno in to z isto desetino šivilj, ki prejemajo plače na dan izplačila. »Menim, da je znanja dovolj, treba je zbrati pogum in stopiti na pot,« spodbuja bodoče podjetnike predsednik krajevne skupnosti.

Občinski praznik Podčetrška bodo praznovali jutri, 6. septembra, ko bo slavnostna seja občinskega sveta. Na njej bodo podelili letošnja občinska priznanja. Najvišje letošnje priznanje, plaketo občine, bo za delo v turizmu prejela Fanika Šket iz Svete Eme, ki je dolgo vodila gospodarsko interesno združenje Turizem Podčetrtek. Priznanji občine bosta prejeli Dragica Gobec iz Cmereške Gorce (za delo v društvih) in turistična kmetija Štraus Kramer iz Virštanja, denarno nagrado so namenili Društvu za ohranjanje starih običajev Lastnič.

Banovina, najbolj znana virštanjska stavba. Po njenem pročelju se vije stara vinska trta.

Konkurenčni gasilci

Na območju krajevne skupnosti imajo letos dve večji naložbi, gradnjo kolesarske steze Sela-Virštanj in preno vo ceste Sela-Verače, ki bo širša. S kolesarsko stezo bo kraj turistično pomembnejši, v teh dneh ob njej sanirajo večji plaz. Ta je kriv celo tega, da imajo v krajevni skupnosti kar dve gasilski društvi. Zaradi plazu, ki je ogrožal star gasilski dom v Selah, je bilo treba zgraditi novega, vendar so se pojavila nesoglasja o novi lokaciji. V vasi Sela so ga želeli ohraniti »doma«, v Virštanju so ga želeli preseliti v svojo vas, saj tam vidijo središče krajevne skupnosti. Po nesoglasjih je del članov iz 80 let starega gasilskega društva Sela-Verače-Virštanj izstopil in ustanovil leta 2001 novo gasilsko društvo Virštanj, ki je še brez koncesije. V Selah imajo danes nov gasilski dom, v Virštanju so zgradili gasilski prizidek doma kranjanov.

V krajevni skupnosti Virštanj nimajo samo navdušenih in prizadevnih gasilcev, treba je omeniti vsaj še turistično kulturno društvo pod vodstvom **Olge Amon**, ki skrbi za različne prireditve. Za različne aktivnosti poskrbi športno društvo, veliko mladih se zbira na virštanjskem športnem igrišču. V Virštanju je prav tako sedež Konjenice Virštanj-Obsotelje, ki deluje tudi na območju občin Bistrica ob Sotli in Kozje. Konjenica, ki jo od letos vodi mlada **Ana Markelj**, seveda bistveno presega okvir Virštanja.

BRANE JERANKO
Foto: BJ

Letos gradijo kolesarsko stezo Sela-Virštanj, ob kateri v teh dneh sanirajo plaz. Plaz je med drugim ogrožal star gasilski dom (na sliki) in sprl gasilce.

V Virštanju je še marsikaj, kar opozarja, da smo v prestolnici šmarsko-virštanjskega vinorodnega okoliša. Od vinske turistične ceste do tega, da je v Virštanju sedež Društva vinogradnikov Virštanj - Kozjansko. Društvo povezuje vinogradnike iz večjega dela južnega Kozjanskega. Najpomembnejši pomnik starodavne vinogradniške in vinarske tradicije je starinska stavba Banovine z viteško vinsko kletjo, kjer naj bi hranili vino že celjski grofje. To stavbo, ki danes bolj kot ne sameva, naj bi v prihodnje namenili turizmu. Načrte pripravljajo v sodelovanju med občino, vinogradniškim društvom in šmarsko kmetijsko zadrugo, ki je lastnica stavbe. Vinogradnikom je pred nekaj leti že uspelo rešiti zapuščeno staro vinsko trto, ki se vije po pročelju Banovine. »Stoletja tri med vami jaz živim, bol in radost z rodom virštanjskim delim!« piše na spominski plošči, ki jo je društvo postavilo ob rešeni starodavni trti.

DOMAČIJA HALER

Olimje 6, 3254 Podčetrtek
T: +386 (0)3 812 12 00

I: www.haler-sp.si
E: info@haler-sp.si

Lokacija:

3 km od Term Olimia, 1 km pred samostanom Olimje.

Ponudba:

Imajo lastno pivovarno, v kateri varijo svetlo in temno pivo Haler. Pivo je naravno, brez dodanih konzervansov. Za skupine možen ogled pivovarne z degustacijo.

Aktivnosti:

piknik prostor, kolesarjenje, sprehodi, igrišče.

V restavraciji vam nudijo poleg ostale ponudbe tudi hišne specialitete: pečeno kračo, ploščo Haler, golaž Haler, pivski zrezek, pice iz krušne peči, dnevna kosila ...

Za skupine imajo pripravljene posebne menije po ugodnih cenah

V apartmajskem kompleksu imajo sobe in apartmaje, ki so delno klimatizirani, opremljeni s kopalnico, WC, hladilnikom in TV. Ena soba je prilagojena za potrebe invalidov.

Na dolgo zanemarjeno staro vinsko trto ob Banovini opozarja od leta 2007 spominska plošča.

Predsednik KS Virštanj mag. Srečo Jug

Pogled na virštanjske gorice. Trte je tudi letos poškodovala toča.

SPODBUDNA ZGODBA

Prvi človek družinskega podjetja Gaal Albin Leskovšek s sinom Andrejem. Danes si v podjetju med drugim pomagajo s trinajstimi različnimi tovornjaki, z enajstimi različnimi bagri in s sedmimi različnimi valjarji.

Rast ni bila prenačljiva

Gaal je danes največje gradbeno podjetje južnega Obsotelja

Predlagajte
podjetja,
ki so za vas
spodbudne
zgodbe

tednik@nt-rc.si

Pri Leskovških v Selah pri Virštanju so od nekdaj pametno gospodarili. Že v starih časih, ko je bila zasebna lastnina omejena, so imeli veliko kmetijo z okoli štiridesetimi glavami živine, danes je na tej domačiji uspešno, družinsko gradbeno podjetje Gaal. Pohvali se lahko s 35-letno tradicijo je na trgu, uspešno pa je tudi v teh za gradbenike težkih časih.

Ko so imeli na Leskovškovi kmetiji v Selah še veliko živine, je domači sin Albin Leskovšek začel delati v prevozniki dejavnosti. Imel je svoj tovornjak in z njim pomagal na gradbiščih nekoč

močnih gradbenih družb, kot sta bili Ingrad in Gradis. V osemdesetih letih je začel kupovati prve gradbene stroje, med njimi rovokopač, buldožer in valjar, za tem je zaposlil prve sodelavce. Nato

je sodeloval na gradbiščih z različnimi drugimi gradbenimi podjetji, prvi velik Leskovškov samostojni projekt je bila sanacija plazov na državni cesti čez Prevorje. Za izvajanje zahtevnih projektov so morali takrat zaposliti diplomiranega gradbenega inženirja.

Temu so sledila različna druga dela. Med najzahtevnejšimi projekti je bila prestavitev kamnite ročno klesane zložbe v Radljah pri Dravi, kar pet metrov visokega zaščitenega spomenika. Zaradi globokega temeljenja je bila zahtevna sanacija velikega plazu Ključice nad Kozjem, ponosni so prav tako na novo kamnito betonsko zložbo ob glavni cesti v Imenem, na opravljeno rekonstrukcijo ceste Podčetrtek-Olimje in še na kaj. Podjetje se ukvarja z nizkimi gradnjami, med njimi predvsem s prenovami

cest, sanacijo plazov in z gradnjo mostov.

Družinsko podjetje

Družinsko podjetje Gaal je danes največje gradbeno podjetje v južnem Obsotelju, med dvajsetimi zaposlenimi so trije inženirji. Podjetje je vsa leta preudarno vlagalo v nakup opreme, danes si med drugimi pomaga s trinajstimi različnimi tovornjaki, z enajstimi različnimi bagri in s sedmimi različnimi valjarji. »Uspešnost podjetja pripisujem njegovi umirjeni rasti, saj ni bila prenačljiva,« odgovarja direktor Albin Leskovšek. »Rast prav tako pripisujemo dobrim referencam, kar je pomembno pri pridobivanju projektov,« dodaja sin Andrej Leskovšek. Sin je danes prokurist podjetja Gaal, drugi človek podjetja, v njem se je zaposlil leta 2006, ko je na gradbeni fakulteti postal diplomirani inženir prometa. Trenutno končuje magistriraj iz gradbeništva, v domačem podjetju se največ

ukvarja s komercialnimi posli in pomaga pri vodenju gradbišč. V družinskem podjetju dela prav tako sestra Eva, ki opravlja pisarniško delo, brat Gregor končuje študij gradbeništva in računa, da se bo zaposlil doma.

Podjetje Gaal dela veliko za občine in državo. Letos je končalo gradnjo kolesarske steze pri Šmarju pri Jelšah, trenutno jo končujejo v Virštanju, asfaltirali so cesto Lesično-Planina, končujejo dela na cesti Buče-Kozje, v Slovenskih goricah začnajo obnovo ene od cest skupaj z novo kolesarsko stezo ... Razmere na trgu so težke, konkurenca je huda, kar nekaj gradbenih podjetij je propadlo. Vse to zahteva veliko truda za obstoj podjetja in njegovo nadaljnjo rast. Vizijska podjetja? Trenutno se po vstopu Hrvaške v Evropsko unijo odpirajo nove možnosti na hrvaškem trgu.

BRANE JERANKO

Foto: BJ

Kakovostno in vrhunsko vino ZGP Štajerska Slovenija / Šmarje-Virštanj

Posebej za vas smo k vrhunskim vinom Emino obudili kulinarčno zakladnico naših prednikov, da ne bi ostala pozabljena v času. V osrčju Kozjanskega smo zbrali gastronomske regionalne posebnosti, katere v skladu z vašimi željami vsakokrat pripravimo iz najbolj kakovostnih sestavin domačih pridelovalcev.

Rezervirajte si čas za dobro že danes:

info@emino.si • 051 647 715 • www.emino.si

Minister za zdravje opozarja:

“Uživanje alkohola lahko škoduje zdravju!”

Kakšen je utrip Podčetrтка?

Intervju z županom Petrom Misjo – Oktobra velike prireditve

Turizem in obmejna lega sta to, kar najbolj označuje občino Podčetrtek. Naloga občine je, da poskrbi za dobre pogoje tako za svoje občane kot za številne goste, ki jo obiskujejo. Za prve zato, da se iz odmaknjene občine ne bi odseljevali, za druge zato, da bi prihajali v čim večjem številu in prispevali k njenemu razvoju. O vsem tem smo se pogovarjali z županom Petrom Misjo.

Kako na splošno ocenjujete delovanje občine od lanskega občinskega praznika?

Kot zelo uspešno. V tem letu smo postorili marsikaj, občina je postala še bolj prepoznavna turistična destinacija. Novih pridobitev je veliko, od lani smo uredili kanalizacijski sistem v Imenem in Pristavi, prav tako smo uredili veliko cest.

Za Podčetrtek je pomembna gradnja enote šmarskega upokojenskega doma.

Načrte zanj smo pripravili že pred letom in pol. Zdaj čakamo na to, da pogodbo podpišejo še na ministrstvu za delo. Mislim, da bo ta kmalu podpisana in bo dom zgrajen prihodnje leto.

V Podčetrtku, na območju železniškega postajališča, je bila načrtovana tik pred začetkom gospodarske krize gradnja več bivalnih objektov, ki naj bi jih zgradila za trg družba GIC Gradnje. Gradnja se, kot kaže, še ne bo začela kmalu.

GIC Gradnje so občini plačale vse pristojbine. Verjamem, da se bo kmalu začela gradnja treh objektov.

Naselje Podčetrtek kandidira letos na tekmovanju Entente Florale za najbolj urejeno vas v Evropi. Kakšen vtis ste dobili ob obisku ocenjevalne komisije, kdaj bodo znani rezultati?

Smo med redkimi občinami, ki smo tudi izrazito turistično območje. Na dan nas obišče od dva do tri tisoč ljudi. Opazil sem, da je bila ko-

Župan Podčetrтка Peter Misja

misija z videnim zelo zadovoljna. Rezultati bodo znani 27. septembra, objavljeni bodo v Belgiji.

Med največjimi težavami v občini je stanje gradu Podčetrtek, ki še vedno ni obnovljen. Dosedanji večinski lastnik Zečević, ki dolga leta ni vlagal, je umrl. Kaj pričakujete od prihodnosti, saj je grad v takšnem stanju sicer lepo urejenemu kraju v sramoto?

Strinjam se. Moram opozoriti, da ima grad velike možnosti, pojavljajo se resni interesi, ki bi ga lahko kupili.

Od lanskega občinskega praznika je novo to, da je sosednja Hrvaška od letošnjega poletja v Evropski uniji. Kakšna so vaša pričakovanja od obmejne lege, kakšne možnosti vidite v tem, koliko s hrvaško stranjo že sodelujete?

Z njo, kot je že znano, sodelujemo zelo dobro. Pomembno je, da za nas meja tu nikoli ni obstajala. Sodelovali smo pri več evropskih projektih, tudi na hrvaški strani so pridobili projekt ureditve stare šole. Od sodelovanja

največ pričakujemo pri načrtovani gradnji obmejne vonarske ceste in kolesarske steze, ob Vonarskem jezeru. Seveda bo Vonarsko jezero, tako vsaj upam, glavni projekt štirih občin, to je Rogaške Slatine, Huma na Sotli, Zagorskih sel in Podčetrтка.

Od lanskega občinskega praznika je novost vključitev Podčetrтка v medobčinski inšpektorat z Rogaško Slatino in Rogatcem. Kako ste zadovoljni z delom inšpektorata in redarstva?

Prvi vtisi so dobri, čeprav veliko dela še ni opravljenega. V naslednjih tednih bo prednostna ureditev plačila turistične takse, zanjo ugotavljamo, da jo nekateri ne plačujejo redno.

Za občino je zelo pomembno sodelovanje z družbo Terme Olimia, kjer se že od nekdaj ne zapirajo med štiri stene. Od tega ima korist širše okolje. Kako ocenjujete sodelovanje občine s to družbo?

Naša občina zelo dobro sodeluje z vsemi turističnimi destinacijami in tudi s celotnim okoljem. Terme Olimia je največji gospodarski subjekt v občini in tudi največji zaposlovalec. Občina z njim dobro sodeluje, saj od njega dobi tudi največ od celotne turistične takse.

Kako na občino gledate z vidika predsednika Turistične zveze Slovenije?

Ta dolžnost prinaša Podčetrtku veliko, predvsem v promocijskem smislu. Ker sem tudi predsednik odbora za turizem pri skupnosti občin, sodelujem pri pripravi različnih strateških dokumentov, ki so za turizem pomembni. Vesel sem, da bodo letos oktobra najpomembnejše turistične prireditve v Podčetrtku, med njimi jubilejni Gostinsko-turistični zbor, Dnevi slovenskega turizma in zaključna prireditev ocenjevanja Moja dežela – lepa in gostoljubna.

BRANE JERANKO
Foto: arhiv NT

ZGODBE IZ KAMRE

Vir: Vladimir Šlibar: Kuharica ali kako so kuhale gospodinje na Celjskem v drugi polovici 19. in prvi polovici 20. stoletja, Pokrajinski muzej Celje, Celje 2003.

Rubriko pripravlja
Osrednja knjižnica Celje.

Kako so kuhale gospodinje na Celjskem (18) Glavne jedi

Pojem glavna jed je bil v prvi polovici 20. stoletja na celjskem območju še zelo relativen. Namreč, glavna jed je bila pri bajtarjih lahko slivov močnik, pri premožnem kmetu pa kuhana govedina ali pečena kokoš. Pri nekaterih celjskih meščanih je bil glavni del obroka praviloma že sestavljen iz več vrst jedi; vse je bilo namreč odvisno od socialnega statusa družine.

Pogostokrat pa se je dogajalo, da so družine velikih kmetov jedle dosti bolje kot nižji sloji meščanov. To velja vsaj za meso kot sestavino dnevnega jedilnika. Večina takratnega podeželskega prebivalstva je imela pri glavnem dnevnem obroku, to je južini, predvsem brezmesne, močnate ali zelenjavne jedi in le v nedeljo je bilo sestavni del glavnega obroka tudi meso. Veliki kmetje so se gibali nad tem povprečjem,

saj so meso jedli tudi dvakrat tedensko. Pomen mlečne prehrane je bil velik, saj je domači sir pogosto nadomeščal živalske beljakovine, surovo maslo pa so topili in ga uporabljali za zabelo, če je primanjkovalo drugih maščob.

Mnogokrat je družina svojo glavno in edino jed (zelje, žgance, krompir in kakšne brezmesne omake) pojedla iz skupne skleda, okoli katere je gospodinja položila žlice za vse člane družine. Podobna procedura se je ponovila pri večerji, le da je bil sestavni del obroka pogosto samo krompir v različnih oblikah. Pojem glavna jed je torej pri nižjih slojih pomenil večinoma tudi edino jed.

Število jedi

Število jedi pri glavnem obroku se je s socialnim statusom družine večalo. Tako so v višjih slojih mestnega prebivalstva servirali tudi

po več glavnih jedi z obvezno juho ali predjedjo na začetku in poobedkom na koncu. Sloji prebivalcev med obema premoženjskima ekstremoma – premožnostjo in revščino – so imeli navadno po eno glavno jed s prilogo in prikuho ali brez nje ter juho na začetku. Poobedek ni bil nujen del obreda. Na podeželju je bil vzorec jedilnika pogosto v veljavi le ob nedeljah, ko je bilo na mizi meso in z njim tudi goveja juha z rezanci ali kaka druga mesna juha.

Ob praznikih in posebnih priložnostih je bila na mizi tudi sladica.

Brezmesne jedi

Pečena kaša: Skuhamo gosto mlečno kašo, ji dodamo sol, sladkor, malo smetane, lahko tudi jajce. Polovico kaše vlijemo v namazan pekač, jo potrosimo z naribanimi jabolki, sladkorjem in cimatom. Nato jabolka

pokrijemo z drugo polovico kaše in v pečici spečemo. (Fani Štrajher, Jeronim)

Medeni štruklji: Zamesimo testo za štruklje iz pol kg

moke, 3 jajc in malo mleka ter ga razvaljamo za nožev rob na debelo. Namažemo ga z nadevom iz 2 jajc, 100 g medu, 1 dl mletih orehov, 20 g skute in smetane. Zvijemo ga v daljši štrukelj in zavijemo v prt, v katerem ga v rahlo osoljenem kropu skuhamo. Kuhane narežemo, zabelimo s praženimi drobtinami in zraven ponudimo kompot iz suhega sadja. (Turistični krožek, OŠ Gornji Grad)

Servirna posoda za klobase

Mesne jedi

Žlinkrofi: Naredimo testo iz 30 dag moke, 2 jajc in malo mleka tako, da bo mehkejša kot za rezance. Pustimo ga malo počivati in ga nato razrežemo na kvadrate 10 x 10 cm. Nanje damo nadev v obliki kroglic. Robove testa zavijemo navznoter in jih pritisnemo, da nastane vdolbina. Žlikrofe kuhamo 10–15 minut v slanem kropu. Kuhane zabelimo s prepraženimi drobtinami, zraven pa ponudimo krompirjevo solato, čežano ali kisló zelje. Nadev: pol kg kuhane zmlete suhe svinjine, 1 kg starega kruha, 6 jajc, peteršilj, 1 žlica sesekljane čebule, 2 žlici masti, malo mleka. Druga varianta nadeva: tri četrt kg suhih hrušk (zmletih na mesoreznici), 10 dag masla, 10 dag drobtin, sladkor, cimet, smetana. (Štefka Prek, Sv. Florijan pri Gornjem Gradu)

Paprikaš – »paprika hendl«: Mast v kozici razbelimo in damo in damo vanjo nekaj šalotke, jo zarumenimo, potem dodamo piščanca in dušimo. Nato zmes zalijemo z juho ali vodo, posujemo s papriko in z moko. Ko je jed že skoraj kuhana, jo polijemo s smetano in pustimo, da se v smetani še malo duši. (Elizabeta Cesar, Mozirje)

Planinske poti vabijo

Vzdrževalci planinskih poti vzhodnega in srednjega dela Slovenije so se zbrali na licenčnem usposabljanju v planinskem domu na Menini planini.

Prisotnih je bilo 56 markacistov. Usposabljanja so se udeležili tudi inštruktorji Maksimiljan Kotnik, Zdravko Bodlaj, Stanko Gašparič, Jaka Kotnik in zdravnica Lona Heber. Obnovili so znanja varstva pri delu markacista na terenu, prve pomoči in reševanja ponesrečencev, urejanja poti in markiranja. Preizkusili so vse možne načine vrvnega varovanja markacistov in uporabo vseh vozlov za varno delo na zahtevnem ali zelo zahtevnem terenu. Tudi odstranjevanje in žaganje

podrtega drevja je včasih potrebno, zato mora markacist tudi obvladati delo z motorno žago in je bilo o tem delu veliko povedanega. Delo markacistov zajema tudi čiščenje, označevanje, nadelavo, izdelavo raznih napisov in smernih tabel, varovalnih ograj, stopnic, jeklenic ... Vsako leto je treba prehoditi in pregledati vse društvene planinske poti, pozorni morajo biti, da so na vseh vrhovih opremljene omarice z žigi in vpisnimi knjigami. S sečnjami po gozdovih se tudi podirajo drevesa s planinskimi označbami in jih je treba nadomestiti. Nekaj poškodb je upravičenih, nekaj pa tudi namernih, da potem planinci iščejo pravo pot ali zaidejo.

Delo markacistov je zahtevno in odgovorno, toda prostovoljno. Vse stroške pokriva društva, pri katerih se dela izvajajo. Pripravljajo nove planinske karte, za kar morajo markacisti vsak na svojem terenu poskrbeti za točen opis poti in s točnim

vršom v zemljevide po območjih. Snemajo tudi z GPS-aparati in podatke prenašajo preko računalnikov v centralni register v Ljubljano.

Naj vas bela pika in rdeči krog varno vodita po planinah naokrog.

IVAN STRAŽE

Slovenski markacisti delujejo v 168 planinskih društvih, ki imajo odseke za planinske poti in so skrbniki 1.531 planinskih poti v skupni dolžini 8.240 kilometrov. Te poti trenutno oskrbuje 841 registriranih in usposobljenih markacistov. Vse planinske poti so označene z zaščiteno Knafelčev markacijo, registrirane in oštevilčene ter vnesene v register planinskih poti Planinske zveze Slovenije.

Sprevod skozi Stari trg – tudi s konji in starodobniki

Starotrški dan lepo uspel

Velenje letos doživlja pravi preporod v številu najrazličnejših prireditev in dogodkov, ki so bili doslej dobro obiskani. V krajevni skupnosti Staro Velenje so pripravili dvodnevno prireditev.

Prvi dan sta župan Velenja Bojan Kontič in predsednik krajevne skupnosti Andrej Kozlevčar izrazila zadovoljstvo zaradi pridobitev v krajevni skupnosti.

Še bolj veselo je bilo v soboto, ko so pripravili med drugim nastop devetih pev-

cev in skupin v slogu Velenje ima talent. Nastopil je tudi orkester Veterani univerze za tretje življenjsko obdobje. V obeh večerih je zapela domača pevka Fanika German. Če omenimo še, da je bil v programu tudi TV-poštar Lepko, je bil smeh zagotovljen.

Člani sveta krajevne skupnosti so strnili vse sile in prireditev pripravili zares vzorno. K sodelovanju so pritegnili več donatorjev. Oba večera je bilo poskrbljeno tudi za brezplačno zakusko.

Prvi večer so hrano pripeljali iz okrepčevalnice Mladost, drugi večer pa srnin golaž iz Kolodvorske restavracije.

Ime Velenja in gradu se sicer omenja že pred 750 leti. Ponosni so, da imajo pod gradom lepo urejeno Vilo Bianco in da so v krajevni skupnosti televizija, radijska postaja, bencinska črpalka, muzej mineralov, več trgovinic in še več gostinskih lokalov ter hotel in nenazadnje tudi policija ter cerkev.

HINKO JERČIČ

Tekmovanje starejših gasilcev

V soboto, 24. avgusta, je bilo 5. pokalno tekmovanje Gasilske zveze Slovenije za starejše gasilke in gasilce. Tekmovanja se je udeležilo devet ekip starejših gasilk in 26 ekip starejših gasilcev iz celotne Slovenije. Našo gasilsko zvezo so zastopale starejše gasilke PGD Vojnik in starejši gasilci iz PGD Socka, PGD Frankolovo, PGD Dobrna, PGD Nova Cerkev in PGD Vojnik.

Na začetku sta prisotne pozdravila podžupan Občine Vojnik Branko Petre in poveljnik

Gasilske zveze Vojnik-Dobrna Ivan Jezernik.

Med starejšimi gasilkami so 3. mesto osvojile gasilke PGD Gaberke, 2. mesto Lopata in 1. mesto Polje. Pri starejših gasilcih so 3. mesto osvojili gasilci PGD Šešče, 2. mesto Gerečja vas in 1. mesto Ponova vas.

Hkrati je bilo tudi tekmovanje starejših gasilk in gasilcev Gasilske zveze Vojnik-Dobrna, kjer je sodelovalo pet ekip. Med starejšimi gasilkami so nastopile samo starejše gasilke PGD Vojnik, ostale štiri ekipe so sestavljali starejši gasilci, in sicer so osvojili sledeče rezultate: 4. mesto PGD

Frankolovo, 3. mesto Nova Cerkev, 2. mesto Dobrna in 1. mesto Vojnik.

Prehodni pokal sta dobili ekipa starejših gasilk PGD Polje in ekipa starejših gasilcev PGD Ponova vas. Iz rok častnega poveljnika Avgusta Čerenaka sta priznanji za najstarejšo gasilko in najstarejšega gasilca prejela Marija Doberšek iz PGD Prevalje in Jure Klanšek iz PGD Trnovlje.

Zaključno prireditev je vodil član PGD Vojnik Toni Carter, ki je vsem udeležencem na koncu zaželel varno pot domov.

RK

Gasilci PGD Lokrovec-Dobrova so presenetili svojega člana Janka Turnška (desno).

Presenečenje ob 60-letnici

Gasilci PGD Lokrovec-Dobrova smo pripravili presenečenje svojemu članu, namestniku predsednika Janku Turnšku ob njegovem jubileju – šestdesetletnici.

V večernih urah 12. avgusta smo se pred gasilskim domom zbrali člani in številni gostje iz sosednjih društev ter pobratenih društev DVD Gojanec pri Varaždinu in PGD Jarenina. Sprevod s slavolokom, ki ga je nosila deseterina gasilcev v delovnih uniformah pod poveljstvom predsednika Pavla Stermeckega, in civilisti je krenil proti domu Janka Turnška. Pridružili so se župan Bojan Šrot, župnik Srečko Hren, predstavniki GZC, številni prijatelji, sorodniki, vaščani. Gasilci pod vodstvom poveljnika društva Borisa Zoriniča so pripravili presenečenje

s 60 vodnimi curki. Vaja je bila izvedena na visoki ravni in je slavljencu izvalila solze v oči.

Vsa slovesnost je uspela po zaslugi dobrega sodelovanja vseh voditeljev, dopolnjevanja in prijaznosti vseh sodelujočih, nastopa pihalnega orkestra Strmec-Vojnik, pevcev – gasilskih veteranov – in vseh zbranih.

Janko Turnšek je več kot polovico svojega življenja opravljal vodstvene funkcije v domačem gasilskem društvu, vsem okoli sebe je vlival zaupanje in jim dajal pogum. Ta njegova lastnost je tlakovala njegovo pot na pomembne položaje v gasilski zvezi.

Prijetno druženje se je nadaljevalo na slavljenčevem domu.

JOŽE POČIVAVŠEK

Letos na morju

Prostovoljno gasilsko društvo Polzela je letos že deveto leto zapored organiziralo 5-dnevni tabor za otroke in mladino do 18. leta z namenom aktivnega preživljanja počitnic, medgeneracijskega sodelovanja, druženja in dopolnitve ter pridobitve znanja gasilskih veščin.

V poletnih mesecih so zapise o šolskih prireditvah in dosežkih zamenjali utrinki s počitniškega dogajanja. Pišite nam, kaj se vam zanimivega dogaja. **Vaše prispevke bomo objavili v rubriki Počitniške dogodivščine.**

novi tednik

Pišite, priložite tudi kakšno fotografijo in vse to pošljite na tednik@nt-rc ali na Novi tednik, Prešernova 19, 3000 Celje.

Vsako leto izberejo kraj v Sloveniji, kjer si ogledajo tudi znamenitosti, največ pozornosti glede različnih dejavnosti pa namenijo željam mladine. Letos so izbrali center šolskih in obšolskih dejavnosti v Fiesi. Obiskali so Piran, igrali družabne igre, odbojko, košarko, plavali z masko in s plavutkami, na obisku pri njih so bili udeleženci iz sosednjega tabora Pacug, ki so jim najmlajši gasilci

predstavili, kako vadijo in se pripravljajo, da bodo nekoč tudi sami pomagali drugim.

Da v PGD Polzela delajo v pravi smeri, dokazuje to, da se v tabor vključi vsako leto vse več otrok in mladine različnih starosti.

Ker je vse povezano s stroški, se organizatorji, člani PGD Polzela, trudijo, da dosegajo maksimalno rav-

notežje med stroški in aktivnostmi, ki jih omogočijo mladini. S svojimi prispevki, ki jih bodo porabili izključno za namene tabora, pa lahko pomagata gasilskemu društvu pri financiranju tabora tudi vi. Člani PGD Polzela in

mladina vam bodo iskreno hvaležni za vsako pomoč in vas pozdravljajo z gasilskim pozdravom - Na pomoč!

TANJA BELINA

Na vrtu ni počitnic

Osnovna šola Mihe Pintarja Toleda iz Velenja je bila v letu 2013 glavna koordinatorka projekta Ura za Zemljo. V sklopu projekta smo v letošnjem letu s pomočjo učencev, učiteljev, staršev in donatorjev začeli urejati šolski atrij. V svoj program smo vključili tudi ekološki vrt z željo, da bi otroci dobili stik z zemljo, s semeni in z življenjem. Težava mlade generacije je, da izgublja stik z okoljem, zato si želimo, da bi šli otroci večkrat iz virtualnega v naravni svet.

Naš šolski vrt deluje kot velika učilnica v naravi pod mentorstvom učiteljice Jožice Ramšak. Vrt pomeni nov začetek pouka v naravi in je tudi za učence in učitelje velika odgovornost.

Skupina učencev in učiteljic je bila pridna tudi med počitnicami. V juliju smo obrali in zluščili grah. Na gredo, kjer je bil grah, smo posadili

nizek fižol. Pobirali smo tudi kumarice in jih do konca julija vložili kar 33 kozarcev. Žal nam je ponagajala tudi suša, zato smo gredice morali tudi redno zalivati.

V petek, 23. avgusta, pa smo se ponovno zbrali v večjem številu, saj je bilo treba pobrati precej pridelka. Luščili smo fižol, kopali

krompir, pulili česen, čebulo, čebulček in rdečo peso, treba pa je bilo tudi zaliti cvetlične in zeliščne grede. Vložili smo tudi 42 kozarcev rdeče pese. V septembru bomo pospravili še korenje in peteršilj, iz katerega bomo naredili vegeto, vložili bomo nizek fižol, ki smo ga sadili poleti. Imamo pa tudi veliko okrasnih buč, ki bodo krasile naše učilnice.

Vso pridelano in vloženo zelenjavo bomo prodali na sejmu, ki ga bomo organizirali jeseni. Denar bomo dali v šolski sklad.

Naš ekološki vrt in ureditev atrijev bosta tudi v prihodnje del našega načrta. Zdad smo postavili osnovni koncept, ki ga v prihodnje želimo nadgrajevati skupaj z učenci, učitelji in s starši. Že v jesenskih mesecih načrtujemo še več delovnih akcij, s katerimi želimo urediti tudi ostale šolske atrije in postaviti igrala za najmlajše.

JOŽICA APŠNER
JOŽICA RAMŠAK

Teden dni v naravi in ob športu

V zadnjem tednu šolskih počitnic, ko je peklena vročina odhajajočega poletja popustila, je Agencija za šport Gibitus iz Celja organizirala poletno športno šolo. Tedenski tabor je bil namenjen vsem otrokom, ki so preostanek počitnic želeli preživeti v spodbudnem, gibalno aktivnem okolju.

Rdeča nit poletne športne šole je bil razvoj gibalnih in razvojnih sposobnosti udeleženeh otrok. Otroci so bili nastanjeni v idiličnem okolju, v neposredni bližini Šmartinskega jezera. To je omogočalo, da so po zajtrku šli na daljši pohod ali vodeno tekaško vadbo. Dnevno so se nato srečevali z novimi športnimi aktivnostmi ter pridobivali nova in nadgrajevali že obstoječa znanja iz posameznih športnih panog. Otroci so se udeležili šole golfa, preživeli

dan v Thermani Laško, kjer so se pod vodstvom strokovnega kadra seznanili z različnimi plavalnimi tehnikami, uživali v dinamični šoli rolanja itn.

Organizatorji niso pozabili na pomen občega izobraževanja mladih nadobudnežev. Prvi dan so se pod strokovnim vodstvom lovca seznanili z bogato lokalno floro in favno, spoznali pravilen pristop do divjih živali, pravila obnašanja v gozdu ter morebitne nevarnosti. V naslednjih dneh so se spoznali z delovanjem policistov Policijske postaje Celje. Policisti so v izčrpnih predstavah opisali delo prometnih policistov na policijskem motorju ali v vozilih za prevoz pridržanih oseb. Posebno pozornost otrok sta bili deležni dve psički iz specializiranega oddelka policijskih psov za odkrivanje drog in eksplozivnih teles.

Otroci so se izjemno razveselili prihoda gasilcev iz PGD Ostrožno. S pomočjo interventnega vozila sta otrokom na zanimiv in poučen način pokazala sredstva, ki jih za gašenje in posredovanje uporabljajo gasilci. Zagotovo pa bo otrokom v trajnem spominu ostalo simulirano gašenje z gasilsko cevjo, v katerem se je preizkusil prav vsak. Čas med pestrimi dnevnimi aktivnostmi so si otroci krajšali z igrami brez meja, umetniškimi delavnicami, poslikavami obrazov itd.

Poletna športna šola Gibitus bo po zagotovilih razposajenih malčkov v njihovem spominu ostala kot pozitivna gibalna in izobraževalna izkušnja. Organizatorji pa zagotavljajo, da tovrstni dogodek nikakor ni bil osamljen primer dobre pedagoške prakse, saj se že aktivno pripravljajo na izvedbo novih športnih šol.

JJ

Otroci so se srečali tudi s policisti in spoznali njihovo delo.

Zdravilen dotik mehke dlake

Prostovoljci s psi obiskujejo domove starejših na Celjskem – V Sloveniji ta dejavnost preslabo urejena?

Včasih je za lepši dan dovolj že to, da pobožate psa ali mačko, četudi nista vaša. Takšni stiki z živalmi pa so lahko zelo koristni zlasti za starejše in otroke z različnimi težavami. Dotik mehke dlake deluje pomirjujoče, znižuje raven krvnega tlaka in srčnega utripa, sprošča mišice in zmanjša porabo protibolečinskih zdravil. Živali lahko vplivajo tudi tako, da ljudje postanejo bolj družabni, starejšim se izboljšata spomin in psihofizično stanje ter poveča motivacija za aktivnost. Toda v Sloveniji je nudenje pomoči ljudem s pomočjo živali, razen hipoterapije, zakonsko neurejeno, zato so se pojavili predlogi, da se področje ustrezno uredi.

Ne z zakonom niti s pravniki ni opredeljeno, kdo

»Svojo dejavnost bi lahko opravljali vsak dan, toliko je želja. To pa ni mogoče, ker je to preveč naporno za psa, poleg tega imamo prostovoljci službe. Večinoma delamo s skupino desetih oseb. Idealno bi bilo, če bi imeli pol ure časa za delo z eno osebo, kar pa ni vedno možno.«

sme to dejavnost izvajati. Prav tako ni določeno zahtevano izobraževanje za vse vpletene v tem procesu. Vsaka prostovoljska organizacija sama postavlja svoje standarde in strokovne kriterije, sta v svoji poslanski pobudi ugotovila Andreja Črnak Meglič in Samo Bevk in predlagala spremembe.

V tujino na seminar

Ali je to res posebna ovira za prostovoljno delo lastnikov psov in njihovih živali, smo preverili v sekciji Kosmati smrčki v okviru ŠKD Celeia. Skupina prostovoljcev, ki jih vodi Melani Skornšek, s svojimi psi obiskuje domove za starejše na Celjskem in oskrbovancem krajša urice, jim polepša dopoldneve in pomaga pri premagovanju težav. Podobno velja za obiske v osnovni šoli za otroke s posebnimi potrebami na Glaziji.

Zamisel se je porodila članici društva Maji Štraus, ko jo je pred več kot desetimi leti k aktivnostim v domu upokojencev v Velenju povabil kinolog Tone Kugonič. Kar je videla, jo je navdušilo, in kolegice v društvu je prepričala, da so začele izvajati podobne aktivnosti. Na začetku je šlo zgolj za predstavitve pasme in trikov, ni bilo stikov psa z ljudmi, pač pa bolj nastop. Ker so naletele na pozitiven odnos, so želele še več, na višji ravni. Ker tovrstnih znanj v Sloveniji niso mogle pridobiti, se je Melani Skornšek odločila za seminar v sklopu veterinarske fakultete na Dunaju, po katerem je pridobila licenco za terapije s psom. Poleg nje jo ima še ena njihova članica. Znanje zdaj prenašate na

Za nove kandidate, ki bodo s terapevtskimi obiski razveseljevali varovance domov in otroke v šoli na Glaziji, so po vrsti predavanj pripravili še konkretne vaje na vadbišču v Škofji vasi. Z njimi so se psi navajali na različne predmete, kot sta invalidski voziček in palica, na neobičajne zvoke, na delo v skupini ... Levo spredaj Maja Štraus.

Za aktivnosti je primeren vsak pes, ki ga vodnik lahko vodi. Psi v nobenem primeru ne smejo biti agresivni, stik z ljudmi jim mora biti v veselje. Pri terapevtskih psih so zahteve še višje, zaželeni so predvsem taki, ki so zelo tolerantni, ki jih ne zmoti vsak premikajoči predmet ...

druge in prav v času našega obiska so usposabljali novo skupino prostovoljcev.

Kontrola da, toda ...

Kako Skornškova komentira pobudo poslancev? Priznava, da posebne kontrole dejavnosti res ni, organizacij, ki se s tem ukvarjajo, pa je v Sloveniji kar nekaj. Vodnik mora vedeti, česa je pes sposoben in tudi delovni terapevt, ki jih povabi k sodelovanju, mora biti seznanjen s tem, kaj takšno druženje pomeni za oskrbovance.

Bi bilo lažje, če bi bile stvari normativno urejene? »Marsikdo, ki nima licence, pa dobro dela, bi se mu zgodila krivica, če dejavnosti ne bi mogel več opravljati. Problem bi bil lahko tudi ta, da bi preozko zastavili pogoje, kdo lahko to dela, kakšne lastnosti mora imeti pes ... Starost psa na primer ne bi smela biti omejitelj,« opozarja Skornškova, saj izkušnje v svetu kažejo, da so lahko tudi starejši psi izvrstni terapevti.

TATJANA CVIRN
Foto: SHERPA

Deset parov se v društvu ukvarja s to dejavnostjo in Skornškova pravi, da so vselej odlično sprejeti. Domove obiščejo enkrat mesečno, ponavadi dopoldne, kar pomeni, da prostovoljci za to dajo svoj dopust, pa tudi stroške za psa sami krijejo. Društvo dobi nekaj denarja iz vsakoletnega razpisa Mestne občine Celje za društva, ki se ukvarjajo s starostniki.

Aktivnosti in terapije

Skornškova opozarja, da je treba ločiti med aktivnostmi in terapijo. Prve so samo srečanja z nekaj dejavnostmi, za katera niso potrebne posebne priprave. Pri tem ne spremljajo dogajanja, ne delajo individualno. Pri terapijah pa se prej pripravijo na določene cilje: pri starejših gre na primer za spominske vaje za demenco, pri težavah z motoriko za vaje gibanja ... »Zastavimo si cilj s strokovno osebo v domu in pripravimo primerne vaje ter spremljamo, kaj se dogaja, kakšni so dosežki, katere stvari prinesejo zaželen učinek.«

Melani Skornšek, vodja skupine Kosmati smrčki v ŠKD Celeia

»Nekateri lastniki psov sami pokažejo zanimanje za terapevtsko delo, drugim namignemo, da imajo primerne psa za to. Morata pa imeti oba rada stike z ljudmi.«

DELOVNI ČAS	tel. 03/7493210	
pon. - pet. 7. - 19. ure	gsm 041-618-772	
sob. 7. - 12. ure		
ned. 7. - 8. ure		
dežurstvo 24 ur	veterinarska bolnica Šentjur	www.vb-sentjur.si

Setveni koledar

Čas za presajanje je do 12. septembra do 18. ure.

5. ČE	plod
6. PE	plod do 8. ure, od 9. ure korenina
7. SO	korenina
8. NE	korenina do 17. ure
9. PO	korenina do 15. ure
10. TO	cvet
11. SR	list

Podatki so vzeti z dovoljenjem avtorice iz setvenega priručnika Marije Thun za leto 2013, ki ga v Sloveniji izdaja v nekrajšani obliki založba Ajda, Vrzdenc, tel.: 01/754 07 43.

Jutranji sprehod do tržnice po svežo zelenjavo. Zakon! (Foto: GrupA)

Raziskava Z zdravjem povezano vedenje v šolskem obdobju iz leta 2010 je med drugim pokazala, da sadje in zelenjavo vsak dan v skladu s priporočili uživa nekaj manj kot petina mladostnikov, pet odstotkov mladostnikov po njej nikoli ne posega. Sadje in zelenjavo pogosteje uživajo dekleta in mlajši mladostniki, tisti, ki izhajajo iz družin z boljšim socialnim statusom ter tisti z boljšim šolskim uspehom. Raziskava je tudi pokazala, da otroci in mladostniki zaužijejo manjše število obrokov od priporočenega in da se ne prehranjujejo redno. Čeprav je v letu 2010 redno zajtrkovalo skoraj 40 odstotkov mladostnikov, kar je več kot v letih predtem, zajtrk, ki je izredno pomemben obrok dneva, še vedno spusti preveč mladostnikov.

Z majhnimi koraki do zdravega življenjskega sloga

Ob začetku šolskega leta opozorila o pomenu zdrave prehrane in zadosti gibanja

Rubriko Za zdravje ureja Anja Deučman.
Predloge oziroma ideje ji lahko posredujete na
anja.deucman@nt-rc.si

Učenci in dijaki so ponovno sedli v šolske klopi, Inštitut za varovanje zdravja RS (IVZ) pa je ob tej priložnosti izdal zloženko Slovenija gre v šolo. Namerjena je staršem, ki lahko v njej poiščejo nasvete, kako z majhnimi in enostavnimi koraki poskrbeti za zdrav življenjski slog otroka.

IVZ je lani izvedel raziskavo, v kateri je na osnovi pogovorov s starši osnovnošolskih otrok raziskoval njihov odnos in stališča do prehrane in telesne dejavnosti otrok. Ugotovil je, da se starši sicer zavedajo pomena uravnotežene in redne prehrane ter rednega gibanja, a da se priporočil kljub temu pogosto ne držijo.

Največja težava pomanjkanje časa

Starši, zajeti v raziskavo, si želijo, da njihov otrok zdravo je, a sami priporočilom zdrave prehrane težko sledijo. Največkrat zaradi pomanjkanja časa, nekateri priznavajo tudi pomanjkanje samodiscipline, so pa tudi takšni, ki zdravju koristnih živil ne morejo zagotoviti zaradi njihove vse večje cenovne nedostopnosti. Kot ugotavljajo na IVZ, ima veliko staršev tudi površno znanje o tem, kaj zdrava prehrana sploh je, saj pra-

vijo, da v poplavi informacij marsikdaj ne znajo več ločiti resničnih informacij od zavajajočih. Po besedah strokovnjaka za prehrano in prehranjevalne navade mag. Mateja Gregorčiča iz IVZ je sploh v času krize še kako pomembna vloga vzgojno-izobraževalnih zavodov, ki lahko pomembno doprinejo k izboljšanju prehranjevalnih navad in razbremenijo starše v skrbi za otrokovo prehrano. »Dosedanja ureditev šolske prehrane, kot jo poznamo v Sloveniji, je ena boljših v Evropski uniji in tudi širše,« pravi.

Na vrt in v trgovino z otrokom

A povsem brez podpore staršev ne gre. Na IVZ poudarjajo, da mora spoznavanje zdrave hrane za otroke predstavljati pozitivno izkušnjo, kar lahko starši med drugim dosežejo tako, da otroke čim tesneje vključijo v proces tako pridelave in nakupa hrane kot njene priprave. Eden od desetih korakov do zdravega življenjskega sloga je tudi skrb za to, da družina vsaj en obrok na dan poje skupaj ter dobi tako med drugim priložnost za redne pogovore. Obroki naj bodo sicer čim bolj raznovrstni, sestavljeni tudi iz sadja in zele-

njav, čim bolj pa se je treba izogibati pretiranemu vnosu maščob. Smernice zdravega prehranjevanja sicer po besedah IVZ upoštevamo, če kuhamo obroke iz osnovnih živil, ki jih najdemo v domačem gospodinjstvu, tudi pri kupovanju hrane pa po zagotovilih strokovnjakov ni treba zapraviti gore denarja. »Odlične zdrave obroke se da pripravljati tudi iz cenovno nezahtevnih živil,« piše v zloženki.

V ospredje sili tekmovalnost

Za zdrav življenjski slog niso pomembne le zdrave prehranjevalne navade, pač pa je, tudi za otroke in mladostnike, še kako pomembna redna telesna dejavnost. Starši jo podpirajo, saj otrok tako koristno zapolni svoj prosti čas in manj ur presedi za računalnikom. Zavedajo se tudi, da prav oni predstavljajo najboljši vzor, predstavlja pa skupna vadba tudi priložnost za prijetno druženje celotne družine. A praksa tudi na tem področju »škripa«. Številni starši za skupne športne aktivnosti zaradi delovnega časa in številnih ostalih vsakodnevnih aktivnosti nimajo časa, nekateri pa opozarjajo tudi na pomanjkanje ponudbe

aktivnosti, ki bi spodbujale telesno dejavnost družin. »Starši opozarjajo še na pomanjkanje urejenih športu namenjenih površin v mestnih središčih in na visoke stroške, v vaškem okolju pa oviro predstavljajo celo predsodki,« pravi Andreja Drev iz IVZ ter dodaja, da so starši zaskrbljeni tudi zato, ker naj bi bile organizirane izvenšolske športne aktivnosti vse bolj osredotočene v tekmovalnost in doseganje čim boljših rezultatov, kar pa ne bi smelo

biti bistvo športnega udejstvovanja.

Šport za vso družino

Otroci in mladostniki potrebujejo vsaj eno uro zmerne do intenzivne telesne dejavnosti dnevno, na IVZ pa ob tem poudarjajo, da je možnih oblik športnega udejstvovanja zelo veliko. Gibanje je na primer hoja po stopnicah, vožnja s kolesom do prijateljev, ki živijo v sosednji vasi, igra med dvema ognjema, nabiranje gob ali

borovnic, sprehanje hišnega ljubljencega ... Starši naj poskrbijo, da bodo te aktivnosti čim pogosteje na urniku in da se jih bo skupaj lotila vsa družina. Vsaka družina naj sicer izbere tisto obliko gibanja, ki ji najbolj ustreza in v kateri uživajo prav vsi člani. Šport namreč, kot poudarjajo strokovnjaki, ne pripomore le h kurjenju odvečnih kalorij ter k pridobivanju in vzdrževanju kondicije, pač pa je še kako dobrodošla sprostitev, ki med drugim pripomore k odpravljanju stresa.

Debelo črevo na potovanje po celjski regiji

Rak debelega črevesa in danke je drugi najpogostejši rak v Sloveniji, zaradi katerega po podatkih Zavoda za zdravstveno varstvo Celje letno umre skoraj 800 ljudi, v celjski regiji 130. Na zavodu tako september in oktober posvečajo osveščanju javnosti o programu Svit.

Program Svit je državni program presejanja in zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb in raka na debelem črevesu in danki. Če bolezen odkrijemo dovolj zgodaj, jo je namreč mogoče uspešno zdraviti, s pravočasno odkritjem predrakavih sprememb pa lahko nastanek raka celo preprečimo. V okviru programa na brezplačno testiranje vsaki dve leti povabijo moške in

ženske z urejenim zdravstvenim zavarovanjem med 50. in 69. letom starosti. Na Svit pošljejo dva vzorca blata, v katerem se iščejo morebitne skrite krvavitve, ki bi lahko, kar se dokaže z nadaljnjimi preiskavami, kazale na predrakave spremembe ali raka.

Celjski zavod za zdravstveno varstvo bo v sodelovanju z zdravstvenimi domovi v regiji ta in prihodnji mesec pripravil več predstavitev programa Svit. Strokovnjaki bodo mimoidočim spregovorili o pomenu preventivnih pregledov in značilnostih raka na debelem črevesu in danki, da bo predstavitev čim bolj nazorna, pa bodo v krajih, ki jih bodo obiskali, postavili napihljivi model debelega črevesa in danke.

Podrobneje bodo opisali tudi kolonoskopijo, preiskavo za odkrivanje sprememb že tedaj, ko posameznik še ne čuti nobenih zdravstvenih težav. Strokovnjaki bodo seveda na voljo tudi za vprašanja in kakršnakoli pojasnila. Že včeraj je bila predstavitev programa sicer v Rogaški Slatini, danes, v četrtek, bo model debelega črevesa v Podčetrtku, jutri pa v Radečah. Prihodnji teden bosta predstavitvi v Zrečah (v ponedeljek) in v Celju (v sredo).

Ste vedeli?

Številni slovenski otroci so predebeli.

Unicef je letos izdal poročilo o blaginji otrok v 29 gospodarsko najrazvitejših državah sveta. Na lestvici se je znašla tudi Slovenija, ki je zasedla 12. mesto. Je pa zaskrbljujoč podatek o stopnji otrok s čezmerno telesno težo. Med državami srednje in vzhodne Evrope je v Sloveniji namreč najvišja stopnja otrok s čezmerno telesno težo. Glede na poročilo je takšnih 18 odstotkov otrok.

HUJŠANJE
8 - 12 kg mesečno
Dr. PIRNAT
02/252 32 55, 01/519 35 54
www.pirnat.si
Dr. Pirnat d.o.o., Rakovna 23, Maribor

Peš med hmeljišči

September v znamenju rekreacije

Zavod za kulturo, šport in turizem Žalec v sklopu občinskega praznika v septembru pripravlja več različnih tradicionalnih rekreativnih prireditev. Pravi izmed njih je bil v soboto 11. pohod po hmeljski poti, ki se ga je udeležilo nekaj manj kot 500 pohodnikov iz vse Slovenije.

Žalčani so letos prvič 14 kilometrov dolgo krožno pot začeli pred Ekomuzejem hmeljarstva in pivovarstva Slovenije, odkoder so se odpravili do dvorca Novo Celje, od tam med hmeljišči mimo ribnika Vrbje in ob Savinji do rimske nekropole v Šempetru ter nazaj do ekomuzeja v Žalcu. Za obhod so porabili dobre štiri ure.

Hmeljska pot je ena najzanimivejših tovrstnih poti v Sloveniji. Pred dvema letoma jo je namreč slovenska turistična zveza razglasila za drugo najtematsko pot pri nas. Zanimiva ni le zaradi ravninskega terena in tipičnih spodnjesavinjskih pokrajinskih potez, temveč tudi treh turističnih točk - dvorca Novo Celje, ribnika Vrbje, rimske nekropole, med katerimi je speljana.

Rekreativne prireditve bodo v Žalcu in njegovi oklici popestrile prav vsak septembrski konec tedna. Že to soboto bo družinsko kolesarjenje, sledili bosta še rekreativni prireditvi otroški tek okrog ribnika Vrbje in predzadnji konec tedna tek Migaj z mano. Mesec bodo Žalčani sklenili z množičnim tekom po ulicah Žalca.

ŠPELA OŽIR
Foto: SHERPA

Sobotnega pohoda po hmeljski poti se je udeležilo nekaj manj kot 500 pohodnikov iz vse Slovenije.

Nizozemski kolesarji so si v družbi Dareteta Heringa z zanimanjem ogledali spominsko sobo New Swing Quarteta.

Po kolesarjenju tudi peli

Rekreatur je ekipno kolesarjenje, ki je tako tekmovalnega kot turističnega značaja. Kolesarji namreč s kolesa spoznavajo različne konce Slovenije.

Rekreatur sestavljajo prolog in tri etape. Letošnja 2. etapa je potekala po Deželi Celjski. Kolesarji so med drugim ustavili na nadzorni točki v Laškem, zatem je več kot 40 ekip, ki jih sestavlja med 4 in 8 tekmovalcev, prispelo še v Šentjur. Tam so zanje pripravili predstavitev lokalnih produktov in spominkov, ogled zbirk v Zgornjem trgu ter prav poseben preizkus, petje skladb New Swing Quarteta v tamkajšnji spominski sobi.

AD, foto: arhiv Rekreatura

Planinski praznik na Šmohorju

Zadnji vzpon obiskalo rekordno število pohodnikov in kolesarjev

LAŠKO - Na zaključnem dogodku akcije Gremo v hribe za leto 2013, ki jo organizira Pivovarna Laško, se je pri planinskem domu na Šmohorju zbralo rekordno število pohodnikov. V Zlatorogovo knjigo se jih je vpisalo kar 1519.

Šmohor nad Laškim je sedaj že tradicionalno zaključno prizorišče Zlatorogove transverzale, ki združuje dvanajst pohodov na dvanajst slovenskih hribov, kjer so bila organizirana družabna srečanja vseh ljubiteljev planin, zdravega načina življenja in druženja. Na prireditvi minulo soboto so podelili diplome 118 pohodnikom, ki so v Zlatorogovo knjižico zbrali vse potrebne žige in postali ambasadorji transverzale ponosa za leto 2013. Manjkalo ni tudi iger, domačih dobrot in glasbe. Organizator je tudi na tokratnem pohodu poskrbel za dobrodelno noto akcije. Za vsakega pohodnika, ki se na dan dogodka vpiše v planinsko knjigo, nameni en evro za nadaljnje uspešno delovanje lokalnega planinskega društva. Tokrat je 1519 evrov namenila domačemu planinskemu društvu, ki mu predseduje Zdenka Pešec.

TV, foto: JURE ŠTRAUS

Koledarček rekreativnih prireditev

SURFANJE

7. september ob 9.00

Regata seniorjev, srečanje starih surferjev, ki so začeli s tem športom na Velenjskem jezeru, info: Klub vodnih športov Velenje, info@kvs-velenje.si

KOLESARJENJE

8. september ob 9.00

Družina kolesari, zbirališče pred prostori Kolesarskega kluba Žalec pri Športnem parku, info: TIC Žalec, 03 7100 434

TEK

14. september ob 9.00

Tek očkov, Titov trg in Cankarjeva ulica Velenje, info: www.velenje.si

Priporočamo

V soboto, 7. septembra 29. ultra maraton Celje-Logarska dolina.

73 km Celje-Logarska dolina, štart ob 6. uri na Trgu celjskih knezov pred Narodnim domom

42 km Mozirje-Logarska dolina, štart ob 9. uri v Mozirskem gaju

27 km Ljubno-Logarska dolina, štart ob 10.30 na Ljubnem

17 km Luče-Logarska dolina, štart ob 11.30 v Lučah

Vsi tisti, ki boste štartali v Celju, boste tekli še 2-kilometrski krog do Čopove ulice oziroma do mostu za Lisce in nazaj do spomenika Splavar v celjskem mestnem parku. Ta dodatek je pomemben, saj šteje tek za tekmovanje Europa Cup in mora razdalja znašati natanko 73 km.

NA SVOJ RAČUN

Kaj naj pripravi?

Oblikovalec **Minja Bajagič** ima včasih res težave. Navodila za pripravo oglasa ali reklamne strani lahko namreč izgledajo tudi takole: »Teksta in slik še ni, lahko pa si pripraviš vse potrebno ...«

Dve šoli

Naši tajnici **Tei Podpečan** je STA razkrila skrivnost, zakaj v času obiskovanja žalske osnovne šole ni pogosteje srečevala premierke Alenke Bratušek, čeprav sta vrstnici. Po novici, ki jo je objavila STA ob nedavnem obisku Bratuškove v njeni matični šoli, naj bi namreč ta hodila v II. OŠ Žalec, ki je šola s prilagojenim programom ...

Novo šolsko leto

Tea Podpečan Deanu Šusterju: »A je šel tvoj Tomi danes v vrtec?«

Dean: »Ja, za pol ure!«

Tea v smeh, **Ivana Stamejčič** pa: »Kaj se smejiš? Kot da je tvoj sin danes zdržal kaj dlje pri pouku!«

Ste slišali kako dobro šalo? Pošljite nam jo na Novi tednik, Prešernova 19, 3000 Celje in če se bo tudi nam zdela smešna, jo bomo objavili.

Dolgočasno

»Kaj je to, ko ima en mož dve ženi?«
»Bigamija.«
»Kaj pa to, ko ima en mož več žena?«
»Poligamija.«
»Kaj pa, ko ima možki eno ženo?«
»Monotonija.«

Znanje

Na zavodu za zaposlovanje: »Iščem službo, doma imam ženo in deset otrok.«

Uslužbenec vpraša: »In kaj še znate poleg tega?«

Težki začetki

Stari študent razlaga svojemu »cimru«, ki je bruc: »Veš, na faksu so najtežja prva tri leta. Potem je boljše, ko se vpišeš v drugi letnik.«

V Benetkah

Mujo in Haso sta se srečala sredi Benetk. Haso reče: »Jaz sem tu službeno, kaj pa ti?«
Mujo: »Na poročnem potovanju sem.«
Haso: »Ooo! Kje pa je gospa?«
Mujo: »Eh, kdo bi pa vmes pazil trgovino?«

Droga

Niso mi všeč ljudje, ki jemljejo drogo. Posebej cariniki.

Živalski vrt

Mama jezno sinu: »Če ne boš priden, ne boš več šel z očetom v živalski vrt.«

»Saj je vseeno, ker tako nočem gledati, kako tiste nage tete plešejo.«

Za njiju

Dve blondinki kupujeta karte v gledališču.
»Za Hamleta?« vpraša blagajničarka.
»Ne, za naju!«

Odkritje

Učiteljica: »No, Ana, pojdi k zemljevidu in pokaži Severno Ameriko.«

Ana: »Tukaj je!«

Učiteljica: »V redu. No, otroci, kdo je odkril Ameriko?«

Otroci: »Ana!«

Bolhe

V vlaku v istem kupeju potujeta možki in ženska. Možki ima psa. Ženskareče moškemu: »Odstranite psa! Pravkar sem začutila bolho na nogi!«

Moški: »Rex! Pojdi stran, gospa ima bolhe!«

Z REŠETA RAZSVETLJENIH NOVINARJEV

Ah, ta šport

Pravijo, da ljudje ob gledanju v preteklost spomine nekoliko olepšamo in da s časovne razdalje nič ni videti tako slabo, kot je v resnici bilo. Tudi sama se zalotim, da se mi včasih stoji po dobrih starih časih, ko je bilo vse lažje, lepše in oh in sploh krasno. A učne ure telovadbe v srednji šoli v mojih mislih tudi po desetletju ne izgledajo nič kaj bolj rožnato. Pred očmi se mi še danes prikažeta mrzla in smrdljiva garderoba in telovadnica z vsemi mučilnimi napravami ... Ker mi za rekreacijo zadoščajo občasen tek, sprehod ali badminton, me bradlje, kolebnice in blazine za skok v višino nikoli niso posebno ganile. Trenutke, ko je trda odbojarska žoga udarjala v moje prste, ki so bili ob mojem rojstvu izgleda bolj mišljeni za sprehod po tipkah klavirja, pa bi najraje potisnila globoko v podzavest.

Tako kot je z mojim športnim udejstvom, je tudi s spremljanjem športa. Nič nimam proti televizijskemu prenosu razburljivega spopada in tekmovalnemu duhu, ki ga ta prinese v mojo dnevno sobo. Na tribuni športne dvorane ali med navdušenci ob vznožju skakalnice pa me ne boste našli. Sem se pa to poletje znašla v središču nenavadnega športnega dogajanja. S knjigo v roki in hladno pižamo na mizi sem v toplem poletnem večeru sedela na terasi. Bil je blažen mir, okoli mene le ptičje petje in tu in tam kakšen vrisk sosedovih otrok. Naenkrat pa je na bližnje športno igrišče pripeljal traktor. Je zgrešil pot do njive? Nisem si preveč razbijala glave, saj se v našem malem naselju neka-

teri s tem delovnim strojem odpravijo tudi po nakupih. Nekaj minut je bilo vse tiho kot prej, kar naenkrat pa so se z igrišča zaslišali živalski zvoki in silno rjovenje. Udarjen možki glas je kot navit kričal: »Dajmo, dajmo, močnejše, še, še, še!«

Radovednost mi ni dala miru, da ne bi odšla do vogala in pogledala na igrišče. Tam sem zagledala četo vrvoevlekov in njihovega nasprotnika - sijoč rdeč traktor! Centimeter za centimetrom so vlekli nekaj ton železa, a ne le v skupini, tudi vsak sam se je spopadel z njim. In to ne po ravnem, ampak navkreber. Od silnega napora jim je pot kar lil po telesu, v obraz pa so bili vsi po vrsti rdeči kot kuhan rak. Njihov motivator jih je neusmiljeno priganjal, da se je tresla cela ulica. In tako je športni trening postal stalnica. Če dvakrat na teden ne slišimo hrumenja vaških velikanov, se s sosedi že sprašujemo, če je kaj narobe. Fantje pa se te aktivnosti ne lotevajo z levo roko. Svoja telesa pred merjenjem moči ogrejejo s partijo košarke, po intenzivni vadbi pa poskrbijo tudi za uravnotežen obrok. Mar niste vedeli, da kebab v sebi skriva tako beljakovine kot vitamine?

In ko razmišljam, vse bolj vidim, da vleka vrvi še zdaleč ni sama sebi namen. Poleg vseh osvojenih pokalov in trofej - takih za na steno in takih, ki jim ob napetih mišicah poskoči srčni utrip - so močne roke v teh težkih časih zagotovo dodana vrednost, ki je zaželen na vsakem koraku. Fantje se lahko specializirajo za postavljanje mlaja, morda tržno nišo najdejo v odprtju selitvenega servisa. Ker zmorejo najverjetneje nesti do štiri brente naenkrat, bodo njihove pomoči kmalu veseli vinogradniki. A to je le nekaj področij, kjer bodo sodobni Herkuli nepogrešljivi. Če bo pozimi kakšen plug zdrsnil v jarek, se nimajo delavci zimske službe česa bati. Drugače pa je s sijočim rdečim traktorjem. Sam bog ve, kolikokrat bo stroj še zdržal to neustavljivo moč, preden bo moral na servis po nove zavore.

NAVIJAČICA

REŠITEV SUDOKU 65

9	4	3	7	1	5	8	2	6
2	1	7	8	6	9	3	4	5
5	8	6	2	4	3	7	1	9
3	7	4	9	5	2	1	6	8
6	2	9	3	8	1	4	5	7
8	5	1	6	7	4	2	9	3
1	6	5	4	3	7	9	8	2
7	9	8	1	2	6	5	3	4
4	3	2	5	9	8	6	7	1

66 SUDOKU

						9	5	6
				3		2		
	4	7						
3			8			7		
			5			8	6	
	9	5	4					
				6				4
7	5	8		9				3
9				5				

MODROSTI

Mati je oseba, ki jo potrebuješ, kadar ti nihče drug ne more pomagati. (Pam Brown)

ANEKDOTE

Španski filmski režiser Luis Bunuel se smrti ni bal, bal se je le tega, da bi ga našla nepripravljenega. Ob neki priložnosti je dejal: »Želim si, da bi lahko vsakih šest mesecev prilezel iz groba in prebral najnovejše časopise. Strašno sem namreč radoveden, kam nas bodo pripeljale strahote tega sveta.«

Anekdoti nam je poslala bralka **Martina Žužek z Dobrne**.

Spraševali smo vas, kako se imenuje priloga, ki jo izdamo vsako leto pred obrtnim sejmom.

Pravilen odgovor se glasi: Mosova petica.

Majico NT&RC bo za pravilen odgovor po pošti prejel Andrej Cizej, Kajuhova 4, Slovenske Konjice.

NAGRADNO VPRAŠANJE

Kateri dve veliki prireditvi bo Celje gostilo v prihodnjih dneh?

Ime in priimek

Naslov

Kontaktna telefonska številka

Odgovor

Obkrožite: a) sem naročnik b) občasn bralec Novega tednika

Kupone z odgovorom pošljite najkasneje do torka, 10. septembra, na naslov Novi tednik, Prešernova ulica 19, 3000 Celje. Izžrebanemu nagrajencu bomo podarili majico NT&RC.

VSAK PONEDELJEK od 10.15 do 11.45

95.1 | 95.9 | 100.3 | 90.6 MHz | www.radiocelje.com

V duhu košarkarskega prvenstva je Bratuškova ravnateljci Tatjani Žgank Meža podarila žogo z originalnimi podpisi slovenskih košarkarjev.

Brez zoprnih vprašanj

Da je med otroki, ki ti ne zastavljajo nobenih zoprnih vprašanj o usodi države, najlepše, je pred dnevi gotovo ugotovila predsednica vlade **Alenka Bratušek**. Obiskala je namreč I. OŠ Žalec, kamor je pred 37 leti kot prvošolka prvič vstopila. Ne samo, da ni bilo neprijetnih vprašanj, še hvalospeve je lahko poslušala o tem, kako pridna je bila pri pouku in aktivna pri zboru ter na športnem področju. Zdaj nestrpno čakamo, kako se bo ta prizadevnost pokazala pri reševanju težav v državi.

ŠO, foto: TT

Kresničke sta delila tudi Tadej Vidmajer (desno) in Miha Korošec.

Celjski nogometaši s kresničkami

Prvi šolski dan je bil poseben tudi za nogometaše prve celjske ekipe. Pred vsemi devetimi osnovnimi šolami v občini Celje so otrokom delili kresničke, kar je njihova prva taka akcija, vredna pohvale. Upamo, da to ni bila njihova nagrada za zadnji dve zmagi, ker s strahom razmišljamo, kakšna je bila šele kazen za izgubljene tekme ...

NC, foto: SHERPA

Mojster za pršut

Odkar so Celjske mesnine kupile Pršutarno Lokev na Krasu, je obisk pri direktorju **Izidorju Krivcu** lahko tudi slasten. Poleg obvezne opreme za golf namreč njegovo pisarno zdaj krasi še legendarna »berklca«, posebna in prestižna naprava za rezanje pršuta. Pravi rolls royce v svoji vrsti. Izidor Krivec strojček, težak kar 150 kilogramov, že mojstrsko obvlada.

IJ, foto: SHERPA

Da si zapomniš prvi dan ...

Eden od novodobnih obredov, ki se je tudi v celjskih srednjih šolah žal že dodobra usidral, je tudi risanje po prvošolcih. Ponekod okrog njih tresejo tudi koruzna zrna. Da si »fazani« zapomnijo prvi dan, so v svoj prav prepričani starejši vrstniki ... V Celju ta obred mineva dokaj mirno, do kakšnega večjega zapleta v zadnjih letih ni prišlo. Kot kaže, je več hude krvi kot pri dijakih med njihovimi starši - a glede na to, da so prav vsako leto drugošolci med aktivnejšimi »pisarji«, je težko pričakovati, da se bo ta zgodba kmalu prekinila. Da se le ne bi razvijala po zgledu Ljubljane, kjer so si na letošnji prvi šolski dan gimnazijci dali duška tako močno, da so morali posredovati celo policisti.

IS, foto: GrupA

Ilčeva vina

Aleš Ilc je bil dolgoletni direktor Kovinotehne, ki jo je zapustil konec devetdesetih let, ko je to, nekoč najbolj ugledno celjsko trgovsko podjetje začel prevzemati Merkur. Nekaj časa je sicer bil še direktor predstavništva Kovinotehne v Pragi. Ko se je Ilc upokojil, je postal vinogradnik in vinar na Bizeljškem, tako da smo ga Celjani nekoliko pozabili. Sam ostaja navezan na Celje, kjer je pred dnevi odprl vinoteko z vini s posestva Oskarjevo, ki se ponaša z dolgoletno in bogato tradicijo.

IJ, foto: GrupA

Nove modne smernice

Obiski političnih veljakov na prireditvi Družina poje v Andražu nad Polzelo niso nobeno presenečenje. Mnogi se radi pokažejo med navadnimi ljudmi in nabirajo politične točke. Letos se je prireditve skupaj z ženo udeležil gospodarski minister **Stanko Štepišnik**. Da je ljubitelj slovenske ljudske glasbe, ni dokazal le z obiskom prireditve, temveč tudi z izbiro kravate, na kateri so bili upodobljeni klarinet in številne note. Mogoče bo za spodbudo na prihodnji seji vlade nosil kravato z evri. A se bojimo, da bo glede na razmere v slovenskem proračunu teh na njej bore malo.

ŠO, foto: Time

Stanko Štepišnik v družbi polzelskega župana Jožeta Kužnika